

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

---

*Eleventh day of the Third Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

30 August
Monday, the ~~1st~~ September, 1969.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

CO-OPERATIVE RICE MILLS

271

*943 Q.— Sri Vobbili Jetti Rama Rao (Vijayanagaram):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) what is the expenditure so far incurred by the Government on the Co-operative Rice Mill being constructed at Vizianagaram ;

(b) what is the amount still to be spent to complete the work;

(c) when was the construction of this Rice mill started and what are the reasons for not completing it till now;

(d) what is the capacity of this Rice Mill ;

(e) how many more such mills are there in Visakhapatnam district and what was the amount spent on each of them; and

(f) when was each of those Mills completed and what was the income derived by the Government from each of them afterwards?

The Minister for Finance deputised the Chief Minister and answered the questions

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) A sum of Rs. 1.00 lakh as share capital contribution and a sum of Rs. 0.85 lakhs as loan was sanctioned by the Government to the District Co-operative Marketing Society, Visakhapatnam for construction of a rice mill at Vizianagaram and the society has so far spent a sum of Rs. 1,81,825.20 Ps.

(b) Rs. 12,674.80.

(c) The work was started at the end of the year 1965. The structural contractor to whom the supply of material for shed and its

erection was entrusted failed to carry out the work. It took some time to cancel his contract and to get the work done by a second contractor.

(d) One ton of rice per hour.

(e) Two more rice mills have been set up in Visakhapatnam district in Co-operative sector one at Namavaram and the other at Damili. The amounts spent on them so far are Rs. 1,57,227 and Rs. 1,54,046 respectively.

(f) The construction of the two rice mills at Namavaram and Damili was completed 1½ years ago. The mill at Namavaram is not functioning since the society did not obtain Electricity connection and the other at Damili could not be put into operation for want of Paddy, due to draught conditions. As the rice mills have not started functioning, the Government did not get any income by way of dividend on share capital contribution and by way of interest on loan.

శ్రీ వి. రామారావు :—అంత ఆహ్వాన్ ఇన్ వెస్ట్ చేసిన తరువాత ప్యాడి అవైలబుల్ గా లేదని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు అక్కడ పెట్టిన కోఆపరేటివ్ మిల్స్ యంతవరకు ఆపరేషన్ లోకి, వర్కింగ్ కండిషన్ లోకి పల తీసుకురాలేదు ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—నేను చెప్పాను. దిమిలిలో ఉండే రైస్ మిల్లు పోయిన సంవత్సరం డ్రాబ్ట్ కండిషన్స్ వల్ల పంటలేనందువల్ల ఫంక్షన్ చేయడానికి వీలు లేకపోయింది నామవరంలో ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్ లేక నిలిచిపోయింది. విజయనగరం మిల్లు దాదాపు కంప్లీట్ అయినట్లే మొదట కంట్రాక్ట్ ఇచ్చిన వాడు చేయలేదు. వానికి కాన్సిల్ చేసి యింకొకరికి ఇచ్చాము. అందువల్ల ఆలస్యం అయింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—నామవరంలో ఎంతకాలంబట్టి అట్లా నిలిచిపోయింది? దిమిలిలో ప్యాడి దొరకడం లేదంటున్నారు. అది మూసివేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ఒకటిన్నర సంవత్సరం క్రిందటనే దిమిలి నామవరం తయారై నాయి. నామవరంలో ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్ వల్ల కొంత యిబ్బంది ఉన్నది. అది ఆలస్యం అయింది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారితో మాట్లాడి, దాదాపు రాష్ట్రంలో 10, 15 మిల్స్ ఆ విధంగా ఉన్నాయి, వాటన్నిటికి యివ్వాలని మేము ఏర్పాటు చేసుకొంటున్నాము. దిమిలిలో పోయిన సంవత్సరం డ్రాబ్ట్ కండిషన్స్ వల్ల ప్యాడి పండకపోతే ఏవిధంగా ఆదుకుందో చెప్పండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగండిపాలెం) :—కోఆపరేటివ్ రైస్ మిల్స్ క్రింద చాల ఒడియమ్ రాష్ట్రంలో ఉన్నది. ఆసలు ఎన్ని యిప్పటికి యిచ్చిన వాటిలో ఫంక్షన్ చేస్తున్నాయో చెప్పగలరా? లేకపోతే వాటన్నిటికి రీజన్స్ ఫమిటో తెలివిస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—మొదటి భాగంలో నేను ఒప్పుకోలేను. అది చాల అవసరం. అసలు ధాన్యం విషయంలో ప్రైవేటు రంగంలో ఉంచడం మంచిది కాదనే ఉద్దేశ్యంతో 145 మిల్స్ ప్రభుత్వం కాంక్షన్ చేసి కట్టించింది. 145 మిల్లులో 112 పోయిన సంవత్సరం పని చేశాయి. 80 ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్ లేకపోయినందువల్ల నిలిచిపోయినాయి అవి కూడా ఈ సంవత్సరం ఉడతారు. 11 వేరియస్ స్టేజెస్ లో ఉన్నాయి. వాటిని కూడా ఈ సంవత్సరం తొందరగా చేపాము.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య (నర్సేపల్లి) :—మంత్రిగారు వేరియస్ స్టేజెస్ ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇచ్చారు. కాని ఏ ఉద్దేశ్యంతో యివి నెలకొల్పబడ్డాయో, ప్యాడి ప్రొక్యూర్ మెంట్ చేసి దంచి గవర్నమెంటుకు యివ్వడం, ఆ ఆశయం నెరవేరలేదని ప్రభుత్వానికి తెలుసా? తెలిస్తే దాని మీద ఏమి చేస్తారు? ప్యాడి ప్రొడక్షన్ తక్కువ ఉన్నది కాబట్టి యిన్ని మిల్లులు ఉండ కూడదని యితరులు కట్టుకోన్న వాళ్ళకు నిలుపుదల చేయడం ప్రభుత్వ విధానమా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—వారు మొదట చెప్పిన విషయం వాస్తవం కాదు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం యిక్కడ బ్యాంకు నుంచి డబ్బు యిచ్చినందువల్ల బాగానే పని చేసినాయని నా ఉద్దేశ్యం. మిగతా వాటిని కూడా ఈ సంవత్సరం పని చేసే విధంగా చేయాలని. కో-ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో రైస్ మిల్స్ చాల అవసరం అనే విషయాన్ని గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఉండే పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని సభ్యులు గమనిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (వర్కాల) :—గత రెండు సంవత్సరాల పరిస్థితి ననుసరించి కో-ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో మిల్స్ అవసరమని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇంతవరకు ప్రభుత్వానికి ఈ మిల్స్ వల్ల వచ్చిన ఆదాయం ఎంత? వినియోగ దారులకు ప్రయివేటురంగంలో పెట్టిన మిల్లు ఆడించిన వారి కంటే ఎంత రేటు తక్కువ యిచ్చారో తెలివిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—సెవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే డిటెయిల్స్ చెబుతాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (వరచూరు) :—145 రైస్ మిల్స్ పెట్టారంటున్నారు. మెషినరీ సప్లయ్ చేయడంలో గాని మెషినరీ ఇన్ స్టాల్ చేయడంలో గాని లెండర్స్ పిలిచి, కొటేషన్స్ పిలిచి యిచ్చిందా? నామినేషన్స్ మీద ఎవరికైనా యిచ్చినారా? రాష్ట్రం మొత్తం మీద యిద్దరికే వ్యక్తులకు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ వ్యక్తుల పేర్లు ఏమిటి?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—సెవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే డిటెయిల్స్ యిస్తాను. All the details were placed on the Table of the House. Sir, but I can assure the Member that all the mills were given on tender basis.

డాక్టర్ టి. ఎన్. మూర్తి (వరంగల్లు).—145 మిల్లులలో 112 మిల్లులు పని చేస్తున్నాయన్నారు. అవి లాభాలు గడించాయా, లేక మిగిలిన మిల్లులలాగా ఉన్నాయా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—విజయనగరం మిల్లుకు సంబంధించి అడిగారు. సెవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే ఏదీ మిల్లు ఎంత లాభం వచ్చినది చెప్ప గలుగుతాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (నిరిసిల్ల) :— సహకార రంగంలో సహకార మిల్స్ చాల అవసరమే. అయితే యివి తమ అవసరాన్ని తమ ఇంజనీరింగ్ పార్ట్ కం చేసుకొనేది ఎప్పుడంటే ప్రజలలో ఆహార సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి, ఆహారాన్ని అందించడానికి పూనుకొనేటట్లయితే గవర్నమెంటుచే నిర్ణయించబడిన ధరకు సప్లయ్ చేసే పరిస్థితులు ఉన్నట్లయితే అప్పుడు ప్రయోజనం ఉంటుంది. ఆ విధంగా సహకార మిల్లుల నుంచి ధాన్యం ప్రజలకు సప్లయ్ కాలేదనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించిందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఉండే పరిస్థితులలో మన ప్రభుత్వ విధానం ప్రకారం కోఆపరేటివ్ రైస్ మిల్స్ నుంచి ఏదీ ప్రొక్యూర్ చేసినా సివిల్ సప్లయ్ కమిషన్ కో, ఎఫ్.సి.ఐ. కో యివ్వవలసి ఉంటుంది. అక్కడక్కడ కొన్ని చోట్ల, నాకు పర్మిక్యులర్స్ డెఫినిట్ గా తెలియవుగాని, రైర్ క్ట్ గా కన్సూమర్స్ సొసైటీస్ కు, సూపర్ బజార్ కు యిచ్చారు. దానికి కొన్ని యిబ్బందులు ఉన్నందువల్ల మేము తక్కువ ధరకు యివ్వడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉన్నదేమో. తక్కువ ధరకు వీలు ఉన్నదనే విషయం నాకు తెలుసు. దాని డిటెయిల్స్ సెవరేట్ ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :— సాధారణంగా ఇండివిడ్యువల్స్ రైస్ మిల్స్ కు రైస్ సెన్స్ పెట్టినట్లయితే ఎవైలబిలిటీ ఆఫ్ ప్యాడి కూడ కన్సిడరేషన్ లోకి తీసుకుంటారు. అది ఈ విషయంలో ఎగ్జంప్లస్ యిచ్చారా? రెండవది, డాగ్ బో కండిషన్స్ వల్ల వంట పోయింది, ఈ మిల్లులు పనిచేయడం లేదని చెప్పారు. ప్రక్కనవున్న తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, జిల్లాల నుంచి ఈ మిల్లుకు ధాన్యం సప్లయ్ చేసే దానికి ఆలోచన చేస్తారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I can not say exactly now.

రైస్ మిల్స్ కాంక్షన్ చేసేటప్పుడు మినిమమ్ 5 వేల ఎకరాలయినా వరి వండే ప్రాంతాలు ఉండాలని నియమము ఉన్నది. అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని చేకూరని నేను అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుంచి ధాన్యం తెచ్చుకొని మిల్లింగ్ చేయడానికి అవకాశం యిస్తారా?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—He has to put that question to the Minister for Civil Supplies.

DISTRICT MARKETING SOCIETY, VIZIANAGARAM

273—

* 711 (1415) Q.—SRI K. Govinda Rao (Anakapalli):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether a show-cause notice has been served on the President of the District Co-operative Marketing Society, Vizianagaram, Visakhapatnam District by the Collector, Vishapatnam a few weeks back on serious allegations of misappropriation of the funds of the society, etc.,

(b) if so, what are the charges against the management ;

(c) what is the amount involved in this case of misappropriation; and

(d) whether any others (Officials as well as non-officials) are also involved in this mismanagement and what are their names ?

SRI K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Yes Sir. The charges are for mismanagement of the affairs of the District Co operative Society Vizianagarrm.

(a) A statement is placed on the Table of the House.

(b) The total amount involved in misapprooation is about Rs. 47,296-28.

(c) The following employees of the Society are found to be involved in the misapprodiation of the amount :—

1. Sri T. Seshu Iyyengar, Superintendent.
2. Sri T. Rama Rao, Reserve Supervisor.
3. Sri P. Ramarao, Supervisor,
4. Sri Ch. Kameswarao.
5. Sri K. V. Ramana, Depot Clerk.
6. Sri P. L. N. Gajapathi Raju, Internal Auditor.
7. Sri B. Sree ramulu, Depot Clerk.
8. Sri K. L. N. Narayana Rao.
9. Sri P. Sambasiva Rao, Cashier.
10. Sri T. Seshiyyanagar, Depot Superintendent.
11. Sri T. Sambamurty, Manager.
12. Sri K. Narayanarao, Accountant.
13. Sri Vijayaramaraju, Ex. Employee.
14. Sri N. Syamala Rao, Ex. Employee.
15. Sri G. Sreenivasa Rao, Ex. Employee.
16. Sri D. V. K. Raju, Ex. Employee.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide answer to clause (b) of Legislative Assembly question No. 1415 (Starred) [*273])

The charges levelled against the Board of Directors of the Visakhapatnam District Co-operative Marketing Society by the Collector (Co-operation) are briefly as follows :—

- (1) Failure to remit the Government dues on fertilisers amount to a tune of Rs. 3,63,640-45.
- (2) Failure to pay commission to retail primary Societies, who distributed fertilisers as agents of District Co-operative Marketing Society.
- (3) Failure to collect sale proceeds of fertilisers from agent societies to a tune of Rs. 47,237-39 as on 31-5-68.
- (4) Failure to take proper steps for the upkeep of Yellamanchili Godown and the safety of fertilisers stored therein which resulted in loss of Rs. 4,327 and also fix responsibility for the loss.
- (5) Failure to make satisfactory arrangements for distribution of chemical fertilisers in the area of operations of the Society during the Khariff season of 1968.
- (6) Failure to repay a sum of Rs. 28,899-79 under principal and Rs. 7,262-81 under interest in respect of share capital contribution sanctioned by Government inspite of a demand notice.
- (7) Appointment of paid staff contrary to bye-laws.
- (8) Failure to value the asset styled as cash in dispute to a tune of Rs. 6,199-87 and Rs. 1,781,802.
- (9) Expended a sum of Rs. 11,073-40 against bye-laws.
- (10) Failed to recover the value of stock illegally reduced to a tune of Rs. 9,641-96 in the year 1962-63 contrary to bye-laws.
- (11) Failure to recover Rs. 8,599-82 being the value of cloth not handed over by Sri D. V. Krishnamurthy Raju.
- (12) Failure to ensure proper construction of godown at Vizianagaram as a result of which the godown under construction worth Rs. 34,531 collapsed in 1963.
- (13) Improper expenditure of Rs. 1,666 against bye-laws in filing a Writ Petition.
- (14) Failure to account 790 Kerosine vessels purchased during the periods 1961-64 at a total cost of Rs. 22,482.
- (15) Failure to recover a sum of Rs. 1,14,225-05 being the value of deficits in stocks of fertilisers, cloth etc., from the concerned employees.
- (16) Allowed a sum of Rs. 6,10,757-25 to be locked up in "Suspense Account" styled as "adjusting heads due to Society".
- (17) Failure to maintain requisite coverage of stocks in respect of business transacted in medicines etc., from cash credit.
- (18) Utilisation of Reserve Fund to a tune of Rs. 38,603-48 in business against the Bye-laws.
- (19) Misutilisation of sale proceeds of fertilisers to a tune of Rs. 1,54,451-88.

- (20) Failure to exhibit transactions relating to fertilisers particularly the accounts relating to margins earned by the above sales.
- (21) Failure to remove Sri P. Vijayarama Raju from service against orders of Government and Registrar of Co-operative Societies till 19-1-67 resulting not only in non-recovery of Rs. 10,000 but also an additional loss of Rs. 3,626 being the value of deficits in stocks handled by him.
- (22) Construction of a godown at Vizianagaram at an expenditure of Rs 19,989 in 1968 without prior approval plans and estimates etc.,
- (23) Excess expenditure of Rs 23,184-59 on construction of groundnut oil mill at Vizianagaram unauthorisedly from general funds.
- (24) Continuance of Sri G. Rama Rao, a retired Co-operative Sub-Registrar, in service against the direction of Registrar.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎప్పుడు వచ్చింది, ఇంతవరకు ఆ బోర్డుపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ప్రభుత్వ దృష్టికి, జిల్లా కలెక్టరుగారు నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత వచ్చింది. బోర్డ్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంటుకు సంబంధం లేదు. These are all things which can be rectified. Generally, we allow some time to rectify them. మిసపోప్రియేషన్ ఆయి నట్లయితే యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇది చాలా విచిత్రంగా ఉన్నది ఇన్ని చార్జెస్, ఉన్నప్పటికీ, మంత్రిగారు ఎందులో జోక్యం కలిగించుకుని స్టే ఏమైనా యిచ్చారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—చట్టం క్రిందవున్న రూల్స్ ప్రకారంగా స్టే ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ జి. శివయ్య (పుట్టూరు) :—మిసపోప్రియేషన్ కాదు అన్నారు. ఇన్వెస్టుమెంట్ అన్నారు. Failure to remit the dues to Government అన్నారు. అయితే, తమకు తెలుసు కాకకాళికంగా కొన్ని రోజులు తమ చేతిలో పెట్టుకుంటేకూడా అది పెంపొందరి మిసపోప్రియేషన్ అవుతుందిగదా. సీరియస్ చార్జెస్ వున్నప్పుడు ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు? విడిచిపెట్టేయదలచు కున్నారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—మూడు లక్షలు రాలేదు అన్నప్పుడు క్రింద ప్రైమరీ సొసైటీ మంచి కలెక్ట్ చేయవలసి ఉంటుంది. వారివద్ద వర్సనల్ గా పెట్టుకుంటే, వారు యిచ్చాలన్నప్పుడు కట్టలేదని వారి జవాబు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మంత్రిగారు దానిని జస్టిఫై చేయడం అంత సబబుగా కనబడడంలేదు. ఎందుకంటే మొత్తం జిల్లాలో ఈ ఎరువుల

వ్యవహారంలో సుమారు లక్షల కొలదీ రూపాయలు ఈ బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్లు, పంచాయితీల పెన్సిడెంట్లు, యిటువంటి వారంతా సీరియస్ గా, చాలా ఘోరమైన వద్దకులలో వారంతా మింగేశారని ప్రజలంతా భావపడుతున్న సమయంలో సై ఆర్డర్ ఇవ్వడం సరికాదు. కనీసం యిప్పటికైనా స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను వేసి ఎంక్వయిరీ చేయించడం అవసరమని చెబుతున్నాను. ఈ బోర్డ్ నోటీసు, దానికి వారు జవాబు ఇవ్వడం, యీ ప్రొసీజర్ అంతా అయ్యేప్పటికీ చాలా లేట్ అవుతుంది కనుక యీలోవల స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను వేసి ఎంక్వయిరీ చేయించడం అవసరం, దానిపై మంత్రిగారు ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— వీటన్నింటినీ చెప్పడం జరిగింది. ఇండాక శివయ్యగారు అన్నట్లుగాగనుక మిస్ట్రాప్రియేషన్ నిరూపణ అయితే దానికి బాధ్యులైన వారిపై చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ ఫెర్టిలైజర్స్ కు సంబంధించి లక్షల కొలదీ రూపాయలు క్రింద వైమరి పోసైటీస్ కట్టకపోవడంవల్ల యీవిధంగా జరిగినదంటున్నారు. ఈ వైమరి పోసైటీస్ కు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు వీలెంటుగా పని చేస్తున్న సందర్భాలు వున్నాయి. వారు డబ్బు వసూలు చేయకపోతే — మిస్ట్రాప్రియేషన్ కాకపోతే మిస్ట్రాప్రియేషన్ చేశారా? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నది?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— వసూలు చేసినదానిని సరియైనవిధంగా ఖర్చు పెట్టకపోతే కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటాము. వసూలుచేసి, మిస్ట్రాప్రియేషన్ చేస్తే దానికి వారు బాధ్యులు. రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లుగా — ఆ విషయంవున్నది. చాలాచోట్ల చాలాసార్లు సమావేశాలు ఏర్పాటుచేశారు. ఏ విధంగానయినా సరే వసూలు చేసేందుకు, గట్టిగా కట్టించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. డైరెక్టర్స్ సంబంధించి అక్కడక్కడ — చాలా జిల్లాల నుంచి వచ్చాయి. అటువంటిది చేయగూడదని, మంచిది కాదని చెబుతున్నాము. ఒక ఆఫీసర్ ను పంపించి ప్రతి జిల్లాలోను వసూలుచేయించడం కూడా జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :— మంత్రిగారు స్టే యిచ్చా మన్నారు. ఎంక్వయిరీ పూర్తి అయిన తరువాతనే మిస్ట్రాప్రియేషన్ జరగలేదనే అభిప్రాయానికి వచ్చారా? కాకుండానే, మిస్ట్రాప్రియేషన్ జరగలేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— స్టే ఇవ్వడం జరిగింది. రికార్డు తెప్పించి, ప్రభుత్వం యీ నిర్ణయానికి రావడం జరిగింది.

శ్రీ జి. శివయ్య :— మంత్రిగారు ఒక ప్రశ్నను చాటవేస్తున్నారు. "Allowed a sum of Rs. 6, 10, 757-25 to be locked up in Suspense Account...." అని 18 వ ఐటమ్ లో ఉంది. Why should there be a Suspense Account to the tune of Rs. 6 lakhs. Is it not a glaring instance? Is it the attempt of the Minister to cover up these people?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Sir, 'Suspense' means it has been brought into account. అవిధంగా సస్పెన్స్ ఎక్కోంట్ తన దగ్గర పెట్టుకోవడం కాదు. బ్యాంకులో వున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— వారు దానినంతా సర్దుకోడానికి ఎంతమైము కావాలో చెప్పండి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— దానికి నేనేమిచెప్పను. The Collector has been instructed to take steps and we hope he will do so soon.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— మంత్రిగారు నాకు అధికారం వున్నది. యిచ్చాము అన్నారు. ఎలిగేషన్స్ చూస్తే యివితప్పకుండా మిసప్రొప్రియేషన్ ఎలిగేషన్స్. ఎంక్వయరీ జరిపించండి అంటే పై యివ్వడం ధర్మమా? ఎంక్వయరీ జరిపిన తరువాత, యింకొకవిధంగా జరిగిందనుకుంటే పై యివ్వవచ్చు. అలాగాకుండా, సీరియస్ ఎలిగేషన్స్ వుండగా, మిసప్రొప్రియేషన్ జరగలేదని పై యిచ్చాను అని చెప్పడం ధర్మమా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— చట్టాన్ని బట్టి పోవలసివుంటుంది. మనకు ఒక అప్పీలు అథారిటీ వున్నప్పుడు వారికి అవకాశం యివ్వకపోవడం మంచిది కాదు. అవకాశం యిచ్చాము. రికార్డు తెప్పించాము. ఇవన్నీ జరిగిన తరువాతనే ప్రభుత్వం యీ నిర్ణయానికి వచ్చింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నల్లెనపల్లి) :— వీరికి యీ అధికారం వున్నది, అవతలివారికి దుర్వినియోగం చేయడానికి కూడా అధికారం వున్నది. దుర్వినియోగం చేసిన తరువాత అపీలు చేసుకొనడానికి అవకాశం వున్నది అన్ని సీరియస్ చార్జెస్ వున్నప్పుడు ఎవరినైనా వదిలిపెడతారా? ఇందులో వున్న వ్యక్తులు పెద్ద వారు అవడంమూలాన యిట్లా జరుగుతున్నది. ఇంక, మేము కూడా సమస్యారంపెట్టి కూచోకచేసేదేముంది;

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అంత తీవ్రంగా చెప్పవలసిన విషయమేమీ లేదు. These are things which can be rectified. మిసప్రొప్రియేషన్ వున్నప్పుడు గట్టిగా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతూవుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

LOANS BY LAND MORTGAGE BANKS

274—

* 871 (2416) Q.—Sarasri P. Pitchayya (Palwancha) and T. C. Rajan (Palamaner):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that when the L.M.Bs. provide loans to ryots towards agricultural development for the purchase of electric motors, Engines, etc. orders are given to purchase the same from the companies prescribed by the Government;

(b) whether the Government are also aware that this kind of practice in the case of loan of the security of property will only benefit the companies without serving the interest of the ryots; and

(c) whether the Government will see that the loans are paid in cash to ryots in future ?

SRI K. VIJAYABHASKARA REDDY :—(a) The loanes of Co-operative Land Mortgage Bank are required to purchase the oil engines and electric motors only from companies on rate contract, whose makes and prices of machinery are approved by the committee constituted by Government. They will ensure supply at competition prices and also of quality equipment.

(b) The practice is beneficial in the larger interests of the loanes themselves and minimises malpractices on the part of the suppliers.

(c) It is considered not desirable to disburse the loans in cash.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—ఈ లాండ్ మార్ట్ గేజ్ బ్యాంకుల ద్వారా మోటార్స్ ఇంజన్స్ కొనడానికి లోన్స్ యిస్తున్నారు. అది ప్రక్కనే వున్న మద్రాసు రాష్ట్రంలోకంటే అయిదువందల రూపాయలు తక్కువగా వస్తున్నది. ఇక్కడ ఒక పద్దతి ఆమల్లో వున్నది. అదేమంటే—ఫలానా కంపెనీనుండి,—రిజిస్టర్లు—వారివద్దనుండి మాత్రమే రైతులను యీ ఇంజన్స్ కొనమనే నిర్బంధం వున్నది. అందువలన, రైతునుండి అసలుధరకంటే అదనంగా అయిదువందల రూపాయలు వసూలుచేస్తున్నారు. వారి ఏజంట్స్ వద్దనే కొనాలనే నిర్బంధం వుండడంవలన రైతులు యీ విధమైన అదనపు ఖర్చుకు లోనవుతున్నారు. ఇదే బెంగళూరులో 500 రూపాయలు తక్కువకు దొరుకుతున్నవి. ఈ విషయం కన్సిడర్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఆ విషయం లాండ్ మార్ట్ గేజ్ బ్యాంక్స్ చూస్తాయి. ఏజంట్స్ ద్వారా కొనాలనే కొచ్చెన్ లేదు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ వుంటుంది. వారు ఈ క్వాలిటీ ఆఫ్ ప్రైస్ చూసి, 20, 30 పర్సెంట్ నోటిఫై చేస్తారు. నాకు తెలుసు, పెద్ద పెద్ద కంపెనీస్ రావడం, క్వాలిటీ లేకుండా వుండడంవలన రైతులకు యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. అందుకని ఇలా చేశారు. ఇంక, ధర విషయంలో ఏదయినా అవసరంవుంటే నేను వారికి చెప్పి తగ్గించడానికి ప్రయత్నంచేస్తాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—ఫలానావారివద్దనే కొనాలనే నిర్బంధం లేకుండా ఆ లోన్ డైరెక్టుగా రైతుకే యిచ్చినట్లయితే అతను చవగ్గా, మంచిది కొనుక్కోవడానికి వీలు వుంటుంది. గవర్నమెంటు ఆ ప్రకారం పర్చేజింగ్ హక్కు రైతుకే యివ్వడానికి ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ధర విషయంలో నేను తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను. డైరెక్టుగా రైతుకే యివ్వడంవలన, అతనికి వుండే ఇబ్బందులలో దానిని తన ఇబ్బందులు తీర్చుకొనడానికి ఖర్చుచేసే అవకాశమున్నది. అందువలన యీ విధంగా యివ్వడమే మంచిది.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపురం) :—ఇందులో కొన్ని అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. డైరెక్టరులు—ఫలానావారిదగ్గరనే కొనాలని నిర్ణయం

చేస్తున్నారు. హిందూపూరులో ఇటువంటి ఇన్స్టిట్యూట్ ఒకటి జరిగింది. హిందూపూర్ ఎలక్ట్రికల్స్ అనేవారిదగ్గర కొనాలని చెప్పారు. ఒత్తిడిచేసి అన్నీ ఆయనదగ్గరనే కొనేటట్లు చేశారు, డబ్బు అడ్డం చేసిన తరువాత మోటారులు యివ్వకుండానే ఆయన పరారి అయ్యాడు. ఇప్పుడు వీరిదగ్గర ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ కలెక్టు చేయడానికి ఒత్తిడిచేస్తున్నారు. ఈ పద్ధతివల్ల వారికి కావలసిన వస్తువు కూడా దొరకడంలేదు. అందుచేత, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్సుకొని బిల్లు చూపిస్తే లోను యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—ఫలానివారిదగ్గరనే తీసుకోండి అని ఒత్తిడి పెట్టడానికి అధికారం లేదు. అటువంటి వుంటే నేను చూస్తాను. 14-15 మేక్స్—స్టాండర్డ్ మేక్స్, వాటి రేట్లుకూడా డైరెక్టరు నోటిఫై చేస్తారు. వాటిలో సెలెక్టు చేసుకోడానికి రైతుకు ఛాయిస్ వుంది. కావాలంటే నేను హిందూపూర్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను. రైతులకు మంచి మెషిన్ కాదా అనేది తెలియకపోవచ్చు కాబట్టి వారికి సలహాకూడా యివ్వాలనే ఉద్దేశముతోనే యిట్లా చేశాము 20-30 వరకూ స్టాండర్డ్ రేంజి వుంది.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఫలానివారిదగ్గరనే కొనాలనే నిబంధన లేదు. గవర్నమెంట్ అప్రూవ్ చేసిన మేక్స్ కొన్ని వుంటాయి. పది, పదిహేను వుంటాయి కాని వీరే బ్రహ్మాండమైన పోటీపడుతూ లాండ్ మార్బ్ గేజిస్ సైటి దగ్గర పైరవీకారులుగా తిరుగుతూ వివరీతమైన అంచగొండితరాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఇది సర్వత్రా కనబడుతున్న విషయం. రైతులకు ఇంజనులు యిచ్చేటప్పుడు ప్రభుత్వం తరఫున అజమాయిషీలో ఎలక్ట్రిక్ మోటార్సు తయారుచేయించి రైతులకు డైరెక్టుగా ప్రభుత్వమే వీటిని సప్లయ్ చేసే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—అది కూడా ఆలోచనలోవుంది. మార్కెటింగు ఫెడరేషనువారే అన్ని మేక్సుకూడా కొని, వారే యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేశాము ఇది పెద్ద ఎత్తున జరగడానికి కొన్ని యిబ్బందిలు వున్నాయి. అందువల్ల ఎప్పుడు ఇట్లా చేస్తున్నారో లేదో తెలియదుకాని యీ సలహా మంచిది. మార్కెటింగు ఫెడరేషనుద్వారా సప్లయ్ చేయించే విషయం పర్యూర్ చేస్తాము.

శ్రీ కె. బుగ్గిరాయుడు :—రైతులకు డబ్బు ఇస్తే ఇంజనులు కొనరు అంటున్నారు. కొన్నిచోట్ల యీ మోటార్సు ఏజన్సీస్ వారు రైతులకు మోటార్సు ఇవ్వకుండానే చక్ తీసుకొని కొంత కమిషను తీసుకుంటున్నారు. తాడేపల్లిగూడెం లాండుమార్బ్ గేజి శాఖకుతో యీమధ్య మూడు లక్షల రూపాయలు ఒకేసారి రైతులకు మోటార్సు యివ్వకుండానే కాజేసిన విషయం జరిగింది. మా పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు వారికి సంజాయిషీ నోటిసుకూడా యిచ్చారు. మంత్రి గారు దానిమీద చర్య తీసుకుంటారా?

Sri K. Vijaya Bhaskar Reddy :—I shall look into the matter.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఈ మోటార్సు కొనడంలో ఎల్. ఎం. బి. కి, డీలర్సుకూ, రైతుకూ మధ్య కొన్ని అండర్ స్టాండింగ్స్ వుంటాయి. కొన్నట్లుగా

రశీదు చూపిస్తారు, వంద రూపాయలు రైతు చేతిలో పెడతారు, నీరూ. వారూ—అంతా పంచుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పిన సలహా తొందరగా అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:—కొంతవరకు ఇంతకు ముందే చేశాము. మార్కెటింగు ఫెడరేషనుద్వారా సప్లయ పెద్ద ఎత్తున చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ప్రత్యేకంగా ఫలానా పాపు దగ్గర కొనమని చెప్పరు కాని ఎల్. ఎం. బి. లకు ప్రశ్నించేటట్లు అయినతరువాత వారే పాపులు పెతుతున్నారు. రైతులు కంపెనీగా వారిదగ్గర కొంటున్నారు. మా జనగాం, పరకాల—అన్ని చోట్లకూ ఇదే వర్గతీ జరుగుతున్నది. అందుచేత డబ్బు నగదు చూపంలో యిస్తే ప్రభుత్వానికి నష్టం లేదు. రైతు అవసరంవుంటే కొంటాడు. లాండు మార్కెటింగ్ బోర్డుకు ద్వారా అయితే బిల్లుకూడా 200 రూ.లు ఎక్కువ వేస్తాడు, అధ్యక్షులవారి మామూలు అని, సెక్రటరీగారి మామూలు అని కాబట్టి కార్డ్ క్రెడిట్ సిస్టం—గత సంవత్సరం బడ్జెటులో చెప్పిన ప్రకారం ఎప్పుడు అమలు చేస్తారు?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:—డబ్బు నగదు యిచ్చే ఉద్దేశంలేదు ప్రభుత్వానికి. కానీ, ఇటువంటి విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని అవి జరగకుండా ఏమి కట్టుదిట్టాలు చేయాలో ఆలోచిస్తాము. ముఖ్యంగా రాజేశ్వరరావుగారి సలహా ప్రభుత్వం ఆలోచించడానికి పూనుకుంటుంది. కాని, దీనికి మైము వట్టుతుంది. దీనికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కావలసివుంటుంది. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలలో ఏదో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. మ. నుస్వామి (సత్యవేడు):—ఎల్. ఎం. బి. లో అసైన్డ్ లాండ్స్ వున్న పూర్ హరిజనులకు లోన్లు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:—అది ఆలోచనలో వున్నది. కొన్ని యిబ్బందులున్నాయి. పెడూర్లలో కాస్ట్ లాండ్స్, అసైన్డ్ లాండ్లు గురించి ఒక పాపు యివ్వాలనే మా వుద్దేశం.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:—సభ్యులు చెప్పిన విషయాలలో చాలా యదార్థం వుంది. అది దర్బారు చేయించి, రిక్విజైట్ చేయడం మంచిది. రెండవది, యీ ఎల్. ఎం. బి. లోన్లు యివ్వడంలో డిసిగ్రిక్ట్ క్లాస్ లాండ్సుకు, క్రిమినల్ నట్లర్సుకు యిచ్చిన లాండ్సుకూ—యివ్వడంలేదు. మొన్న అనంతపురం జిల్లా నుంచి, కర్నూలు, నెల్లూరు పల్లెలనుంచి కొంతమంది వచ్చారు. రిరి వ సంవత్సరం నుంచి పెండింగులో వున్నాయి. ఆ భూములకు కూడా లోన్లు యివ్వాలని కలెక్టరు వ్రాశారు, ఎప్పటికప్పుడు అది గవర్నమెంటులోనే ఎందుకు జాప్యమవు తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. డి. సి. లాండ్సువారికి, సి. టి. సెట్లర్సుకు యిచ్చిన భూములున్నవారికికూడా ఎల్. ఎం. బి. లోన్లు యివ్వడానికి తక్షణ చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—పెడ్యూల్లు కాస్తు లాండ్సు. ట్రైబల్ లాండ్సు, అసైన్డ్ లాండ్సు —యివన్నీ వున్నాయి. వీటికివ్వడానికి టెక్నికల్ గా కొన్ని యిబ్బందిలున్నాయి. ఇప్పుడు ఇంకా వద్దతిని సవరించడానికి, అవకాశం కలిగించడానికి రెవిన్యూ బోర్డుకు రిఫర్ చేయడం జరిగింది. కొన్ని రోజులలో ప్రభుత్వం ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ప్రభుత్వం గారంటి యిచ్చి అయినా వారికి యివ్వాలనే ఆలోచన చేస్తుంది. చిన్నవారికి సహాయం చేయాలనే మూడవదేశం.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—ఇది రెవిన్యూబోర్డులో లేదు. బోర్డు నుంచి వచ్చిన ఒక కాగితంకూడా నాదగ్గర వుంది. రీరి లో వ్రాశారు. అప్పటినుంచి గనర్లు మెంటులోనే పెండింగుగావుంది. త్వరగా జరిగేట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఎక్స్ ప్లైట్ చేస్తాము.

శ్రీ పి. నన్నాసీరావు (విశాఖపట్టణం-2) :—ఎల్. ఎం. బి. వారు లోన్సు యివ్వడానికి శ్రవణ్ జరిపినట్లుగా చేసి, ఆఖరున రైతులకు లోన్సు యివ్వడం జరుగుతోంది. ఈ బ్యాంకు ద్వారా పేదవారికి లోను దొరకడం కష్టంగా వున్నది. ప్రభుత్వంవారు కూల్సు సవరించి న్యాయంగా పేద రైతులకుకూడా యిచ్చేట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—నేను బడ్జెటు స్పీచ్ లో కూడా చెప్పాను. ప్రైమరీ సొసైటీలు ద్వారా చేసే మొత్తంలో 90 వర్సంటు చిన్న రైతులకు యివ్వాలనే అమెండుమెంటు కూడా యీ సమావేశంలోనే ప్రభుత్వం తెస్తోంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (వర్ధి) :—రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పిన సలహా ప్రకారం చేస్తే బాగుంటుందన్నారు. అగ్రా ఇండస్ట్రీ కార్పొరేషను పెట్టి మూడు నాలుగు రెట్లు పెట్టి రైతుల దుఃఖ తేపుతున్నారు. మంత్రిగారు ఆ వద్దతి కాకుండా చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—నాదగ్గర ఇప్పుడు ఆ సమాచారం లేదు కాని మార్కెటింగు ఫెడరేషను వారు యిచ్చిన మెషినరీ మీద కొంత కమీషను వస్తుంది. ఆ కమీషను కూడా రైతులకే యిచ్చి వేయాలని చేశాము. కాని ధనాభావంవల్ల జరగలేదు. ఏదైనా, ఆ విధంగా జరిగితేనే న్యాయం జరుగుతుందని మూడవదేశం కూడా.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—మంత్రి గారు చిన్న రైతుకు సహాయం అందజేస్తామని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. అప్లికేషను పెట్టుకున్న తరువాత ఏడెనిమిది మాసాల వరకూ తిరగడమే తప్ప అందడంలేదు. అదనపు సిబ్బందినైనా వేసుకొని త్వరగా అందేట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఈమధ్య ఆరు వారాల లోపునే ఇస్తున్నారని మా సమాచారం. ఎక్కడైనా వారు చెప్పినట్లు ఇండివిడ్యువల్ ఇన్ స్టాన్స్ వుందేమో కాని అప్లికేషను పెట్టిన తరువాత ఆరు వారాలలో యిస్తున్నారు. దానిని ఇంకా తగ్గించాలనే మా వుద్దేశం. Broadly within six weeks of the receipt of the application, they must get the loan.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఎల్. ఎమ్. బి. లలో చాలా ఆలస్యము అవుతున్నది. ఇటీవల అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషను వారు నాలుగవ వంతు డిపాజిట్ చేస్తే ఇంజన్లు స్వయం చేసి అదే మెషిన్ రీపై సెక్యూరిటీ తీసుకుని కంతులుగా తీసుకోడానికి ఎర్బాట్లు చేస్తారని వంచాయతీ సమీక్షలకు ఉత్తరువులు వచ్చాయని తెలుస్తున్నది. ఆ విషయమై చెబుతారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషను వని అదే. I have no exact information, but if it is done, it is a good thing.

Sri D. Venkatesam :—In view of the vast expansion of the electricity oil engines are available at 50% and 25% cost also. So, will the government consider permitting the ryots to purchase from the ryots who are possessing oil engines and who are prepared to sell after getting electricity ? Does the government consider at least to pay to the ryot from whom they purchase the oil engines ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I will pass on the information to the L. M. B. It is a good suggestion. We will try to examine.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :—ఈ ప్రశ్నపై చర్చ వింటున్నాము. They know no law. అప్పు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్న వారికి దొరకకుండా ఎన్ని శాసనాలు చేసినా దుర్వినియోగం కావడం చూస్తున్నాము. కనెక్షన్లు ఏవో ఇస్తున్నామంటున్నారు. లా మేకర్సు, లా బ్రేకర్సు హ్యుమన్ బియింగ్స్ కావడం వల్ల ప్రజలలో దీనిని గురించి ఏమీ అనుకుంటున్నారో తెలుసుకుని మరింత ప్రవంగా ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—సభ్యులు చెప్పిన భావాలు తెలుసు. తెలుసుకునే రైతుకు మంచి ధరకు న్యాయమైన ధరకు రావడానికి ఏన్నో మార్పులు చేస్తున్నాము. మరొకసారి ఆలోచించడానికి కూడా యిబ్బంది లేదు. తప్పకుండా ఆలోచిస్తాం.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేష్టి (జగ్గయ్యపేట) :—ఎల్. ఎమ్. బి. ద్వారా లోను తీసుకుని ఇంజన్లు కొనడానికి వెడితే ఒకే కంపెనీ ఐనా ఇచ్చే రేటుకు, స్వంతంగా డబ్బు చెల్లి తీసికొచ్చే రేటుకు వ్యత్యాసం ఉంటున్నది. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ? ఇటువంటి తేడా ఎమైనా ఉంటే అటువంటి కంపెనీలపై చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—I have no information. ఒక రేంజిలో రైతుకు ఇవ్వమైనది తీసుకోవచ్చు వారు చెప్పినది నాదృష్టికి రాలేదు. వస్తే పరిశీలిస్తాం.

SATYAVEDU URBAN BANK

275—

* 1023 (2423-F) Q.—Sri K. Muniswamy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that President of Urbaa Bank Satyavedu misappropriated Rs 24,000 in the year 1967 which was traced out by the departmental auditors;

(b) if so, whether the amount was recovered from him,

(c) what action was taken on him, and

(d) whether it is a fact that the same candidate was elected as temporary President of Satyavedu Panchayat Samithi?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) Yes, Sir. The amount misappropriated by the President was to the tune of Rs. 19,772-76 Rs.

(b) Yes, Sir.

(c) The properties of the President were got conditionally attached with a view to secure the amount misappropriated. The Police who investigated into the matter filed a charge sheet in the Court of the Judicial First Class Magistrate, Sathyavedu on 12-11-1968.

(d) He was elected as a temporary President on 20-1-69 and continued as such till 9-3-1969 and a new President was elected on 10-3-1969.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పంచాయతీకి తెుపరరీ ప్రశ్నించేటా ఏమిటి? ఇంతవరకు ఆ మాట వినలేదు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—తాత్కాలికంగా కొన్నాళ్ళు ఉండుదానికి ఎన్నికలనా చేమో.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అట్టలో అటువంటి ప్రావిజను లేదే. How can it be?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—This is a point about which I am not also happy. I want to know exactly from the Department what has happened.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—He is not happy, but he has replied.

Mr. Speaker :—There is no question of electing panchayat samithi president on temporary basis.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—That is exactly so.

AERODROME AT NIDAMARRU

276—

* 375 (1506) Q.—Sri Tulabandula Nageswara Rao (Mangalagiri) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

Whether it is proposed to urge the Union Government to construct an aerodrome at Nidamarru near Mangalagiri in view of the fact that preliminary survey for the same has been undertaken some time back besides being conducive for export promotions?

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao):— A proposal was made to Government of India to construct an aerodrome at Nidamaru, Guntur District. The suggestion was considered by them and the proposal was subsequently dropped.

COLONIES FOR GOVERNMENT SERVANTS

277—

* 289 (7194) Q.—Smt. J. Eshwari Bai :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

Whether there are any proposals before the Government to construct additional colonies in and around the city to provide housing facilities to Government Servants ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—Yes, Sir. Plans and estimates for the construction of 88 quarters at Begumpet at an estimated cost of Rs. 18.32 lakhs under the Rental Housing Scheme, to provide accommodation to the Attenders and Class IV employees are under scrutiny of the Chief Engineer. Further, the construction of another 28 quarters at Begumpet under Rental Housing Scheme at an estimated cost of 5,28,000 is in progress.

శ్రీ బి. వి. రమణయ్య :—బేగంపేటలో మాత్రమే కాకుండా ఇక్కడ ఇండ్ల సమస్య తీవ్రంగా ఉంది కనుక ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చు చేసి ఐనా క్వార్టర్లు కట్టడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇప్పటివి పూర్తి చేసుకుని నాలుగవ ప్రదాశికలో ఆలోచిస్తాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కట్టే కాలనీలు ఆఫీసులకు చాలా దూరంగా ఉంటున్నాయి. కాలనీలు కట్టడంతో బాటే ట్రాన్స్‌పోర్టు సర్వీసు కూడా చేస్తే నే ఉపయోగం ఉంటుంది. ఆ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ట్రాన్స్‌పోర్టు అరేంజ్‌మెంటు ప్రతి కాలనీ నుంచి ఉంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లేదండి. ఉంటే అడగను.

SHOW CAUSE NOTICE TO KESANAKURRU PANCHAYAT

278—

* 117 (1523) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a show Cause Notice was issued to Kesanakurru Panchayat, East Godavari District on 30-10-1968;

(b) what are the irregularities and whether the explanation was submitted by the said Panchayat if so, what was the explanation for the irregularities of misappropriation of funds etc., and

(c) whether any action was taken against the said Panchayat, if so, the nature for the same and what action was taken and when ?

The Minister for Education Deputised the Minister for Panchayat Raj and answered the question (Sri P. V. Narasimha Rao) :—
(a) Yes Sir.

(b) All the lapses have been brought under seven (charges) irregularities which relate mostly to financial and administrative matters viz. conducting ferry and market sales at low cost, non-execution of roads, canals, well works as per rules etc, etc. The Panchayat submitted its reply to the show cause notice. While detailing reasons for each of the charges levelled against the Panchayat, it has stated that the charges are faulty, incorrect, vague, indefinite, defective, exaggerated, irrelevant and not maintainable.

(c) The Collector, East Godavari District issued orders dissolving the Gram Panchayat, Kesanakuru with effect from 22-7-69 in his proceedings No. 5222/68. A7 dated 22-7-69. However the High Court of Andhra Pradesh has suspended the operation of the proceedings of the Collector, East Godavari, in C.M.P. No. 9761/69, dated 30-7-69.

Sri C. V. K. Rao :—When did the High Court suspend, Sir?

Sri P. V. Narasimha Rao :—I have read it, Sir, as 30th July 1969, i. e. exactly one week after it was dissolved.

ROAD FROM NELLIKUDURU TO MAHBUBABAD

279—

* 15 (7049) Q.—Sri Teegala Satyanarayana Rao (Mahabubabad) :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the estimated expenditure for the T.R.C. road being laid from Nellikoduru to Mahabubabad in Mahabubabad taluk, Warangal District;

(b) when the same is likely to be completed;

(c) the estimated expenditure of a bridge proposed to be constructed thereon; and

(d) when the construction of culverts and bridges are likely to be taken up?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Rs. 2,20,000.

(b) The work will be completed as soon as possible based on the availability of funds.

(c) There is no proposal to construct a bridge on the above road.

(d) The sanctioned estimates provide a sum of Rs. 43,700 for construction of culverts and road dams. The work will be completed as soon as possible based on the availability of funds.

AGRICULTURAL FARM AT PULIPADU

280—

* 636 (7166) Q.—Sarvasri R. Mahananda, and P. Venkata Reddy (Kangiri) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any representation from the people of Darsi in Nellore district, in the month of August, 1968 requesting to start a model Agricultural farm at Pulipadu in Darsi taluk in the Government waste lands; and

(b) if so, the action taken by the Government ?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkataratnam) :—(a) No

Sir.

(b) Does not arise,

అధ్యక్షా, (ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం లోగడ ఒకసారి అక్కడ రిసెర్చ్ స్టేషన్ పెడతానన్నది దానికోసం. దానికోసం రైతుల భూమి తీసుకొనడానికి నోటిఫికేషన్ అయితే దానికి ఆక్షేపణ చేస్తే అప్పుడు ఉండే అగ్రికల్చరు మంత్రిగారు పి. డబ్ల్యు. మంత్రిగారు దానిని స్టాపు చేస్తూ ఉత్తరువులు యిచ్చారు. దాని ప్రక్కనే పడున్నర ఎకరాల గవర్నమెంటు వేస్ట్ ల్యాండ్ ఉంది. దానిలో నుండి తీసుకోవాలని రిప్రజెంటేషన్ ఉంది. మంత్రిగారు లేదంటున్నారు. దానిని పరిశీలన చేస్తారా? బలవంతంగా రైతుల భూములను తీసుకోకుండా గవర్నమెంటు ల్యాండ్ తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—క్రొత్తగా రిప్రజెంటేషన్ యిస్తే తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తారు.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—అట్టి విజ్ఞాపన వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు గారికి యింతవరకు వదిలి వేసారు.

DISTRIBUTION OF POWER SPRAYERS-CUM-DUSTERS

281—

* 654 (7519) Q.—Sri P.O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Power Sprayer-cum-dusters are distributed to the progressive ryots at half cost;

(b) if so, the No. of such sprayers distributed in Kurnool district during the year 1967-68; and

(c) the expenditure involved under the scheme ?

Sri K. Venkataratnam :—(a) No, Sir.

(b) & (c) Do not arise,

(ఎ) వాస్తవంకాదు.

(బి) (సి) ఈ ప్రశ్నలకు తావులేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— తావులేదనేది యింపుగాలేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— ఈ ప్రశ్నకే తావు లేదని కాని మిగతావి కాదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—క్రొత్త మంత్రివర్గంలో తావు ప్రారంభం అయినది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇంకా ఉంది తావు.

VIJNAN MANDIRS

282—

* 623 (6979) Q. Sri A. Madhava Rao (Nellore):—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there are any Vijnan Mandirs in Andhra Pradesh State ;

(b) if there are Vijnan Mandirs; is the work turned out by these Institutions satisfactory ;

(c) if the work of these institutions is not satisfactory, whether the Government propose to wind up these institutions, and

(d) what is the expenditure so far incurred by the Government upon these institutions; and

(e) whether the Government have evaluated or made any assessment regarding propagation of scientific knowledge in rural area done by these institutions?

Sri K. Venkataratnam :—(a), (b) and (c) There were four Vijnan Mandirs in this State. They were closed from 1-9-1968 as the work turned out by them was not considered to be satisfactory.

(d) 1965-66	Rs. 53,970-88
1966-67	65,627-95
1967-68	63,134-16
1968-69 up to)	21,695-68
31-8-1968)	

Total Rs. 2,04,428-67

(e) No, Sir.

(ఎ) (బి) (సి) మన రాష్ట్రంలో 4 విజ్ఞాన మందిరాలు ఉన్నాయి. వాటిద్వారా జరుగుతున్న పని సంతృప్తికరంగా లేదని భావించడంవల్ల అవి 1-9-68 న తేదీ నుంచి మూసివేయబడినవి.

(డి) రు. 2,04,428.67 పై నలు

(అ) లేదు.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అసలు విజ్ఞాన మందిరాలు ఏ ఉద్దేశ్యముతో ప్రారంభించారు? ఎందుకు విఫలమైనవి? ఎందుకు మూసివేశారు?

(శ్రీ) కె. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, ఇది 1957 వ సంవత్సరంలో విజ్ఞాన మందిరాలు భారత ప్రభుత్వం మొట్టమొదటిసారిగా యిక్కడ స్థాపించింది. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుది. 1968, ఏప్రిల్ లో దీనిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బదిలీ చేశారు. ఈ మందిరాల ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే గ్రామీణ ప్రాంతముల యందలి ప్రజల జీవన స్థితిగతులను మెరుగుపరచే నిమిత్తం వారికి విజ్ఞానబోధచేసి శాస్త్రీయ విజ్ఞాన కేంద్రాలుగా వ్యవహరించాలనే ఉద్దేశ్యముతోనే ప్రారంభించారు.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వారు చెప్పింది చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఉద్దేశ్యం బాగానే ఉంది. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం అమలుజరపడానికి యిష్టంలేక ఆపు చేశారా?

(శ్రీ) కె. వెంకటరత్నం :— ప్రభుత్వానికి యిష్టంలేక కాదు. దానివల్ల తగినంత లాభంలేదనే ఉద్దేశ్యంతో నాలుగింటిలో ఆముదాలవలసలోను, కోడూరు లోనూ ఉన్న రెండింటినీ పరిశోధనా కేంద్రాలుగా మార్చారు. వికారాబాదు, రాజమండ్రిలో ఉన్న విజ్ఞాన మందిరాలను మూసివేశారు.

(శ్రీ) సి. వెంగయ్య (మార్కాఫూర్) :— ఉన్న విజ్ఞాన మందిరాలను మూసివేశారని చెప్పారు. కర్నూలు జిల్లా కంబంలో ప్రభుత్వం 20 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ప్రజలునుంచి 20 వేల రూపాయలు విరాళాలు వసూలుచేసి 40 వేలతో భవనం కట్టారు. ఆ భవనాన్ని ఉపయోగపెట్టుకోవాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా?

(శ్రీ) కె. వెంకటరత్నం :— వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

HIGH YIELDING PADDY VARIETIES

283—

* 859 (2298) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the National Seeds Corporation has produced any high yielding paddy varieties ;

(b) if so, the names of those varieties and the time required for them to give the yield;

(c) whether these varieties have been introduced on experimental basis in our State during 1967-68 ;

(d) if so, where and the results thereof ?

Sri K. Venkataratnam :—(a) Yes, Sir. The National Seed Corporation has been multiplying the seed of certain high yielding varieties of paddy for distribution to the cultivators.

(b) The National Seeds Corporation took up multiplication of the seed of T.N. 1 and I.R.-8 paddy varieties and the time required for these varieties to give yield is:

(i) T.N. 1 variety of paddy 120 to 130 days.

(ii) I.R. 8 variety of paddy 120 to 135 days.

The variation in duration depends on the geographical location of the area grown with these varieties.

(c) Yes, Sir. The area covered by IR-8 and T.N. 1 varieties of paddy is 1,19,981 acres and 1,45,486 acres respectively.

(d) These varieties are now grown throughout the State and the yields of these varieties range from 1500 to 3000 Kgs. per acre.

అధ్యక్షా. (ఎ) అవునండి. రైతులకు పంపిణీచేసే నిమిత్తం అధిక దిగుబడి యిచ్చే కొన్ని వరి విత్తనాలను జాతీయ విత్తనాల సంస్థ వృద్ధిచేస్తున్నది.

(బి) టి. ఎన్. 1, ఐ. ఆర్. 8 రకాల వరి విత్తనాలు వృద్ధిచేసే పనిని జాతీయ విత్తనాల సంస్థ చేపట్టినది. క్రింది కాలపరిమితులలో పండిస్తున్నాయి.

టి. ఎన్. 1 రకం వరి 150 టు 180 రోజులు.

ఐ. ఆర్. 8 : రకం వరి 120-135 రోజులు.

ఈ రకాలు పండించే నేలయొక్క భౌగోళిక పరిస్థితులనుబట్టి కాలపరిమితి మారుతూ ఉంటుంది.

(సి) అవునండి....1,19,980 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఐ.ఆర్. 8 వరి

1,45,486 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో టి.ఎన్. 1 వరి పండించబడినది.

(డి) ఈ వరి రకాలు యిప్పుడు రాష్ట్రం అంతా పండించబడుతున్నాయి. వీటి మూలంగా ఎకరానికి 1500 కిలోగ్రాములు, 3000 కిలోగ్రాములు దిగుబడి లభిస్తున్నది.

(శ్రీ) ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా. పై ఈర్టింగ్ షెడ్యూల్స్ అమలు జరుపుతున్నారన్నారు. మంచిది. కాని రిసెర్చ్ పింగ్ ఆఫ్ మాస్ కమ్యూని కేషన్, ఢిల్లీవారు దేశం మొత్తంమీద, మన రాష్ట్రంలోకూడా కొన్ని గ్రామాలు పరిశీలించి లాభసాటిగా ఉన్నాయా లేదా అనేబట్టిపంటిది పరిశీలిస్తే మన రాష్ట్రంలో కొంత పర్సంటేజీ దీనివల్ల రైతులకు లాభంలేదని, ఎక్కువ ఖర్చుతో కూడినదని వారు చెప్పారు. ఒరిస్సాలో 38%, మధ్యప్రదేశ్ లో 51%, కేరళలో 76% మనరాష్ట్రంలో 24% రైతులు దీనికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నారనే విషయం గమనించి అలా లేకుండా రైతులకు యిస్సెన్సివ్ కలిగించటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

(శ్రీ) కె. వెంకట రత్నం :— బాగా లాభసాటిగా ఉందనే రైతులు పండిస్తున్నారు. లాభసాటిగాకూడా ఉంది.

HUTS IN WARANGAL MUNICIPALITY

284—

— 225 (6533) Q.—Sarvasri B. Abraham (Cheriyal) and Teegala Satyanarayana Rao :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that the thirty huts put up four years ago by the Harijans of mattawada in the Poramboke land bearing S. No. 509 in Warangal Municipal area have been pulled down by the Municipal Officers mercilessly on the afternoon of 29-5-68, reducing them to the state of Shelter-lessness;

(b) whether the said Poramboke land bearing S. No. 509 belongs to Government or the Municipality or stands transferred to some one else and if so, on what condition;

(c) the number of houses constructed in land bearing S. No. 509;

(d) to whom they belong; and

(e) with whose permission they have been constructed?

The Minister for Finance deputised the Minister for Municipal Administration and Answered the questions (Sri K. Vijayabhaskara Reddy):—(a) No Sir, only 13 huts as reported by the Chairman, Municipal Council and 16 by the Collector, Warangal.

(b) It is a Government Poramboke land and under Section 37 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 all the Government vacant lands including Porambokes vest with the Municipal Council. There is no information available about its transfer to some other party.

(c) A few houses and one tanning centre,

(d) & (e) It is stated that there are no records available with the Municipality as they were constructed prior to 2-4-1965 i.e., before coming into force of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1956.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి: —అధ్యక్షా, అసలు ఈ భూమి ప్రభుత్వం స్వాధీనంలో ఉన్నట్టుగా అప్పుడు ఉపన్యామంత్రిగా ఉన్నటువంటి వి. వి. రాజుగారు పి. డబ్ల్యూ. డి. బంగళాకాకివస్తే హరిజనులకు పట్టాలు ఇవ్వమని అర్డర్లు చేసినారు. మునిసిపాలిటీ ఆఫీసు సెక్షను 37 ని ప్రకారం యివ్వబడినదని చెబుతున్నారు. అదితప్ప. దయచేసి కలెక్టరుగారి రిపోర్టు చదివితే అన్ని విషయాలు బోధపడతాయి. హరిజనులు యింట్లులేక బాధపడుతున్నారు. కనీసం ప్రభుత్వం హామీయిచ్చి గుడిశలు చేసుకొనడానికి అనుమతియిస్తారా?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి: —అది గవర్నమెంటు పొరంబోకు అని మా ఉద్దేశ్యంకూడా. కాని గవర్నమెంటు పొరంబోకు మునిసిపాలిటీ ఆఫీసు 37 వ సెక్షను ప్రకారంగా they will be with the Municipalities. కాని ప్రకారం మునిసిపాలిటీ వారు యాక్టును తీసుకున్నారు. మరి రిపబ్లికన్ మినిస్టరుగారు చెప్పిన సందర్భంలో అవన్నీ విచారించమంటే విచారిస్తాను.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—హటాత్తుగా ఒక నాటి మధ్యాహ్నం మండు వేసవిలో కొంపలు పీకేవారు నేను వర్సనల్ అసిస్టెంట్ కి రిప్రజెంట్ చేశాను వారు వచ్చిచూసి ఎగ్జామిన్ చేసినతరువాత గవర్నమెంటు లాండ్, మునిసిపాలిటీకి అధికారంలేదు అన్నారు. తరువాత రివిన్యూ మినిస్టర్ గారికి చెప్పాము. వారుకూడా అది నిజమే అన్నారు. అన్నతరువాత కేటాయించి తీసుకున్నారు. ఇంత తతంగము చేసిన మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ పేరు నేను చెప్పడలమకోలేదు. సెల్ ఫిష్ మోటిఫికేషన్ ఆ ఊరు అనగా దేశాయిపేట ప్రక్కగా రోడు వడదంవల్ల ధరపెరుగుతుంది అనే ప్రయత్నంలోపల ఈతతంగం జరిగి మెజారిటీ ఉందని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని 5-6 రోజులక్రితం కలెక్టరు దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. వెంటనే అసైను చేయవలసినదని ఆర్డరు పంపించారు. అది శ్రీశ్రీచేరియట్ లో ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. దానివిషయం పరిశీలించి రైతులు ఎప్పటినుంచో ఎస్ జాయి చేస్తున్నదానికి మునిసిపాలిటీ తీసుకోకుండాచేసేప్రయత్నంచేస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అమాంతముగా తీసివేసినట్లు లేదు తీసివేసినమాట వాస్తవమే, దానినిగురించి చెప్పడములేదు. నోటీసులు యిచ్చారని చెబుతున్నారు. కలెక్టరు ప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేశారని అంటున్నారు. హుసేనపేటకుండా ఏ చర్య తీసుకోవాలో అలోచనచేసి తీసుకొంటాము.

Mr. Speaker :—The hon. Minister for Municipal Administration and the hon. Minister for Revenue can visit Warangal, jointly inspect the site and find out. I think that will be the best. If there is no objection the Government can assign the land; otherwise they can take any action they like.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, డారుణముగా ఇళ్లు పెరిగినేయడము జరిగింది. నేనుకూడ వెళ్లిచూసినవాని. మరలఇవ్వడము, మరల పెరికి వేయడము. మేముఇక్కడ చెబితే సై అర్డరుఇవ్వడము జరిగింది. నావద్ద అసై ఆర్డరు వున్నది. ఇక్కడవున్న సెల్ లో పెట్టాము. దానినుంచి సంవత్సర మైనప్పటికి రిపోర్టు రాలేదు. అక్కడ టానరీ వున్నదని మంత్రిగారుచదివారు. టానరీలేదు. ఏమీలేదు.

Mr. Speaker :—What is if you want the Government to do ?

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—సెల్ లో వున్నది. వీరు వెంటనే ఫైనలైజ్ చేయ వచ్చును. ఆలస్యములేకుండా చేయాలని కోరుచున్నాను.

PURCHASE OF TELUGU TYPEWRITERS BY MUNICIPALITIES

285—

* 659 (7576-A) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state :

Whether the Government have permitted all the Municipalities to purchase Telugu Typewriters for their use and appointing Telugu Typists ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—No Sir, as Municipal Councils themselves are competent to purchase and appoint Typists.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, కాగితాలలో వున్నది. గుంటూరు మునిసిపాలిటీవారు తెలుగు పైపురైటరు కొనుక్కొంటామని అంటే కొనుక్కోవడానికి వీలులేదని అర్థం పంపించారు.

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అటువంటిదేమైనా ఉంటే తప్పకుండా ప్రభుత్వము చెబుతుంది. We will again see that they are free to take whatever steps they want,

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, తెలుగు అధికార భాషగా నిర్వచించినా గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తులో ఒక పాత తెలుగు పైపురైటరు వుంటే ఒక పైపిస్టును వారు చేసుకొన్నారు. పైపిస్టుగా ఉపయోగించడానికి వీలులేదు. కావాలంటే గుమాస్తాగా బ్రీట్ చేసుకోవచ్చునని వారికి ప్రాశ్నారు. గుంటూరు మునిసిపాలిటీని కొనుక్కోడానికి వీలులేదని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంటర్ వీన్ ఆయి అన్ని మునిసిపాలిటీలు తెలుగు పైపురైటర్లు కొనుక్కోవచ్చునని స్పష్టముగా చెప్పాలని కోరుచున్నాను.

(శ్రీ) కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—ఆ విధంగా చెప్పడానికి అభ్యంతరములేదు. కొనుక్కోదలచుకొంటే కొనుక్కోడానికి ఇబ్బంది లేదని ఇన్ స్పెక్షన్ను ఇస్తామని చెబుతాము.

SPECIAL QUALIFYING TEST FOR L. D. ACCOUNTANTS

286—

* 700 (1352) Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether the concession of special qualifying Test of 1960 given to the L. D. Clerks and L. D. Accountants working in other Departments has been denied to L.D.Accountants working in Treasury and Accounts department with respect to seniority as per Memo. No. 78083/1337/Admn. 1/62-63, dated 14-12-1962 of the Government Finance Department;

(b) if so, how many seniors have been affected and have become juniors by virtue of the above order;

(c) whether a representation dated 22-7-68 has been received by the Finance Secretary from the L. D. Accountants so affected seeking redressal of the injustice done to them; and

(d) if so, the action taken by the Government thereon?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—(a) The concession of the Special qualifying test held in 1960 allowed to the L. D. Clerks of other Depts has not been denied to the L. D. Accountants of this Dept. The concession to appear for the Test was allowed to all the eligible candidates working in the Treasury & Accounts Dept., and as many as 54 candidates came over successfully. As regards the seniority, all those who qualified in the Special qualifying test held in 1960 were placed immediately below the candidates selected by the

Public Service Commission as a result of the competitive examination held in 1959 as per the instructions issued by the Public Service Commission in its letter No. 1693-E2/60 Dt. 26-7-1960 and Lr. No. 964/E1/66 Dt 12-4-1966.

Finance Department in their Memo. No. 78083/1337/Admn./62-8 Dt. 14 12-62 have also issued instructions that the temporary service rendered by the L. D. Accountants prior to their completion of training in the Accounts Training School will not count for probation. Since the service put in by them prior to their selection by the Public Service Commission was only temporary, the same was not counted as per the order quoted above.

(b) Does not arise in view of the position explained in (a) above.

(c) Does not seem to have been received.

(d) Does not arise.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్షా, టెంపరరీగా ఉన్నవారికి ఈ రకమైన కన్సైమెంట్ ఇవ్వడానికి అవకాశము లేదని అంటున్నారు. మిగతా డిపార్టుమెంట్లలో ఇదే రూలును వర్తింపజేస్తున్నారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—సెసిఫిక్ ఇన్ ఫర్మేషన్ నా దగ్గరలేదు. ఇందులో గవర్నమెంటు ఇండిపెండెంటుగా యాక్టు చేసినది ఏమీలేదు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను ఇన్ స్ట్రక్షన్సు ప్రకారమే చేశాము.

Mr. Speaker:—Answers for all the other questions will be laid on the Table of the House, except questions Nos. 289, 290, 291, 292 295 and 296.

ANANTHA LAKSHMI AYURVEDIC COLLEGE

289—

* 8.0 (2003) Q.—Sarasri T.S. Murthy. and C. Janga Reddy:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that prior to taking over the Anantha Lakshmi Ayurvedic College, Warangal, Government instructed the authorities to defer admission to the 1st year;

(b) whether as a result of this, due to paucity of funds and non-payment of grant-in-aid for 1967-68 by Government, salaries of teachers have not been paid for the months of July to September, 1968; and

(c) will the Government enquire into this and take immediate steps to relieve the distress of the teachers?

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari):—(a) In view of the impending affiliation of the Ayurvedic Colleges to the Osmania University, the admissions to the Anantha Lakshmi Ayurvedic College, Warangal, for the year 1968, were deferred by the College, pending the decision of the University regarding the affiliation.

(b) The management of the Anantha Lakshmi Ayurvedic College, Warangal, has reported that salaries to the staff of the said College could not be paid for the months of July, August, September

and 1st October 1968 due to non availability of funds and requested for additional grant. In G. O. Ms. No. 428 Health, dated 24-10-1968, an amount of Rs. 11,854-20 has been sanctioned for the payment of salaries to the staff and their salaries were paid.

(c) Does not arise.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—అధ్యక్షా, ఈ అనంత లక్ష్మి ఆయుర్వేద కళాశాల ఒక ప్రైవేటు సంస్థ. గవర్నమెంటు రికగ్నయిజు చేసినది. అది డొనేషన్ ను మీద నడుస్తున్నది. డొనేషన్ ను ఆపమన్నారు. డొనేషన్ ను ఆపి టీచర్లకు సాలరీస్ రాలేదు. యూనివర్సిటీ దానికి రికగ్నిషన్ ఇవ్వడముతో ఆలస్యము చేయడము వల్ల క్లాసులు స్టార్ట్ అవడము ఆలస్యమైనది. మొట్టొక సంవత్సరము స్టూడెంట్లను చేర్చుకొనలేదు. ప్రైక్స్ వల్ల సెకండ్ థర్డ్ ఇయర్స్ చదువు పోయినది. దానితో కాలేజీ పడుకొంటున్నట్లు అయినది. యూనివర్సిటీ రికగ్నిషన్ విషయము వచ్చేటప్పటికి అక్కడకు రాకుండా అక్కడ కూర్చో ఇక్కడున్న కాలేజీకి రికగ్నిషన్ ఇచ్చి దాని ప్రక్కకు త్రోసేవారు. దాని కోసము కరస్పాండెన్సు జరిగింది. ఇంతవరకు రికగ్నిషన్ యూనివర్సిటీ ఎక్స్ ప్రెస్డ్ చేసినదో లేదో తెలియదు. వెంటనే యూనివర్సిటీ రికగ్నిషన్ ఇచ్చే విధంగా చేయాలి. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు తీసుకొన్నారు. వెంటనే మంచి పరిస్థితులలో పెట్టి మరల కాలేజీ స్టార్ట్ చేసే విషయము చూస్తారా?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—In this regard we are helpless. We are worrying the University Authorities to give recognition as early as possible. I am told that they are sending an inspection committee very soon. I think it will be finalised.

SEARCH FOR THE DIAMOND BY CRIME BRANCH

297—

* 981 (1525-L) Q.—Sarasri K. C. Sri Rangaiah Chetty (Singamamala) P. Subbaiah, and C. Janga Reddy :—Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) the stage at which the search for the diamond, found in Thimmapeta village, Anantapur Taluk, Anantapur District, which is said to be smaller than "Kohinoor" as reported in the Press;

(b) the action taken by the Government in this regard; and

(c) whether any special police have been appointed for this purpose?

The Minister for Home (Sri J. Vengala Rao) :—(a) and (b): The investigation into disappearance of the diamond found at Thimmapeta of Anantapur District has been entrusted to the Crime Branch, C. I. D. and it has not yet completed investigation. Efforts are being continued to trace the diamond and the person in whose possession the diamond is.

(c) As stated above the Crime Branch, C. I. D. has been entrusted with this case.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అనంతపురం జిల్లా తిమ్మంపేటలో వజ్రము దొరికినది అని రిపోర్టువచ్చినా ఇంతవరకూ అంతు కనిపించలేదు. వారాధి

అనే ఆయన ఎవరికో అమ్మాడని రిపోర్టువచ్చినది. దానిని ఇన్వెస్టిగేషనుకు ట్రాంచికి పాండ్ ఓవర్ చేయబడినది. వారు ఎంక్వయిరీ చేశారు. ఇంతవరకు అంతుకన్పించలేదు. ఇంకా ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యసెట్టి :—దాదాపు ఒక సంవత్సరము పైన అయినది కొన్ని అక్షల రూపాయల విలువ గలది. రాయల్టీ గవర్నమెంటుకు ఎంతో రావలసివున్నది. సంవత్సరమునుంచి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయబడుతున్నది అంటే ఎప్పుడు చర్య తీసుకొంటారు? దానిని అమ్మినవారు ఎవరు? కొన్నవారు ఎవరు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వజ్రం కొన్నవారు అమ్మినవారు తప్ప మిగత వారు చూసినట్లు ఎక్కడా లేదు. నారాయణ అనే వ్యక్తికి దొరికితే ఆయన గుంతకల్లులో అమ్మక్క అనే మర్చెంటు, సినీమా ఓనరుకు అమ్మారని ఇన్వెస్టిగేషనులో వచ్చినది. దానికి 26 వేల రూపాయలు ఇచ్చారని, దానిలో 12 వేలు ఆయన ఇంటి దగ్గరనుంచి ఒకాయన ఎత్తుకుపోయారని, అది దొరికిన గ్రామములో రోడ్డు మరమ్మత్తుకు 7000 రూ.లు. తీసుకొన్నారని రిపోర్టు వచ్చినది. ఇంతవరకు వారు కూడా దొరకలేదు. ఇన్వెస్టిగేషన్ నడుస్తున్నది. మహమ్మద్ ఖాన్ అనే ఆయనను పోలీసువారు అరెస్టు చేసి ఇంటరాగేట్ చేశారు. ఏ మీ తేలికపోయిన తరువాత ఆయనను విడిచిపెట్టారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, గుంతకల్లునుంచి ఎవరో బొంబాయి సేట్ కొన్నారని అక్కడనుంచి విదేశాలకు పోయినట్లు వార్తలు వచ్చినవి. ఏ పోలీసులను ఆయితే ఇన్వెస్టిగేషనుకు పంపారో వారు షరీక్ అయినట్లు తెలుస్తున్నది. దానిగురించి ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, ఇది లోకల్ పోలీసుకు చేస్తే వారు కూడా షరీక్ అయినారని క్రయం బ్రాంచివారిని వేశారు. క్రయము బ్రాంచి వారు బొంబాయికి కూడా పోయి అక్కడ డైమెండు మర్చెంటును అందరూ ఎంక్వయిరీ చేశారు.

WASTE COTTON

291—

1072 Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Hand-looms and Co-operative Factories be pleased to state :

(a) whether it is a fact that large quantity of waste cotton is being sent out of the State from Anantapur ;

(b) whether there is any proposal with the Government to start a waste cotton factory in Anantapur ;

(c) if so, what would be the approximate cost of that Factory ?

The Minister for Hand-looms and Co-operative Factories (Sri A. Bhagavantha Rao) :—(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్షా, అనంతపురం జిల్లాలో ప్రత్తి ఎక్కువగా పండుకుంది. ఇక్కడ వేస్ట్ కాటన్ అహమ్మద్ నాబాద్ పంపించి సైరిలైజుడు కాపినుగాచేసి పంపిస్తున్నారు. రాయలసీమ ఎకనమిక్ బోర్డువారు సైరిలైజ్ బోర్డు పెట్టాలని ఒక సజషను ఇచ్చారు. రా మెటెరియలు దొరికే చోట ఆ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—మొత్తం ఎసెస్ మెంటు చేస్తే 300 బేళ్ళు బయటకు పోతున్నాయని ఇన్ ఫర్ మేషను వచ్చింది. తరువాత ఫ్యాక్టరీ విషయంలో కడపలో రాదా ఇండస్ట్రీస్ కడప వారు వేస్ట్ కాటన్ ప్లాంట్ పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

ARTISAN TRAINING CENTRES

292—

* 588 (6472) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) the district level Artisan Training Centres and the Industrial Training Institutes in the State that are provided with weaving trade ;

(b) whether it is a fact that this trade is not functioning well in District Level Training Centres and Industrial Training Institutes due to inadequate trained teachers in this trade ; and

(c) if so, how many Industrial Training Institutes and District Level Training Centres are now existing in the State where weaving teachers are not posted ?

The Minister for Hand-looms and Co-operative Factories deputised the Minister for Labour and answered the question (Sri A. Bhagavantha Rao) :—(a) Weaving trade is available in two centres in the state :—

(1) District level Training Centre, Mashirabad, Hyderabad.

(2) Industrial Training Institute, Mallepalli, Hyderabad,

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—యీ ట్రయినింగు ఆంధ్ర పరియాలో ఉన్న పోలిటెక్నిక్ లలోగాని, ఐ. టి. ఐ లలోగాని ఏర్పాటులు చేయకూడదా? యీ ఒకచోట ఉండేకంటే అక్కడ కూడ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. అట్లా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—ఉన్నదానికే అప్లికేషనులు రావడంలేదు. కోరికే ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆ పరియాస్ నుంచి కొంతమంది వద్దామనుకుంటున్నారు. కాని దూరమవుతుంది చాలా ఖరీదు కూడా అవుతుంది. అందువలన ఏర్పాటుచేయండి రాకపోతే తీసేయవచ్చు.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—అటువంటి దేమయినా ఉంటే ఆలోచిస్తాము.

LANDS UNDER FOREST

295—

* 603 (6796) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

- (a) what is the area of forest lands in our state ?
- (b) what is the percentage fixed by the National Forest policy to have forest area in relation to the total area of the State ;
- (c) whether our present forest area is in accordance with the National policy ; and
- (d) if not, whether there are any proposals to increase the forest area, and if so, the details of the same ?

The Minister for Public Relations deputised the Minister for Forests and answered the question (Sri A. Vasudeva Rao) :—

- (a) 64,050.04 Square Kilometres.
- (b) According to the National Forest Policy, the forest area should be 33 1/3% of the total area of the State.
- (c) No, Sir. The forests constitute only 23.23% of the area of the State against the area of 33 1/3% prescribed.
- (d) All the beroon areas, estate forests and other Government lands containing tree growth are being taken up for reservation under Forest Act to make up the deficit.

INFORMATION CENTRE AT DELHI

296—

* 112 (1501) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Information and Public Relations be pleased to state :

- (a) whether the Government has opened newly Andhra Pradesh Information Centre at New Delhi in October, 1968 and if so ; what is the purpose of this Centre ;
- (b) whether Government incurs any expenditure for such a Centre ; and if so, what is the amount to be spent annually and what is the initial expenditure for such a Centre ;
- (c) whether any budget allotment is provided for such a centre for the year 1968-69 and if so how much ; and
- (d) whether any officer is put in charge of such Centre and if so who is the officer and what is his establishment and what are his duties and functions ?

Sri A. Vasudeva Rao:—(a) Yes, Sir, the Andhra Pradesh Information Centre started functioning with effect from 1-11-1968 at New Delhi ; The main functions of the Centre are as follows :—

1. To collect and disseminate information pertaining to Andhra Pradesh State and keep it classified and indexed to make it available to the Press and Public, MPS., Research workers. Departments of Government of India etc.

2. To disseminate accurate information about the state policies and programmes through various media of mass communication like the Press, Radio, Exhibition etc.,

3. To brief the Press at New Delhi on all important matters pertaining to Andhra Pradesh.

4. To provide Tourist Information to foreign and Indian Tourists who wish to visit Andhra Pradesh.

5. To conduct occasional meetings, film shows etc.,

6. To project the image of the state more effectively at the national level.

(b) & (c) : Yes, Sir. An initial expenditure of Rs. 3,300—was incurred for the opening of the Centre. A sum of Rs. 5,000—was incurred for purchase of furniture typewriter etc. A sum of Rs. 10,200 has been provided for running the centre from November 1968 to February 1969.

(d) Yes Sir. Sri K. V. Bhaskara Rao an Officer of Janasambandha Shakha has been put in charge as Information Officer of the State Information Centre at New Delhi. His staff consists of Library Clerk-cum-Typist, and a peon. His duties and functions are to discharge the functions mentioned in the answer to para (a) of the question above.

కానూనీ. 1968 నవంబరు 1 నుంచి కొత్తఢిల్లీలో ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాచార కేంద్రం పని ప్రారంభించింది. ఈ కేంద్రం నిర్వహించే ముఖ్యవిధులు :

1. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సంబంధించిన సమాచారాన్ని సేకరించి ప్రజలకు అందించడం సేకరించిన సమాచారం పత్రికలకు, పార్లమెంటు సభ్యులకు పరిశోధకులకు అందించడానికి ఉపయోగపడే విధంగా వివిధ వర్గాలుగా విభజించి సూచనలు తయారుచేసి సిద్ధంగా ఉంచడం.

2. పత్రికలు రేడియో ప్రదర్శనలు మొదలయిన ప్రచార సాధనాల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలు కార్యక్రమాలు మొదలగు వాటికి సంబంధించిన యధార్థాన్ని ప్రజలకు అందించడం.

3. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సంబంధించిన ముఖ్య విషయాలను గురించి ఢిల్లీలోని పత్రికల వారికి వివరాలు తెలియజేయడం.

4. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంవర్ధించడమైన విదేశీయ దేశీయ యాత్రికులకు అవసరమయిన సమాచారం అందించడం.

5. అప్పుడప్పుడునభలు సమావేశాలు సినిమా ప్రదర్శనలు నిర్వహించడం.

6. మన రాష్ట్ర ప్రత్యేకతను సమర్థతను జాతీయ స్థాయిలో ప్రచారం చేయడం.

బి.అండ్ సి. జానండ్. ఖర్చు ఉంటుంది. కేంద్రం ప్రారంభించడానికి 3,200 రూ. లు ఖర్చయింది కుర్చీలు బల్బులు టైపు యంత్రం కొనడానికి 5,000 రూ. లు ఖర్చయింది. 1968 నవంబరు నుంచి 1969 ఫిబ్రవరి వరకు కేంద్ర నిర్వాహణ ఖర్చులకు 10,200 రూ. లు కేటాయించడం జరిగింది.

డి. డొనండ్. అధికారిని నియమించారు. సమాచార పోలీసులకు కాకుండా చెందిన కె. యస్. భాస్కర రావును సమాచార అధికారిగా నియమించి కొత్త ఢిల్లీలోని కేంద్ర నిర్వహణ బాధ్యత ఆయనకు అప్పగించడం జరిగింది. ఆయన క్రింద ఒక లైబ్రరీ గుమాస్తా జవాను ఉన్నారు. లైబ్రరీ గుమాస్తా టైపు పని కూడ చేస్తాడు. యీ సమాధానం పైన ఆ అనే పేర్కొన్న విధులను బాధ్యతలను ఆయన నిర్వహిస్తాడు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అంధ్ర ప్రదేశ్ ఇన్ ఫర్మేషను సెంటరు 1968 లో ప్రారంభించామన్నారు. అంతకుముందు అక్కడేమిలేదా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—1968 నుంచే యీ కేంద్రం అక్కడ స్థాపించబడింది.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

S. No. 300-A.

STUDENTS PASSED M. B. B. S. COURSE IN ANDHRA MEDICAL COLLEGE, VISAKHAPATNAM

S. No. Q. No. 1723-H. Sri K. Govinda Rao :— Will the hon. Minister for Health & Medical be pleased to state:

(a) how many students passed M. B. B. S. Course in Andhra Medical College, Visakhapatnam in the year 1968;

(b) of them how many received stipends under Government of India Scheme for opting to work in Family Planning;

and

(c) have they been absorbed as per the Bond executed?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— (a) 106 students passed M.B.B.S. Course in Andhra Medical College, Visakhapatnam in 1968.

(b) 3 (Three) students received stipends under Government of India scheme for opting to work in Family Planning.

(c) They have completed their house surgeoncy in June, 1969 and appointment orders have been issued.

Sri K. Govinda Rao :— When were the appointment orders issued?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— All the three have been appointed. Orders have already been issued.

Sri K. Govinda Rao :— When Sir?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Recently.

S. No. 300-B.

MAINTENANCE CHARGES OF RADIO SETS IN VILLAGE PANCHAYATS

S. N. Q. No. 1723-D: Sarvasri P. Subbaiah, R. Mahananda and Md. Rajabali :— Will the hon. Minister for Information & Public Relations be pleased to state:

(a) whether a G. O. has been issued in the month of July, 1969 enhancing the maintenance charges of the Radio Sets in village Panchayats;

(b) whether the said G. O. has been issued with retrospective effect from 1-4-1968; and

(c) if so, what are the enhanced rates?

Sri A. Vasudeva Rao :— (a) Orders have been issued in G. O. Ms No. 379, G. A. (J. Sh) Dept., dated 10-6-69 enhancing the rates of maintenance charges of Community Radio sets in village Panchayats.

(b) Yes, Sir.

(c) The revised rates of maintenance charges are Rs. 135 per set per annum in Andhra region and Rs. 115 per set per annum in Telangana region in respect of all types of Radio Sets.

(ఎ) గ్రామపంచాయితీలోని సామాజిక రేడియో సెట్లు చార్జీలు పెంచుతూ 10-6-69 న సాధారణ పరిపాలన జనసంబంధ శాఖ ద్వారా యం. యస్. నం. 879 ఉత్తరువు జారీ చేయబడింది.

(బి) ఔను.

(సి) సవరించిన నిర్వహణ చార్జీల కొత్త రేటు యేరకం రేడియో సెట్లు అయినా సరే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సంవత్సరానికి 135 రూ. లు తెలంగాణాలో సెట్లకు 115 రూ. లు

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— యీ జేటీ చార్జీలు 90 నుంచి 130 కు పెంచారు. ఒక వైపున మంత్రిగారు సమాచారాని గ్రామశీమలలో ఉన్న వారందరకూ అందాలంటారు. యీ విధంగా పెంచితే పంచాయితీలకు ఆర్థికంగా భారము కదా. వారు వినకుండా ఉంటే నష్టం కదా

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— మెంటెనెన్సు చార్జీలు పెంచాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు. కాని వాటికి కావలసిన పరికరాలు ధరలు పెరిగినందువలన యీ మేరకు పెంచితేగాని నిర్వహణ కష్టమని పెంచారు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా యీ వద్దటి మన పొరుగు రాష్ట్రాలలో కూడ ఎక్కడా లేదు. కరంటు సెట్లకు కూడ 125 రూ. లు పెంచారు. అందులో 1-4-68 నుంచి అంటే అన్వాయం కదా 1-4-71 నుంచి సబ్సిడీ కూడ ఇవ్వమంటున్నారు. అందువల్ల మెంటెనెన్సు చార్జీలు 450 రూపాయలవుతుంది. ఇంత విలేజ్ పంచాయితీలు భరించగలవా, అది ఆలోచించాలి మంత్రిగారు.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :— అధ్యక్షా. 1-4-68 నుంచి రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫ్ఫెక్టుతో యీ రేట్లు వర్తిస్తాయని జూను 89 న ఉత్తరువు జారీ చేయడం జరిగింది. ఇది చూడడానికి స్థాయింగా ఉన్నట్లు కనిపించడంలేదు. ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. కరంటు సెట్లకు బాటరీ సెట్లకు ఒక రేటు ఉండడం భావ్యం కాదనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. అది కూడ పరిశీలన జరుగుతున్నది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఇప్పుడు బ్యాటరీ setsకు వదలె తే90 నుంచి 115 కు పెంచినారో, ఆ పెంచినట వంటి మొత్తాన్ని ప్రభుత్వము భరించడానికి ఆలోచిస్తారా? ఇప్పుడు వదలె తే ప్రభుత్వము పెంచినారో ఖర్చుల నిమిత్తం అని, కనీసం గ్రామ పంచాయితీ ఒక్కొక్కటికి 50 per cent contribution వదలె నాయీ సమాచార కాఖ నుంచి వారికి ఉచితంగా ఇప్పిస్తారా, గ్రామ పంచాయితీలకు?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—ఇప్పుడు ఇందులో subsidy కూడుకొని ఉన్నదండి. ఇప్పుడు ఇందులో subsidy కూడుకొని ఉండబట్టె, 115 రూపాయలు ఇటు, 115 అటు ఉన్నది. Subsidy కూడుకొనే ఉన్నది.

శ్రీ బి నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—ఇప్పుడు ఒక్కొక్క గ్రామ పంచాయితీలో 10, 15 శివార్లు కూడా ఉన్నాయి. ఈ community radio మీద ప్రజలకు ఆర్ట్స్ ఎక్కువ అవుతున్నది. మరి మన ప్రజాస్వామ్యం బలపడాలి అంటే, మరి దీనికి ఆయ్యే యావత్తు ఖర్చు అంతా కూడా ప్రభుత్వము భరించేలాగునూ, తేదంటే ఎక్కువ subsidy మీద proportionate గా ఆ const తగ్గించే విధంగానైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—గౌరవ సభ్యులు సూచించిన అభిప్రాయము కూడా ప్రభుత్వదృష్టిలో ఉన్నదండి. ఆ విషయంలో కూడా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—ఇప్పుడు ఈ పంచాయితీ radios లో ఒక బెజవాడ స్టేషనే పెట్టాలని ఒక condition ఉన్నది. మిగతా స్టేషన్లు కూడా పెట్టడానికి ఆలోచన చేస్తుందా ప్రభుత్వము?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—అటువంటి ఉద్దేశ్యం లేదండి. ఇది గ్రామస్తులు ప్రత్యేకంగా రోజుకు 2 గంటలు ప్రభుత్వము అందించేటటువంటి సమాచారాలు ఇవి విసడానికి ఉద్దేశించిందండి. లేకపోతే వేరే విధంగా transistors ఉల్లో చాలా కొనుక్కొంటున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు మనము ప్రతిది కూడా చాలా ఆదర్శంగా చెప్పకొంటూ ఉంటాము. మద్రాసులో వీటికి ఎంత వసూలు చేస్తున్నారో చూచి, పోనీ, అంత వసూలు చేసే ఏర్పాటు చేస్తారా అండి.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—మొత్తంగా ఇది పరిశీలన జరిపేటప్పుడు మద్రాసులో కూడా ఎట్లా నడుస్తున్నదో సమాచారం తెప్పించుకొని పరిశీలన చేస్తామండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పరిశీలన కాదండి: పరిశీలన చేయడం చేయకండి. పరిశీలనలు చాలా వాటిలో జరుగుతుంది అసలు ఇప్పుడు stay order ఇచ్చారా అండి దానికి?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—ఇప్పుడు అసలు వసూలు కావడం లేదండి. Stay order చేసి?

370 30th August, 1969.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

TRANSPORT CHARGES ON FERTILISERS

272—

*1027—A. (2423-T) Q.—Sri N. Gopal Reddi :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Taluka Co-operative Marketing Society is empowered to collect transport charges on chemical fertilisers;

(b) whether the Government is aware that Gadwal Taluk Co-operative Marketing Society is collecting the said Transport charges on Chemical Fertilisers in Aija, branch of Gadwal taluk; and

(c) whether a list of nominated members of the said Co-operative Marketing Society is empowered to collect transport charges on chemical fertilisers;

(b) whether the Government is aware that Gadwal Taluk Co-operative Marketing Society is collecting the said Transport charges Chemical Fertilisers in Aija, branch of Gadwal taluk; and

(c) whether a list nominated members of the said Co-operative Marketing Society be supplid?

A:—

(a) No, Sir.

(b) The Co-operative Marketing Society, Gadwal Collected transport charges amounting to Rs. 4,662 from February, 1968 to October, 1968 at Re. 1 per bag on the sale of chemical fertilisers by issuing printed receipts. This amount was brought to the Cash-Book The collections were stopped with effect from 8-10-78 at the instance of the Co-operative Department.

(c) Under Section 32 (7) (a) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act the following were nominated as the persons in-charge:—

1. Sri D. K. Satya Reddy, Chairman.
2. Sri Gatt Narasimhaiah,
3. Sri Chilukuri Seshaiiah.

NARENDRASWAMY TEMPLE

287—

*65 (7814) Q.—Sri T. Purushotham Rao :— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to refer to question No. 4072 answered on 1-7-68, and state:

(a) the extent of land belonging to Siripuram, Narendraswamy Temple, sold away by V. Pratap Reddy; and the amount derived therefrom;

(b) whether the permission of the Government has been obtained for the sale of the said land and for carrying out repairs of the temple and construction of the compound walls;

(c) whether the Gram Samohi land exchanged for temple land has been registered in the name of the deity; and

(d) the action taken by the Government so far against the person who has alienated the temple land?

A:—

(a) Acres 3-27 guntas for a consideration of Rs. 19,825.

(b) No, Sir.

(c) and (d) The lands are not yet registered in the name of the temple, as the transaction has not been ratified by Government so far. Proposals for ratifying the exchange of lands have been received from the Commissioner, Endowments Department and they are under the consideration of Government.

PULIVENDLA CHANNEL

288—

364 (1833) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) when the estimates for Pulivendla Channel were sanctioned and

(b) when the work will be taken up ?

A :—

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) :— (a) Not yet sanctioned.

(b) The Scheme has been notified for the Collection of advance betterment contribution. As soon as the stipulated minimum advance betterment contribution is paid by the beneficiaries and the clearance of the Government of India is received the work will be started.

APPOINTMENT OF I. T. I. CANDIDATES

293—

* 769 (1806) Q.— Sri N. Raghava Reddy :— Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the Government will consider making it compulsory to appoint only candidates passing Industrial Training Institute in the various vacancies arising in the industries in our State; and

(b) in view of the fact that the industries in Hyderabad are taking the Industrial Training Institute passed as apprentice without paying any remuneration and are discharging them afterwards, whether the Government will direct that they should be employed in the vacancies arising in the industries?

A :—

(a) There is no such proposal. It is not possible to compel the private employers to appoint a particular type of candidate, because it is open to the employers to appoint candidates who are best suited for their requirements.

(b) The Department is not sponsoring any ex-Industrial Training Institute boys for unpaid Apprenticeship Training in the Industries, either in private or public sector. It is not obligatory on the part of the employers to employ the apprentice after completion of training according to the provisions of the Act.

HOUSES TO SCHEDULED CASTES

294—

* 740 (1664) Q.— Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) how much was granted as loan and subsidy to Gandevari District towards the construction of houses to Scheduled Castes in 1958-59 and 1959-1960 ;

(b) whether the houses have been constructed and allotted to those villagers and if so, when;

(c) what is the total expenditure on all these houses ;

(d) whether they have collapsed and if so, when and what are the reasons; and

(e) whether all the amount spent on this colony was realised from the colony people ?

A :—

(a) The following amounts were granted as loan and subsidy during 1958-59 and 1959-60.

	<i>Subsidy.</i>	<i>Loan.</i>
1958-59	Rs. 8,500	Rs. 17,000
1959-60	Rs. 5,000	Rs. 18,000
Total Rs. 48,500		

(b) Sixty six houses were completed and allotted to 66 families in June, 1959.

(c) Rs. 48,500.

(d) Due to unprecedented rains and floods in July, 1959 all the 66 completely constructed houses and 4 incomplete houses were damaged and became uninhabitable.

(e) The entire amount was treated as unprofitable outlay and recovery of the loan amount of Rs. 33,000 was waived,

UNDER-GROUND WATER SURVEY

297—

* 793 (1977) Q.— Sri G. Sivaiah :— Will the hon. Minister for marketing be pleased to state :

(a) whether there are any discussions between the Companies of Yugoslavia State and the State Government regarding the survey of under-ground water and the lift system in Andhra Pradesh; and

(b) if so, what are the details ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) Ingra, a private Company of Yugoslavia offered to undertake drilling of production tube wells in three regions of this State viz. Srikakulam, Rajahmundry Krishna and East and West Godavari Districts and in Gondwana formations along Godavari Valley.

But, the proposal has been dropped, as the quotations are found to be comparatively higher than those given by the Geological Survey of India. Besides, entrusting the work to Ingra involves foreign exchange. Apart from this, the Agro-Industries Corporation itself, intend to take up this work at a much cheaper rate.

VARADARAJASAGAR PROJECT

298—

* 397 (1611) Q.— Sri A. Madhava Rao :—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) whether Varadarajasagar Project in Atmakur Sub-taluk, Nandikotkur taluk, Kurnool district was surveyed and was inaugurated about 10 years ago; and

(b) if so, why the same was not implemented and completed so far ?

A :—

(a) The scheme was administratively sanctioned in April, 1958 after investigation. The inauguration did not take place due to opposition from the ryots to the anicut scheme.

(b) Does not arise.

HOUSING BOARD MEETING

299—

* 1024 (2423) Q.—Sri A. Madhava Rao :—Will the hon. Minister for Housing and Accommodation be pleased to state :

(a) whether is it a fact that a meeting of Housing Board was held on January 11th, 1969 :

(b) if so, whether any business was transacted and the nature of the same along with the names of the members attended on that day; and

(c) whether the Government propose to cancel the allotment made by the Board in view of the dissenting note of the official members making grave allegations against the action of non-official members ?

A :—

(a) Yes, Sir.

(b) Meeting was held to consider the allotments of Low Income Group and Middle Income Group quarters. The following Members were present :—

1. Sri V. Krishna Murthy Naidu, M.L.C.	.. Member.
2. Sri V. Satyanarayana Murthy, M.L.C.	.. Member.
3. Sri M. R. Shama Rao, M.L.C.	.. Member.
4. Sri S.R. Venkatesham	.. Member.
5. Sri T. Narasimha Reddy	.. Member.
6. Sri N. Raghava, I.A.S., (Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad).	.. Member.

7. Sri G. Venkataramana Reddy (Director of Town Planning) .. Member.
 8. Sri A.N. Satyanarayana Rao (Chief Engineer Roads & Buildings) .. Member.

(c) The matter is pending in the High Court through a writ petition and its decision is awaited.

EXPORT AND TRADE FOR STATE

300 -

* 1080 (2423-X) Q.—Sarvasri A. Madhava Rao and G. Sivaiah : Will the hon. Minister for Commerce be pleased to state :—

(a) whether the Government propose to constitute a Board of Trade for the State to review all aspects of Trade and Commerce and to advise Government on export promotion ;

(b) if so, when ; and

(c) if not the reasons therefor ?

A:—

(a) & (b) No, Sir,

(c) The Government have constituted a separate Directorate for Commerce and Export Promotion and also a high level State Export Promotion Board with the Chief Minister of Andhra Pradesh as its Chairman. This Board represents various cross sections of trade and industry besides officials and non-officials as members. Further the Government have constituted 15 commodity panels to review all aspects of trade and commerce in the State. As such there are no proposals for constituting a Board of Trade.

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

TRAINING TO THE MEMBERS OF CO-OPERATIVES

21—

* 848 (2264) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any training is being imparted to the members of the Co-operative Societies and ;

(b) if so, the number of persons to whom training has been imparted during 1966-67 and 1967-68 respectively ?

21—

A:—

(a) Training was imparted to the members of the Co-operative Societies, Office bearers and Managing Committee members by the Andhra Pradesh State Co-operative Union Limited, Hyderabad under the 'Member Education Scheme', through peripatetic instructors.

Separate classes were not conducted exclusively for giving training to members :

(b) 43,838 members, Office bearers etc., were trained during 1966-67 while 29,362 were trained during 1967-68.

PRODUCTION OF SALT AT TADA

22—

45) (1969) Q.—SRI K. MUNISWAMY :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the extent of land in which salt is being produced at Tada Sullurpet taluk, Nellore district ;

(b) the quantity of salt being produced per year since 1962 ;

(c) how much amount the Government is getting as duty per year from 1962 ;

22—

A:—

Clause (a)—Licensed area :

1. Category II Ac. 43.42

2. Category III Ac. 70.83

Total ..Ac. 114.25

Clause (b) Production in quintals :

	Category II	Category III
1962-63	4555 00	5280.00
1963-64	3275 03	32 6.80
1964-65	6102.50	7447.25
1965-66	5499.75	7982 25
1966-67	4512 75	799.50
1967-68	3195 00	2382.75
1968-69	5115.00	2871.75

(Upto Jan. 69.)

Rs.

Clause (c)	.. 1962-63	.. 5273 14
	1963-64	.. 378 00
	1964-65	.. 675.63
	1965-66	.. 1027.12
	1966-67	.. 657.17
	1967-68	.. 657.54
	1968-69	530.43

(upto Jan. 1969).

ALLOTMENT TO ZILLA PARISHADS, FOR RESTORATION OF MINOR IRRIGATION SOURCES

23—

91 (10+6) Q.—SRI R. MAHANANDA :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) how much amount was allotted by the Government to the Zilla Parishads and Panchayat Samithis towards restoration of Minor Irrigation Sources in 1963-64 ;

(b) whether the whole amount was distributed among the Zilla Parishads and if so, give district-wise figures ;

(c) whether the whole amount to the Zilla Parishads was entirely spent in that year under the head of restoration of Minor Irrigation Sources: and

(d) if not, what the reasons?

23—

A:—

(a) An amount of Rs. 1,27,00,000 was allotted in the year 1963-64 to the Zilla Parishads under the scheme "Restoration of breached and abandoned Minor Irrigation Sources" (Plan Scheme).

(b) The entire amount of Rs. 1,27,00,000 was released to the Zilla Parishads. A statement showing the amounts distributed to the Zilla Parishads is appended*

(c) No, Sir.

(d) The Panchayati Raj Bodies are allowed 12 months time for utilisation of the Grants-in-aid released to them from the date of release. As such the amounts were not expected to be utilised before 31-3-1964.

APPENDIX

Statement showing the grants distributed to Zilla Parishads for the year 1963-64 under Plan Scheme "Restoration of breached and abandoned Minor Irrigation Sources" vide answer to L. A. Q. No. 1046, S. No. 23

S. No.	Name of the Zilla Parishad				Amount distributed
1	2				3
					Rs.
1.	Srikakulam	..	..	..	15,85,381
2.	Visakhapatnam	..	..	..	16,11,000
3.	East Godavari	..	..	..	3,30,800
4.	West Godavari	..	..	..	2,12,800
5.	Krishna	..	..	..	3,48,600
6.	Guntur	..	..	..	1,49,438
7.	Nellore	..	..	..	6,19,600
8.	Chittoor	..	..	..	12,85,000
9.	Kurnool	..	..	..	4,86,800
10.	Cuddapah	..	..	..	3,68,600
11.	Anantapur	..	..	..	6,04,200
12.	Hyderabad	..	..	..	3,83,064
13.	Mahabubnagar	..	..	..	12,75,591
14.	Nizamabad	..	..	..	5,03,000
15.	Medak	..	..	..	5,78,026
16.	Nalgonda	..	..	..	5,41,700
17.	Adilabad	..	..	..	4,11,400
18.	Karimnagar	..	..	..	6,46,800
19.	Warangal	..	..	..	4,41,200
20.	Khammam	..	..	..	3,67,000
Total ..					1,27,00,000

COLLEGES WITH M.A. & M.Sc. CLASSES

24—

836 (2145) Q.—SRI Dhanenkula Narsimham:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

the number of Colleges in the State in which M.A. and M.Sc., Classes respectively are functioning at present.

24—

A.—

I. Colleges in the State in which M. A. Classes are functioning:

1. Andhra University College of Arts, Commerce and Law Waltair.
2. University College of Arts and Commerce, Hyderabad.

II. Colleges in the State in which M.Sc., Classes are functioning:

1. Andhra University College of Science and Technology, Waltair.
2. University Colleges of Science, Hyderabad.

III. Colleges in which both M. A. and M. Sc., Classes are functioning:

1. Nizam College, Hyderabad.
2. Post Graduate Centre, Guntur.
3. Post Graduate Centre, Anantapur.
4. Post Graduate Centre, Warangal.
5. Sri Venkateswara University College, Tirupathi.

COST OF TOBACCO STOCKS

25—

* 787 (1930) Q.—SRI G. Siviah:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) what is the total rough cost of Tobacco stocks in the State ready for sale;

(b) what is the share of the Government of Andhra Pradesh in the Central Excise on Tobacco for the years 1966-67 and 1967-68 and up-to-date; and

(c) what steps will be taken by the Government of Andhra Pradesh to demand more share in Central Excise on tobacco?

25—

A:—

(a) the total rough cost of tobacco stocks ready for sale could be estimated at Rs. 33.34 crores of which Rs. 30 crores accounts for the current crop

F. C. V. Tobacco (1968-69) and Rs. 3.34 crores accounts for the unsold stocks of F. C. V. and Country Tobacco of previous years.

(b) Tobacco is one of the items on which the Central Government levies additional Excise duty. This State gets a share out of the net proceeds of Additional Excise Duties. The share is fixed at Rs. 235.24 lakhs which is the amount guaranteed on the basis of the Sales Tax Revenue realised in the State for the commodities in 1956-57. After distributing the guaranteed sums, if any amount out of the net proceeds still remains, the balance will be distributed to the States in certain percentages, the share of Andhra Pradesh State being 7.42 percent. The fifth Finance Commission's final recommendation is awaited.

(c) Since the share given to this State is considered too small as compared to the growth rate of Sales Tax levied by the State Government on other commodities this Government have urged for the abolition of the present system of levy of additional excise duties on tobacco, sugar and textiles and to restore the previous position of allowing the State Government to impose sales tax.

COTTON CROP UNDER T. B. PROJECT

26—

844 (2218) Q.— Sri Dhanenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the extent of land under Tungabhadra Project in which cotton has been raised during 1966-67 and 1967-68; and

(b) the average yield of the said crop during each of the said year?

A.—

(a) An area of 540 acres and 600 acres was sown under Cotton under Tungabhadra Project during 1966-67 and 1967-68 respectively;

(b) An average yield of 500 to 600 k.gs. of Kapas per acre was obtained during each of the said years.

RELIGIOUS ADVISORY BOARD

27—

171 (2222) Q.— Sri Agarala Eswara Reddy :— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Religious Advisory Board has been established in Andhra Pradesh; if so, the members of the said Board; and

(b) the functions of the Board ?

27—

A:— (a) the hon. Member is apparently referring to the Religious Advisory Council to be constituted under section 106 of Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966. It has not yet been constituted.

(b) the functions of the Council as provided in the Act are to advise on matters which may be referred to it by Government regarding religious practices, rituals, renovation and the like in respect of religious institutions or endowments.

PERMANENT LOCALISATION SCHEME IN KRISHNA WESTERN DELTA

28—

391 (1596) Q.— Sarvasri Y. Venkata Rao and M.Ch. Nagaraj:- Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether the permanent Localisation scheme for Delta Crops in Krishna Western Delta is completed ;

(b) if so, the extent of the land that comes under the scheme; and

(c) the names of the villages benefited by the scheme in Tenali taluk, Guntur district ?

A:—

(a) Not yet, Sir.

(b) and (c) Do Not arise.

TUBECTOMY CAMPS

29 —

689 (1181) Q.—Sarvasri C. V. K. Rao and P. O. Satyanarayana Raju:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of tubectomy camps that were opened in Andhra Pradesh in 1967-68 and what is the response from the Women ;

(b) for which age groups tubectomy camps were opened and what social classes are taking advantage of these camps :

(c) whether any remuneration is given for patients and doctors taking part in the tubectomy camps and if so, what is the remuneration;

(d) what is the expenditure involved in running these tubectomy camps per year and whether the Centre is rendering any assistance and whether any International Organisation is giving financial assistance to this project if so, the details of the same ?

A:—

(a) two tubectomy camps were conducted during 1967-68 at Gannavaram and Guntur Town. 2,180 and 3,200 tubectomies were performed in the camps at Gannavaram and Guntur respectively :

(b) Statements showing the characteristic of the cases according to age, parity, income and community are placed on the Table of the House.

(c) Payment to patients and doctors taking part in the above camps are at the following rate :

- (1) Patient .. Rs. 15
 (2) Doctor .. Rs. 10 per operation.

(d) The following expenditure was incurred in running these camps during 1967-68 :

	Rs.
1. Gannavaram Camp ..	4,28,000
2. Guntur Camp ..	2,42,181

The assistance of Government of India is Rs. 90 per Tubectomy. No assistance is being received by the State Government from any International Organisation.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE ANSWER TO (B) OF L.A.Q. No. 1181 (Unstarred), S.No. 29

Statement showing the Distribution of Women according to the number of children living at the time of undergoing operation.

Number of living Children	At Gannavaram		At Guntur	
	Number	Percentage	Number	Percentage
NIL	105	4.8	—	—
1	503	23.1	13	—
2	853	39.1	408	13
3	446	20.4	894	28
4	183	8.4	843	27
5	79	3.6	546	17
6 & above	11	0.6	496	15
Total	2,180	100.00	3,200	100

Statement showing the Religion-wise distribution of Women who had undergone Tubectomy Operation.

Religion	A. Gannavaram		At Guntur	
	Number	Percentage	Number	Percentage
Hindus	1,966	90.2	2,717	85
Muslims	68	3.1	148	5
Christians	146	6.7	335	10
Others	—	—	—	—
Total :	2,180	100.00	3,200	100.0

Statement showing age group of women who had undergone Tubectomy Operation.

Age Group	At Gannavaram		At Guntur	
	Number	Percentage	Number	Percentage
Less than 15	—	—	—	—
15-19	13	0.6	32	1
20-24	304	13.9	466	14
25-29	837	38.4	1,172	37
30-34	619	28.4	1,082	34
35-39	346	15.9	405	13
40-44 & above	61	2.8	48	1
Total :	2,180	100.00	3,200	100.00

Statement showing the monthly income of families of the women had undergone Tubectomy Operations

Monthly Average Income	At Gannavaram		At Guntur	
	Number	Percentage	Number	Percentage
Below Rs- 50	670	30.7	172	6
Rs. 50-99	1,327	60.9	2,128	66
Rs. 100-149	133	6.3	404	13
Rs. 150-199	25	1.1	164	5
Rs. 200 & above	20	1.0	332	10
Total :	2,180	100.00	3,200	100.00

GRANT FOR FAMILY PLANNING

33 —

737 (1654) Q.— Sri P. O. Satyanarayana Raju :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the amount of grant received from the Central Government under Family Planning Programme during the year 1967-68 ;

(b) whether the allotted amount was spent fully by our Government; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A:—

(a) Rs. 284.93 lakhs were allocated as Central share by the Government of India during the year 1967-68.

(b) No, Sir.

(c) Reasons for not spending the amount :

(1) Late implementation of additional surgical units for want of vehicles ;

(2) Late receipt of clarification sought for from the Government of India regarding the training of Dais, A. N. Ms. Basic Health Workers in the Regional Family Planning Training Centres;

(3) Delay in getting the specifications for the construction of buildings for the Regional Family Planning Training Centre from the Government of India ;

(4) Non-supply of Rotary Press by the Government of India ;

(5) Construction of sterilization wards in the Hospitals could not be taken up due to the delay in getting the clarification from the Government of India ;

(6) Non-submission of full documents by the Voluntary Organisations for the grants given to them in the previous year in-time to release further grants to them;

(7) Due to the imposition of ban on appointment of Motivational staff on administrative grounds; and

(8) Non-completion of the works relating to the construction of body building of Regional Family Planning Training Centre Vehicles and Propaganda and Publicity Vehicles.

FAMILY PLANNING

31—

850 (2272) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Central Government has formulated and forwarded any scheme this year to facilitate extensive participation of the general medical practitioners in the Family Planning Programme-

(b) if so, the particulars thereof;

(c) whether private doctors are also helping the Government in sterilization programme; and

(d) if so, whether the Government are giving any grants to them ?

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Yes, Sir.

(d) No grant is being given to private doctors who help the Government in performing sterilizations and I. U. C. D. insertions. But they are getting compensation at the rate of Rs. 40 per tubectomy operation, Rs. 30 per vasectomy operation and Rs. 11 per I. U. C. D. insertion.

REVENUE THROUGH METER RENTS

32—

* 478 (2237) Q.—Sri Dhauenkula Narasimham:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) the revenue derived by the State Electricity Board during 1966-67 through meter rent; and

(b) the revenue derived by replacement of new meters in the place of old meters?

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

Lakhs

(a) Revenue derived in 1966-67 through rentals
from meters and time switches .. Rs. 41.97

(b) Revenue derived in 1966-67 by way of replacement of new meters in place of old ones .. Rs 7,248

ELECTRIFICATION OF VILLAGES IN NARASARAOPET TALUK

33—

485 (2318) Q.— Sri K. Butchaiah:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

The names of the villages proposed to be electrified during 1969-70 in Narasaraopet taluk, Guntur district?

A:—

The villages proposed to be electrified in Narasaraopet taluk of Guntur district during 1969-70 are:

1. Uppumagalur.
2. Jaladi.
3. Ikkuru.
4. Keruchela.
5. Teeliagundla.
6. Reddipalem (Hamle)

MOBILE EMPLOYMENT EXCHANGES

34—

1037 Q.—SRI T. C. Rajan :— Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to have Mobile Employment Exchange to enroll applicants at their places; and

(b) the number of persons who have got employment through the Employment Exchange, Chittoor during 1966-67, 1967-68 and 1968-69; and

(ii) the number yet to be employed?

A:— (a) No Sir.

(b) (i): 1966-67	..	1502
1967-68	..	782
1968-69	..	1091

(ii) Number of persons on Live Register (yet to be employed) as on 31st March 1966 was :—

1966	..	..	4514
1967	..	..	3177
1968	..	..	5879
1969	..	..	6928

SERVICE HOMES

35—

691 (1221) Q.—SRI K. Muniswamy :— Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) the number of "Service Homes" in Twin Cities and number of candidates on roll in the year 1968, in each Service Home;

(b) what of instructions are being given to the candidates in the Homes; or and

(c) the expenditure incurred on each home per year during 1966-67 and 1967-68 ?

A:— (a) There is only one "Service Home" in the twin cities located at Hyderabad. There are 107 adults and 55 children in the Home.

(b) the inmates are offered educational facilities upto Matriculation standard and training in handicrafts such as Manufacture of leather and Rexin goods, Book binding and Tailoring and Embroidery so as to enable them to eke out their livelihood. The children's section in the Home is provided with pre-basic educational facilities.

(c) the expenditure during 1966-67 is Rs. 1,10,672.83 and during 1967-68, is Rs. 1,01,402.24.

FOREST DENUDED

36—

726 (1640) Q.—SRI T. V. S. Chalapathi Rao :— Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

(a) districtwise extent of forest denuded in the Districts of Chittoor, Cuddapah, Kurnool and Anantapur from 1947;

(b) districtwise extent of land afforested on : (i) Plain lands, (ii) Hills and Hillocks from 1947 in the above four districts?

A:— (a) (1) Chittoor .. Nil
(2) Cuddapah .. 770.05 acres.
(3) Anantapur .. 1109.75 acres.
(4) Kurnool .. 6462.62 acres.

(b) District Plain lands Hills & Hillocks.

(1) Chittoor .. 6942 acres.
(2) Cuddapah 204 acres 410 acres.
(3) Anantapur .. 4695.8 acres.
(4) Kurnool 5,619 acres 593.75 acres.

SEIZURE OF RICE STOCKS OF MILLERS AT WARANGAL

37—

783 (1882) Q.—Sri G. Janga Reddy:—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the District Supply Officer of Warangal has sealed the rice stocks of millers in Warangal during May, 1968, or subsequently to prevent its sale;

(b) if so, under what section of which Act it was done and

(c) under what section the said rice has been released again?

A:—

(a) They were seized by the Civil Supplies Tahsildar, Warangal in July, 1968.

(b) Under clause 8 of the Andhra Pradesh Rice Procurement (Levy) and Restriction on Sale Order, 1967.

(c) Under orders of the Board of Revenue (Civil Supplies) issued in its reference No. NI/1079/68, dated 7-9-68.

POCHAMPAD PROJECT

38—

419 (1754) Q. Sarvasri C. Janga Reddy, R. Narasimha Ramiah and G. Sivaiah:—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state:

(a) whether there is any Pochampad Project Scheme prepared during the regime of Nizam;

(b) if so, the estimated cost therefor and the district-wise extent of ayacut that will come under cultivation under the said Project;

(c) the district-wise extent of land that will come under cultivation according to the scheme taken up by our Government now?

A:—

(a) The Godavari Valley Development in Telangana as conceived and formulated originally by the erstwhile Hyderabad Government comprised a number of dams in the Godavari valley with canals on either flanks of the dams i.e., at Kawaliguda, Kustapuram, Kaddam, Manair and a pick up weir on Godavari, 3 miles below the Kustapuram Dam.

(b) The whole scheme was then estimated to cost about Rs. 72 crores and was proposed to be taken up in four stages. The district-wise breakup of ayacut that was expected to be brought under irrigation is indicated below:

<i>District</i>		<i>Irrigation proposed</i>	
1. Adilabad District	..	1,24,000 acres	} 1,89,000 acres
	..	65,000 acres	
(KADDAM)			
2. Nizamabad District	..	14,570	..
3. Karimnagar District	..	8,25,430	..
4. Nalgonda District	..	4,83,895	..
5. Warangal and Khammam Dts.	..	10,32,105	..
Total		..	19,95,000 ..

(c) The District-wise extent of land expected to be brought under irrigation according to the scheme taken up by the Government now at Pochampad is as follows:—

(1) Nizamabad Dt.	14,570 acres
(2) Karimnagar Dt.	5,55,430 acres
Total	.. 5,70,000 acres

AUDIT OF KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES BOARD

39—

534 (2643) Q.—Sri Badrivishal Pitti:—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state:

(a) whether the audit procedure of Khadi and Village Industries Board has been changed; and

(b) if so, when and why?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) According to section 23 (2) of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Act, 1958, the accounts of the Board

shall be audited by a Chartered Accountant or such other person as the Government may appoint in this behalf. The Accountant-General, Andhra Pradesh, requested the Government to consider the desirability of appointing him as the "Sole Auditor" of the Board instead of a Chartered Accountant, as otherwise his office has to conduct super-imposed test audit of the expenditure incurred from the Central grants and loans. The suggestion of the Accountant-General was accepted and he was appointed as the sole auditor of the Board without attaching any statutory authority, in G. O. Ms. No. 796, Industries, dated 25-5-1964.

HOUSING CO-OPERATIVE SOCIETIES

758 (1740, Q.— Sri T. V. S. Chalapathi Rao :—Will the hon. Minister for Housing and Accommodation be pleased to state:

(a) is it not a fact that the following Co-operative Housing colonies were registered in the Municipal town of Vijayawada during 1947-48 or 1958-59;

- (i) Chandramowlanagar in Bandar road, Labbepet;
- (ii) Kalanagar in Bandar Road;
- (iii) Sanjivareddinagar in Vidyadharapuram, Ward No. 1.

(b) if so, what is their;

- (i) share capital;
- (ii) Membership; and

(c) how many houses were constructed in each of the three above mentioned colonies?

A.—

(a) There are no Co-operative Housing Building Societies exclusively for (1) Chandramoulunagar in Bandar Road, (2) Labbipet and (3) Kalangar in Bandar Road. There is no House building colony called 'Sanjivareddy Nagar in Vidhyadharapuram in Ward No. 1. But the Vijayawada Co-operative Building Society Limited, originally registered on 4-6-1948 had changed its by-laws with effect from 7-12-1954, according to which Chandramoulunagar No. 1 and 2 and Kalanagar are included in the area of operation of the Society.

(b) There are at present 232 members in the Vijayawada Co-operative Building Society Limited with a paid up share capital of Rs. 37,800 (inclusive of site value adjusted as share capital).

30th August, 1969.

Announcement :
re : Decisions of the Business Advisory
 Committee.

(c)—

(1) Chandramoulinagar Colony No. 1	.. 15 houses
(2) Chandramoulinagar Colony No. 2	.. 5 houses.
(3) Kalanagar colony No. 3	.. 9 houses.
(4) Sanjeevareddynagar	.. Not covered by any Co-operative House Building Society.

ANNOUNCEMENT

re: REPORT OF FIFTH FINANCE COMMISSION

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—With your permission I will submit the Report of the Fifth Finance Commission on the Table of the House.

re: DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker :—“I am to announce to the House the following decisions of the meeting of the Business Advisory Committee held on 29th August, 1969 :—

30-8-69 Saturday	General Discussion on the Budget
31-8-69 Sunday	Holiday
1-9-69 Monday	General Discussion on the Budget
2-9-69 Tuesday	
3-9-69 Wednesday	1. Reply by the Minister for Finance on the Budget. 2. Demand No. XVII Education
4-9-69 Thursday	Holiday—Janmasthami
5-9-69 Friday	Demand No. I—Land Revenue

Announcement :
re : Decisions of the Business Advisory
Committee.

30th August, 1969.

389

6-9-69 Saturday	Demand No. I Land Revenue
7-9-69 Sunday	Holiday
8-9-69 Monday	Demand No. XXVIII - Welfare of Scheduled Tribes, Castes and the Backward Classes
9-9-69 Tuesday	
10-9-69 Wednesday	Demand No. XX - Agricultural
11-9-69 Thursday	Demand No. XXII - Animal Husbandry
	Demand No. XXI - Fisheries
	Demand No. XXXIX - Forest Department
12-9-69 Friday	Demand No. XXIII - Co-operation
13-9-69 Saturday	Demand No. XVIII - Medical
	Demand No. XIX - Public Health
14-9-69 Sunday	Holiday
15-9-69 Monday	Holiday - Vinayaka Chathurthi
16-9-69 Tuesday	Demand No. XXIV - Industries.
17-9-69 Wednesday	
	Demand No. IX - Heads of State, Ministers and Headquarters Staff.
18-9-69 Thursday	Demand No. XXV - Community Development Project, National Extension Service and Local Development Works.
19-9-69 Friday	Demand No. LIV - Item (a) Civil Supplies Item (b) Grain Supplies Schemes.
20-9-69 Saturday	Demand No. XXVI - Labour and Employment
21-9-69 Sunday	Holiday
22-9-69 Monday	Demand No. XXXI - Electricity
23-9-69 Tuesday	Demand No. XXX - Irrigation

24-9-69 Wednesday	Demand No. XII-Jails
25-9-69 Thursday	Demand No. XIII-Police
26-9-69 Friday	Demand No. XIV-Commerce and Export Promotion Department, Weights and Measures etc.,
27-9-69	Demand No. XLI Municipal Administration
Saturday	Demand No. PXXII-Public Works.
28-9-69 Sunday	Holiday
29-9-69 Monday	Appropriation Bill
30-9-69 Tuesday	1. The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Second Amendment) Bill, 1969 (As reported by RC)
1-10-69 Wednesday	2. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1969.
2-10-69 Thursday	Holiday-Mahathma Gandhi's birth day
3-10-69 Friday	Business Left Over from 1-10-69

The Committee also decided to meet from 5 p. m. on 3-9-69 and refer the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Second Amendment) Bill, 1969 to the Regional Committee."

The following two Bills will be taken up for consideration in the evening meeting of the Assembly to be fixed by hon. Speaker.

(1) The Andhra Pradesh Panchayat Samithies and Zilla Parishads (Amendment) Bill as reported by the Regional Committee.

(2) The Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 69 (as reported by Regional Committee).

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Ordinance మీద నేను resolution పంపించానండి. అదేమైందో తెలియడంలేదు.

Mr. Speaker :—I will decide about it and then I will myself consider about it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇప్పటికే అలస్యమైంది.

Mr. Speaker :—I have asked the office to send it. As soon as they send it, I will consider about it.

30th August, 1969. 390-A

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE

re ; NON-SANCTION OF LOAN BY THE LAND MORTGAGE BANK,
SRUNGAVARAPUKOTA

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— అయిదవ Steel Plant విశాఖపట్నం దగ్గర నిర్మేయం, అప్పీకొండు, నడుపూరు వగైరా గ్రామాల దగ్గర నిర్మించాల్సేది అమెరికన్ నిపుణుల కమిటీ ఆలోచించడం, అయిదవ Steel Plant కోసం తెలుగు జాతి మొత్తం ఇటు ఆంధ్రలోను, అటు తెలంగాణాలోను కూడా ఏకంగా ఐదవ Steel Plant కావాలని కోరడం, ఆ Steel Plant ఉద్యమంలో ఎంతోమందిని ప్రభుత్వం బలికొనడం. కొంతమంది కేసులు పెట్టడము, ఆ కేసులు ఇంకా సాగుతున్నాయి ఒక ప్రక్క. Steel Plant ఏమో ఆంధ్రదేశానికి రాలేదు. ఈ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఏమో కేంద్రప్రభుత్వాన్ని వొత్తిడి చేస్తాము అని ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. దీన్నిబట్టిచూస్తే Steel Plant ఎప్పుడు వస్తుందో దేవుడికి ఎరుకగాని ఈ Steel Plant వచ్చేవోటు ఎక్కడైతే అనుకొన్నారో అక్కడ ఇంతవరకుకూడా Land Mortgage Bank లో ఒక loan కూడా రాకుండా పోతున్నది. దీనికి కారణం ఏమిటని, Land Mortgage Bank వారిని అడిగితే, ఆ area అంతా Steel plant కు locate చేయడం జరిగింది. అందుచేత అక్కడ ఎప్పుడైనా Steel Plant పెట్టవచ్చు. కనుక మేము అప్పు యివ్వడం సాధ్యం కాదు అని చెప్పడం జరిగింది. దీనిమీద Industries Secretary Memo No. 2517 F 2/65 లో తెలియజేసిన విషయంకూడా ఇదే అన్నమాట. అంతే కాకుండా, రెండవ ప్రక్కన అసలు గవర్నమెంటు ఆ కోస్తా ప్రాంతాలలో కొబ్బరి వోటలు long term అప్పులు ద్వారా ఆ area లో పెంచాలనేది ప్రభుత్వముయొక్క స్కీము అయివుండేటప్పుడు మొత్తము రైతాంగమంతా loans కోసం Land Mortgage Bank వారికి పెట్టడం జరిగింది. కాని Land Mortgage Bank వాను ఏమంటున్నారంటే, ప్రభుత్వము అప్పులు ఇవ్వవద్దని చెప్పుతున్నది. అది Steel Plant area అవడం సాధ్యం కాదని వారు అంటున్నారు. అసలు Steel plant లేదు. అసలు ప్రభుత్వముయొక్క ప్రసంగంలో, ఆర్థికమంత్రిగారు చెప్పినదాంట్లా Steel Plant విషయం లేనప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వాన్ని వొత్తిడి చేస్తామంటున్నారు. కాని అది వచ్చేటట్లు లేనప్పుడు, అక్కడ ఉన్న రైతాంగానికి అసలు యీ అప్పు ఇవ్వకుండా, వ్యవసాయాభివృద్ధికి కావలసిన పరిస్థితులు కల్పించకుండా, L. M. B. loans రాకుండా చేయడం చాలా అన్యాయం. అందుచేత నేను అడిగేది, ఆ గ్రామాలలో వెంటనే loans ఇవ్వడానికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలిగించి తప్పకుండా ఆ రైతాంగానికి సహాయపడడం మంచిదని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రెండవది ఏమిటంటే అసలు రి. 4 సంవత్సరాలలో ప్రత్యేకంగా అక్కడ పంటలు పోవడం, అనేక రకాలుగా రైతాంగం దివాళా అయ్యే పరిస్థితులలో ఇటు ప్రభుత్వమూ అప్పులు ఇవ్వడంలేదు, అటు Land Mortgage Bank వారుకూడా అప్పులు ఇవ్వడంలేదు. మరి రైతాంగానికి అభివృద్ధి చేస్తాము అని ఒక ప్రక్క చెప్పేటప్పుడు మరి చేసేవని ఏమిటా అనేదాకా తీవ్రంగా ఆలోచించాలి.

ఆ గ్రామాలలో స్టీల్ ప్లాంట్ ఏ ప్రాంతంలో వస్తుందని చెప్పారో ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతాంగానికి అప్పులు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను. అప్పు ఇచ్చి

30-B 30th August, 1969. Calling attention to matters of urgent public importance :
re : Non-sanction of loan by the Land Mortgage Bank, Srungavarapukota.

నట్లయితే దానికి గ్యారంటీ ఏమిటి అని అడగవచ్చు. అప్పు యిచ్చినట్లయితే రేపు ఆ భూములను అక్వయర్ చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం ఎంత అయితే అప్పు ఇచ్చినదో ఆ అప్పు భాగాన్ని మినహాయించుకొని మిగతా భాగాన్ని రైతుకు యివ్వవచ్చు గదా? ఇవన్నీ ప్రభుత్వం తెలిసి ఉండి కూడ ఎందుకు అప్పు కాంప్లైన్ చేయించడానికి పూనుకోవడంలేదో తెలియడం లేదు. వెంటనే యిప్పటికైనా సరే ఆ రైతాంగానికి అప్పులు యిచ్చేటట్లు చూడమని నేను కోరుతున్నాను.

Sri K. Vijayabhasker Reddy :—Sir, the villages of Kaniki, Nalupuru, Siddeswaram, Appikonda, Nellamukku and Pedagantiyada are situated in the area of operation of Srungavarapukota Land Mortgage Bank in the Visakhapatnam district. The Andhra Pradesh Central Land Mortgage Bank has stated that the loans have been issued by the Srungavarapukota Land Mortgage Bank for all purposes to the farmers of Kanithi and Pedagantiyada villages but no loans could be sanctioned to Nelamakku village as no loan applications have been received from that village. In Appikonda, Siddeswaram and Nadupuru villages further loans for all purposes except for coconut plantations were sanctioned. The Registrar of Co-operative Societies sanctioned a scheme for plantation of cocoanuts in the above three villages at a total outlay of Rs 6.92 lakhs. It is only these loans for coconut plantations were not sanctioned as the area covered by these schemes may be required for locating the Fifth Steel Plant. If coconut plantation is raised there on, it would result in capital waste. In the circumstances it is not correct to say that loans were not sanctioned to the ryots of the above villages for the last four years which resulted in loss to the agricultural production.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—నడపూరు ప్రాంతాలలో కోకోనటు లోన్స్ కాకుండా, మామూలు ఎల్. ఎమ్. బి. లోన్స్ కూడా యివ్వడంలేదు. ఎలాగూ ఈ రిపోర్టు వచ్చినదో అర్థం కావడం లేదు.

The Collector, Visakhapatnam wrote a letter to the Hon. Finance Minister. "I request you to examine the possibility of issuing long term loans to the above villages in the absence of any decision being taken by the Government for the location of the Steel Plant. As already informed in the reference second cited due compensation will be paid in case the lands are really required at a future date for the location of the Steel Plant". అని వ్రాశారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—నేను చెప్పిన విధంగా ఎ. ఆర్. పి. సి. స్కీము కాంప్లైన్ చేసినా కోకోనటు దానికి యివ్వడం లేదు మిగతా వాటికి యిస్తున్నారనే నా ఉద్దేశ్యం. సన్యాసిరావుగారు చెబుతున్నారు. నేను చెక్ చేస్తాను. నార్మల్ లోన్ ప్రాగ్రాం జరగవలసిందే. కోకోనటు ట్రీస్ ప్లాంట్ చేస్తాంటు వస్తే అది పేస్ట్ అవుతుందనే ఉద్దేశ్యం గాని మిగతావి నార్మల్ గా యిస్తున్నారనే ఉద్దేశ్యంతో నేను చెప్పాను. నేను కనుకొని ఆ విధంగా యివ్వకపోతే నార్మల్ లోన్ యివ్వమని చెబుతాను.

re : LOW RATE PAID TO SUGAR-CANE BY SUGAR FACTORIES

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :-- అధ్యక్షా, 68-69 సీజన్ లో చెరకు మిల్లు యజమానులకు చెరకు పండించే రైతులకు కేట్ విషయంలో డిస్ ప్యూటు వచ్చినప్పుడు 40 రోజులు రైతులు ఎవరూ చెరకు తోలకుండా చాగల్లు, వుయ్యూరు, సామర్లకోట మొదలైన ఫాక్టరీలకు నిలిపివేసిన సంగతి మన అందరికీ తెలుసు. రైతాంగం అంతా 100 రూపాయలు యిస్తేగాని మాకు గిట్టుబాటు కాదు. గత సంవత్సరం 110 రూపాయలు యిచ్చారు. ఈ సంవత్సరం 100 రూపాయలైతే యివ్వాలి, లేకపోతే మాయొక్క పెట్టుబడికి నష్టం వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో, 100 రూపాయలు యివ్వాలి అనే దృఢ నిశ్చయంతో ఆ ఫాక్టరీలకు రైతాంగం చెరకు తోలకుండా 40 రోజులు నిలిపివేసిన సంగతి మన అందరికీ తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడ రైతుల తరపున నుంచుని 100 రూపాయలు యివ్వాలనే నిర్ణయానికి వచ్చి వారుకూడ బలపరచడం జరిగింది. ఆ విధంగా పార్లమెంటులో ఫుడ్ మినిష్టరు, జగజీవన్ రామ్ గారు 100 రూపాయలు యిస్తారని స్టేట్ మెంటు యిచ్చారు. అదేవిధంగా మన అసెంబ్లీలోకూడ చెరకు పండించే రైతులకు నూరు రూపాయలు యిస్తారు తోలండి అని ఆనెన్స్ మెంట్ చేశారు. కాని మిల్లు యజమానులు గవర్నమెంటు ప్లాట్ఫర్మ్ పైకి వచ్చిన 78 రూపాయలు యిచ్చారుగాని మిగతా 27 రూపాయలు టన్నుకు యారోజువరకు చెల్లించలేదు. త్వరగా యిచ్చేటట్లుగా వారు కనిపించడంలేదు అనే విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. చాగల్లు మిల్లులో 4 లక్షల టన్నులు క్రిష్ చేశారు. 4 లక్షల టన్నులను, టన్నుకు 27 రూపాయల చొప్పున కోటి పది లక్షల రూపాయలు రైతుల డబ్బు యారోజువరకు ఆ మిల్లు యజమానులదగ్గర ఉండిపోయింది. వుయ్యూరు ఫాక్టరీలో 6 లక్షల టన్నులు క్రిష్ చేశారు. ఈ ప్రకారం కోటి 50 లక్షల రూపాయలు సొమ్ము ఫాక్టరీ యజమానులదగ్గర ఉండిపోయింది. ఈ విధంగా మూడు కోట్ల రూపాయలు ఈ రెండు మిల్లుల యజమానులదగ్గర ఉన్నాయి. చాగల్లు, వుయ్యూరు రెండు మిల్లులు ఒకే యజమాన్యంలో ఉన్నాయి. నాలుగైదు నెలలు అవుతున్నది. వాళ్లు ఈ డబ్బును దగ్గర ఉంచుకొని రైతులకు యివ్వడంలేదు. దీనికి మన ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదంటే రైతులకు చాల అన్యాయం చేసినవాళ్ళం అవుతాము. అసెంబ్లీలో రైతాంగానికి 100 రూపాయలు యిస్తామని ప్రభుత్వము హామీ యిచ్చినదో ఆ హామీని మిల్లు యజమానుల ద్వారా చేయించకపోతే మనము రైతాంగానికి అన్యాయం చేసినవాళ్ళం అవుతాము. ఒక నిర్ణయానికి వచ్చే విధానము ఆ యజమానుల దగ్గర కనబడడంలేదు. వెంటనే ఏమీ ఆలస్యం లేకుండా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి నష్టపోయిన రైతులకు వంద రూపాయలు యిచ్చేటట్లు చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతులకు 100 రూపాయలు యిస్తారని హామీ యిచ్చారు. ఆ హామీ యిచ్చిన అగ్రిమెంటు కాపీలు కూడ నాదగ్గర ఉన్నాయి. అవి మన మంత్రిగారికి యివ్వడం కూడ జరిగింది. 11 డిశంబరు 1968 న బెజవాడలో మీటింగ్ పెట్టి 100 రూపాయలు యిస్తాము తోలమని చెప్పారు. అయినప్పటికీ యివ్వడం లేదు. కాబట్టి అది యిమిడియేట్ గా యిచ్చేటట్లుగా చూడవలసిన

392 30th August, 1969. Calling attention to matters of urgent public importance :
re : Low rate paid to sugarcane by sugar factories.

బాధ్యత రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. ఎటువంటి ఆలస్యం లేకుండా ఆ రైతులకు మిగతా 27 రూపాయలు యివ్వకపోతే రైతులు చాల నష్టపోతారు. ఇకముందు షుగర్ ఇండస్ట్రీ చాల దెబ్బ తింటుంది. కాబట్టి రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి మిల్లు యజమానుల ద్వారా వారికి న్యాయంగా రావలసిన డబ్బును యిప్పిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 19 పంచదార ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. అందులో 10 ప్రియివేటు రంగంలో ఉన్నాయి. ఈ క్రింది ఫ్యాక్టరీలు ప్రియివేటు రంగంలో ఉన్నవి. తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, కృష్ణా జిల్లాలలో ఉన్నాయి. తూర్పుగోదావరి జిల్లా, కర్ణంపూడి షుగర్ మిల్స్ లిమిటెడ్, పితాపురం, దక్కన్ షుగర్ అండ్ ఆబ్జార్వే కంపెనీ లిమిటెడ్, సామర్లకోట; నర్సరాయ షుగర్స్ లిమిటెడ్, చెన్నూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా; ఆంధ్రపుగర్స్ లిమిటెడ్, తణుకు, పి. వి. ఎస్. షుగర్స్ లిమిటెడ్, చాగల్లు, శివకామేశ్వరి షుగర్స్ లిమిటెడ్, వైడిపట్టు, కృష్ణాజిల్లా : కె. సి. పి. లిమిటెడ్, వుయ్యూరు. చల్లపల్లి షుగర్స్ లిమిటెడ్ చల్లపల్లి. 1968 నం॥ చెరకు నియంత్రణ ఉత్తరువు ప్రకారం 3 వ క్లాస్ ప్రకారం భారత ప్రభుత్వం 68-69 సీజన్ లో 1-10-1968 నుంచి 30-9-1969 వరకు రాష్ట్రంలోని చెరకు ఫ్యాక్టరీలు చెల్లించదగు కనిష్ట చెరకు ధరను నిర్ణయించింది. తూర్పు గోదావరి పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణాజిల్లా, కృష్ణాజిల్లాలో ప్రయివేటు రంగంలో ఉన్న పంచదార ఫ్యాక్టరీలు 68-69 సీజన్ లో చెల్లించవలసిన కనిష్ట చెరకు ధర నిర్ణయం ఈ క్రింది విధంగా యున్నది.

పితాపురం—రూ. 78-70 పై.	సామర్లకోట—76-40 పై.
చెన్నూరు—రూ. 74-20 పై	తణుకు—రూ. 74-80 పై.
చాగల్లు—రూ. 78-70 పై.	వైడిపట్టు, శివకామేశ్వరి షుగర్స్ రూ. 78-70 పై.
వుయ్యూరు—రూ. 75-80 పై.	చల్లపల్లి—రూ. 74-80 పై.

68-69 గానుగ ఆదేశ కాలంలో మెట్రిక్ టన్ను 1 కి రూ. 78-70 పైసల చొప్పున 9.4 దిగుబడి చేయాలనే ప్రాతిపదికపైన చెరకు కనిష్ట ధరను కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. చెరకు కంట్రాక్టును కొంతవరకు తీసివేయాలనే పాలసీ కొనసాగుతూ ఉండడం వల్ల మన రాష్ట్రంలోని చెరకు ఉత్పత్తిదారులకు మెట్రిక్ టన్ను 1 కి 125 రూపాయలవరకు సబ్సిడీ ధరను పంచదార మిల్లు యజమానులు ప్రకటిస్తారని ఆశించాను. లోగడ సీజన్ లో మెట్రిక్ టన్ను 1 కి చెరకు 110 రూపాయలు చెల్లించినప్పుడు వారికి విపరీతమైన లాభాలు రావడం వల్ల ఉత్పత్తిదారులు ఆ విధంగా ఆశించారు.

చెరకు ఉత్పత్తి వ్యయం, యితర ఖర్చులు అధికంగా వున్న కారణంగా మెట్రీక్ టన్ను ఒకటింటికి రూ. 125 లు చెల్లించవలసినదిగా పెక్కు చెరకు పెంపకం దారుల సంఘాలు విన్నవించుకున్నాయి. చెరకు పెంపకందార్లు పంచదార ఫ్యాక్టరీ పాలకవర్గం ఉభయలు వాదాలు విన్న తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని పరిశీలించినది. పంచదార ఫ్యాక్టరీలు స్వేచ్ఛ గా అమ్మే పంచదారపై సరాసరిని క్వింటాల్ ఒక్కంటికి రూ. 250 లు ధర రాబట్టగలిగి నట్లుంటే చెరకు మెట్రీక్ టన్ను ఒకటింటికి నూరు రూపాయల చొప్పున ధర చెల్లించడానికి యిబ్బంది వుండబోదని ప్రభుత్వం భావించినది. అప్రకారంగా చెరకుకు మెట్రీక్ టన్ను ఒక్కంటికి నూరు రూపాయల చొప్పున ధర చెల్లించవల సినదిగా ప్రభుత్వ సహకార పంచదార ఫ్యాక్టరీలకు, నిజాం పంచదార ఫ్యాక్టరీ లకు సలహా ఇచ్చింది. ఈ సలహా ప్రకారంగా యీ ఫ్యాక్టరీలు 88-89 సీజన్ లో చెరకు టన్ను ఒక్కంటికి నూరు రూపాయల చొప్పున ధర చెల్లిస్తున్నాయి. ప్రయివేటు పంచదార ఫ్యాక్టరీలు అదే వద్దతిలో అదే రేటులో ధర చెల్లించగల వనే ఆశించడం జరిగింది. కాని ప్రయివేటు పంచదార ఫ్యాక్టరీల పాలకవర్గము నూరు రూపాయల చొప్పున చెల్లించడానికి అంగీకరింలేదు. ప్రభుత్వం నిర్ణయం చిన చెరకు ధర ప్రయివేటు ఫ్యాక్టరీల పాలకవర్గంచేత యిప్పించడమేలా? అనే విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలించినది. 1988 చెరకు నియంత్రణ ఉత్తర్వులలోగాని 81 ఆంధ్రప్రదేశ్ చెరకు సరఫరా, కొనుగోలు, సౌలభ్యం క్రమబద్ధం చట్టంలో గాని యిప్పుడు వున్న నిబంధనలనుసరించి మెట్రీక్ టన్ను ఒక్కంటికి నూరు రూపాయల ధర చెల్లించవలసినది అంటూ క్లిష్టబద్ధంగా ఫ్యాక్టరీవారికి రైతు లకు మధ్య అంగీకారంలేనిదే ఫ్యాక్టరీలను ఆదేశించడానికి అనగా వత్తిడిచేయ దానికి వీలులేకపోయింది. 1988-89 వ సీజన్ లో చెరకు ఉత్పత్తిదారులు, ఫ్యాక్టరీలకు చెరకును పూర్తిగా సరఫరా చేసేట్లు ప్రోత్సహించడానికి చెరకు కనీసపు ధర మెట్రీక్ టన్ను నూరు రూపాయలు పూడేట్లుగా నిర్ణయించవలసి నదిగా అందుకు అవసరమని తోస్తే ప్రస్తుత పంచదార విధానాన్ని తగు విధంగా సవరించవలసినదిగాను 88 నవంబరులో కేంద్ర ఆహార వ్యవసాయశాఖ సహాయ మంత్రిని రాష్ట్రమంత్రిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జాయింట్ ప్లాక్ ఫ్యాక్టరీలు చెరకు ధరను చెల్లించే విషయంలో అంద్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రితోను, పంచదార పరిశ్రమల ప్రతినిధులతోను చర్చించడం జరిగిందని కేంద్ర ఆహార వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు పై లేఖకు సమాధానంగా తెలిపారు. క్వింటాల్ ఒక్కంటికి పది రూపాయలు, మెట్రీక్ టన్నుకు నూరు రూపాయల చొప్పున చెరకు ధర చెల్లించవలసినదిగా పంచదార ఫ్యాక్టరీవారికి సలహా ఇచ్చానని, ఆ సలహాను మన్నించగలరని ఆశిస్తున్నానని, యీ విషయ ములో ఏమి జరుగునున్నదో పరిశీలిస్తున్నానని కూడా కేంద్ర మంత్రి తెలిపారు. ఉభయగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో వున్న ప్రయివేటు రంగములోని ఎనిమిది ఫ్యాక్టరీలలోను ఏతాపురం, సామర్లకోటలోని ఫ్యాక్టరీలలోను చాటికి సంబంధిం చిన చెరకు పెంపకందార్ల సంఘాలవారికి వ్రాసిన లేఖలో నూరు రూపాయలు

Calling attention to matter of urgent public importance :
re : Low rate paid to sugarcane by sugar factories.

చెల్లించడానికి అంగీకరించారు. చెరకు కమిషనర్ కు అందజేసిన చెరకు ధర రిటర్న్ లలో యీ ధరను చూపిస్తూ నూరు రూపాయలు చెల్లించడానికి చట్టపత్తి, పైడిపర్చులలోని రెండు ఫ్యాక్టరీలు కూడా అంగీకరించాయి. ఆ ఫ్యాక్టరీలు చెరకు పంపకందారులకు జారీచేసిన చెరకు కొనుగోలు బిల్లులలో కూడా యీ రేటు ఉదహరించబడినది? అయితే ఆ ఫ్యాక్టరీలు అదనపు గర తరువాత చల్లిస్తామని చెప్పి కనీసపు ధరను మాత్రం వెంటనే చెల్లించడం జరిగింది. ఉయ్యూరు, చాగల్లు చెరకు పెంపకందార్ల ప్రతినిధులు, పంచదార ఫ్యాక్టరీ ప్రతినిధులు 88 డిశంబరులో 11, 12 తేదీలలో విజయవాడలో సమావేశమైన తరువాత మెట్రీకు టన్ను ఒకటింటికి నూరు రూపాయలు చెల్లించే షరతుపై డిశంబరు నెలలో ఉభయ ప్రతినిధులు కేంద్ర ఆహార మంత్రిని కలుసుకుని స్వేచ్ఛా విక్రయధరను నిలబెట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించిన మీదట నూరు రూపాయలు చెల్లించుటకు అంగీకరించగలం అన్నారు. ఆ విధంగానే ఫ్యాక్టరీల యజమానాలు ఫ్యాక్టరీల నోటీసు బోర్డుపై యీ ప్రకటనలు జారీచేశాకు. అయితే యీ రైతు ఫ్యాక్టరీలు జారీచేసిన నోటీసులలో మరొక క్లాజు కూడా వున్నది. ఉయ్యూరు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన రైతులు 88-89 సీజనులో సరఫరా చేయడానికి అంగీకరించిన ప్రమాణంలో 11 శాతం కోతకు, చాగల్లు ఫ్యాక్టరీ విషయంలో పదిశాతం కోతకు అంగీకరిస్తూ రైతులు వ్యక్తిగతంగా లేఖలు యివ్వాలన్నదే ఆ క్లాజు. అందుకే చెరకు ధరను గురించి ఒప్పందం కుదరక చెరకు సరఫరా ప్రారంభం కావడంలో 30 దినాలకు పైగా జావ్యం జరిగిందని అందువల్ల యీ కోత విధించినట్లుగా తెలుస్తున్నది. తణుకు, చెల్లూరు ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించిన యిటువంటి నోటీసు చెరకు పెంపకందార్లకు జారీచేయడంగాని, ఫ్యాక్టరీ నోటీసు బోర్డుపై నోటీసు జారీచేయడంగాని జరగలేదు. చెల్లూరు పంచదార ఫ్యాక్టరీ కనీసపు ధరపై అయిదు రూపాయలు అదనంగా చెల్లిస్తున్నది. తణుకు ఫ్యాక్టరీ కనీస ధర మాత్రమే చెల్లిస్తున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన సలహా మేరకు యీ రాష్ట్రంలోని ప్రయివేటు పంచదార ఫ్యాక్టరీలు చెరకు ధర మెట్రీకు టన్ను ఒకటింటికి నూరు రూపాయల చొప్పున చెల్లించనందున, పెక్కు చెరకు పెంపకందార్ల సంఘాల ప్రతినిధులు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు 12-8-69 న తేదీన ఒక విన్నవం అందజేశాయి. పంచదార ఫ్యాక్టరీలు మెట్రీకు టన్ను ఒకటింటికి నూరు రూపాయలు చెల్లించవలసినదని తాము సలహా యిచ్చినట్లుగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీని పురస్కరించుకొని, చెరకు పెంపకందార్లు యీ సీజనులో మాత్రమే చెరకును సరఫరా చేయడానికి అంగీకరించారు కాబట్టి, యీ విషయాన్ని పరిశీలించి, ప్రయివేటు రంగానికి చెందిన పంచదార ఫ్యాక్టరీలు కూడా మెట్రీకు టన్ను ఒకటింటికి నూరు రూపాయల చొప్పున చెరకు పెంపకందార్లకు చెల్లించేట్లు అవసరమైన సలహా యివ్వవలసినదిగా పై విన్నవములో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. చెరకు పెంపకందార్ల సంఘాల ప్రతినిధులు యీ విషయమై తాము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించిన విన్నపాన్ని జతపరుస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా ఒక విన్నవము చేసుకున్నారు. ఈ విషయముపై

రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వాసి వారి జవాబు కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు. 80 వ చెరకు నియంత్రణ ఉత్తర్వులోని 31 వ సెక్షనులోని 31 వ సబ్-సెక్షను ప్రకారంగా పంచదార ఉత్పత్తిదారుల చెరకు తమకు అందజేయబడిన తేదీనుండి 14 రోజులలోగా పంచదార ఉత్పత్తిదారుల చెరకు పెంపకందారులకు మధ్య ఒప్పందమైన రేటుకు ప్రకారంగా ఒకటవ సబ్-సెక్షను ప్రకారంగాగాని, నిర్ణయించబడిన ధర ప్రకారంగాగాని, చెరకు ధర చెల్లించవలసివుంటుంది. చెరకు నియంత్రణ ఉత్తర్వులోని మూడవ క్లాజులోని మూడవ సబ్-క్లాజు ప్రకారంగా ఒప్పందమైన ధర యివ్వకపోవడం 1961 ఆంధ్రప్రదేశ్ చెరకు సరఫరా కొనుగోలు క్రమబద్ధ నవరణ చట్టములోని 19 వ సెక్షనులోని మూడవ సబ్-సెక్షనును బట్టి ఉల్లంఘించడం కాగలదా? అను అంశమును, పిఠాపురం, సామర్లకోట, పైడిపల్లె, చల్లపల్లిలోని పంచదార ఫ్యాక్టరీల నుంచి మెట్రికు టన్ను ఒక్కొక్కటి నూరు రూపాయల ప్రకారం చెరకు ధరను భూమి శిస్తు బకాయిగా వసూలుచేయు చర్య తీసుకోవచ్చునా? అను అంశమును గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—మంత్రిగారు రైతులకు తప్పకుండా వంద రూపాయలు యిప్పిస్తామనే హామీవేమీ యివ్వలేదు. సామర్లకోట ఫ్యాక్టరీ వారు మేము వందరూపాయలు యిస్తామని నోటీసు బోర్డులో పెట్టారు. వారు. కాని వారు 73 రూపాయలు మాత్రమే—మినిమమ్ రేటు—యిస్తున్నారు తప్ప వంద రూపాయలు యివ్వడం లేదు. చాగల్లు ఫ్యాక్టరీ, ఉయ్యూరు ఫ్యాక్టరీ వారు కూడా వంద రూపాయలు యిస్తామన్నారు, కాని దానికి కండిషన్ ఏమీ పెట్టా తంటే—డిశంబరు నెలాఖరులోవల రైతు ప్రతినిధులు, ఫ్యాక్టరీ యజమానులు కలిసి కేంద్ర మంత్రివద్దకు వెళ్ళి టాక్సు విషయం మాట్లాడాలి అన్నారు. ఆ విధంగా తీసికట్టే బాధ్యత వారిదే. కాని, రైతులతో యిస్తామని చెప్పారు. తరువాత, 40 రోజులు స్ట్రయిక్ చేయడంవల్ల, మేము పూర్తిగా ఆడలేదు కాబట్టి ఎకరానికి పది టన్నులు తగ్గించాలని చెప్పారు. మేము తగ్గించుకున్నాం. తక్కినది కూడా వందరూపాయలు యిస్తామన్న రేటు ప్రకారం కాకుండా, 40, 50 రూపాయల ఎక్సెస్ కేస్ తోలుకుని మావద్ద ట్రాన్స్పోర్టుచార్జెస్ కూడా కాకుండా చెరకు ఫ్యాక్టరీ యజమానులు ఆ ఖర్చులతో చెజుకు తీసుకున్నారు. దానివలన కూడా ఫ్యాక్టరీవారికి చాలా లాభం వస్తుంది కాబట్టి, యీ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వారు రైతులనుండి చాలా లాభం పొందారు కాబట్టి, యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా హామీ యిచ్చారు కాబట్టి, మన వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు వారి ఎగ్రిమెంటు చదివారే తప్ప, యీ విధంగా యిప్పిస్తామనే హామీవేమీ యివ్వడం లేదు. తప్పకుండా వారికి వంద రూపాయల చొప్పున వెంటనే యిప్పించాలని మా అభ్యర్థన.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, సామర్లకోట, పిఠాపురం ఫ్యాక్టరీలు వందరూపాయలు యిస్తామని వారి బిల్లులలో వ్రాశారు కాబట్టి, డిపార్టు

Calling attention to matter of urgent public importance :
re : Need for releasing sufficient water into the K. C. Canal.

మెంటుకుకూడా వ్రాశారు కాబట్టి వందరూపాయలు ఖచ్చితంగా వారికి యివ్వా లనేదానికి తీవ్రమైన ప్రయత్నం మేము చేస్తాం. దానికి సంబంధించిన లీగల్ వ్యవహారాలు కూడా ఆలోచిస్తాం. ఇకపోతే, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, వారు ఎగ్రిమెంటు చేసుకున్నట్లుగా వున్నది ఉయ్యూరు ఫ్యాక్టరీ, చాగల్లు ఫ్యాక్టరీ. దానిలోనే, యిప్పుడు నేను ఉదహరించిన విధంగానే, వారు నిజం గానే సెంట్రల్ గవర్నమెంటువద్దకు పోయి—ఆ ఫ్యాక్టరీ ప్రతినిధులు, రైతు ప్రతినిధులు—లోగడ అంగీకరించి గనుక వుంటే దాని ప్రకారమే చేసుకోవలసిన శాధ్యత వారిపై వున్నది. అందరికీకూడా వందరూపాయలు యివ్వాలనే ప్రభుత్వ ఆశయం. కాని వారు చేసుకున్న నిబంధనలు వుంటే అవికూడా దృష్టిలో పెట్టు కొని వారి విజ్ఞప్తిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వంపించుచూ, మేముకూడా వ్రాశాము వారి ఆర్డరుకోసం ఎదురుచూస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :— అధ్యక్షా, నేనొక్క విషయం చెప్పదలచు కున్నాను. తెలుగు రేటు వివాదానికి సంబంధించిన విషయంలో ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క శాధ్యత పూర్తిగానే నిర్వహించినదని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. ఆయితే యీ వివాదం విషయంలో మిల్లుల మీద అజమాయిషీ చేయడం వంటివాటికి యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వున్న అధికారాలు చాలా పరిమితంగా వున్నట్లున్నాయి. ఈ అధికారాలను విస్తృతం చేసి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంట్రోలు లోకి తీసుకున్నట్లయితేనే యిలాంటి వివాదం ఏర్పడినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎఫెక్టివ్ గా చేయటానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇప్పుడు వచ్చిన గుణపాఠాన్ని బట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీ విషయమై తీవ్రంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—భాస్కరరావుగారు చెప్పినట్లుగా షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి, షుగర్ కేనుకు సంబంధించిన వ్యవహారాలలో పాచ్చుభాగం అధికారాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేతిలోనే వున్నాయి. ఇది ఇండియా అంతటా సంబంధించిన వ్యవహారం. గౌరవ సభ్యులు కోరిన ప్రకారం అవకాశం వుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెత్తనం చేస్తుంది కాని, ఇది ఎంత వరకు వస్తుందో—లీగల్ గా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించవలసిన విషయం ఇది అని మనవి చేస్తున్నాను.

re :—Need for releasing sufficient water into the K. C. canal.

శ్రీ ఎస్. పి. నాగిరెడ్డి (వైదుకూరు) :—అధ్యక్షా, కె. సి. కెనాలు క్రింద పదిహేనురోజులు వర్షం లేకపోయేసరికి ఆ పొలాలకు చాలా నష్టం కలిగింది. కె. సి. కెనాలు—సుంకేకులదగ్గర ఆనకట్ట కట్టారు. అక్కడనుంచి కాలవ తీశారు. తుంగభద్రకు మైసూరు ప్రభుత్వం హాస్పేట దగ్గర ఆనకట్ట కట్టారు. అక్కడ రిజర్వాయరువల్ల బ్రహ్మాండమైన సాగు అవుతోంది. వర్షం లేకపోతే తుంగభద్రవైవ హాస్పేటదగ్గరవున్న డామునుంచి నీరు వదలితే సుంకేకులనుంచి కె. సి. కెనాలుకు నీటి సప్లయ అవుతుంది. కె. సి. కెనాలు చాలా ముఖ్యమైన

Calling attention to matter of urgent public importance: 30th August, 1969. 397
re: Boat tragedies on Godavari and Mahendra tanaya.

ప్రాశ్నెత్తు. దానిక్రింద రైతులు నుంచి పంట పండిస్తున్నారు. హాస్పేట నుంచి తుంగభద్ర డాము నుంచి నీటిసరఫరా చేసినట్లయితే యీ నీటి ఎత్తడి పోతుంది. మరి యీ పొరపాటు యీ డిపార్టుమెంటువలన జరుగుతోందో లేక మైసూరు ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆశేవణ చెబుతున్నదో మాకు తెలియడం లేదు. దానిక్రింద దాదాపు లక్ష ఎకరాల భూమి వుంది. వర్షంలేక రైతులు చాలా ఆందోళన పడ్డారు. వర్షం లేనప్పుడు తుంగభద్ర డాము నుంచి హాస్పేటనుంచి నీటి సరఫరా అయ్యేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఈ సంవత్సరం జులై నెల నాలుగవ వారం అగస్టు నెల మూడవ వారం మధ్య కాలంలో వర్షాలు సరిగా లేనందున గత సంవత్సరం వలెనే రైతులకు క్లిష్ట పరిస్థితి ఏర్పడుతుందనే భయంతో వరినాట్లు అలస్థంగా అరంభించారు. ఇప్పుడు ముమ్మరంగా నాట్లు సాగుతున్నాయి. దాదాపు మూడువంతుల భూమిలో నాట్లు పూర్తి అయినాయని తెలిసింది. మిగతా ప్రాంతములలో కూడా కొద్ది కాలంలో పూర్తి కాగలవు. అన్ని కాలవలలోకి కావలసినంత నీరు పంపడం జరుగుతోంది. నాట్లు త్వరగా పూర్తి కావడానికి వీలుగా కాలవలలోకి వీలయినంత ఎక్కువ నీటి సప్లయి చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—కె. సి కెనాల్ 26-27 లోపల ఇప్పటికి కూడా సరిగా నీరు అందడం లేదని మాకు వార్తలు వచ్చాయి. అందుచేత ఒక వంద క్యూసెక్స్ నీరు తుంగభద్రనుంచి రావలసిన దానిని ఎక్కువ చేసుకుంటే నీటి కొరత లేకుండా పోతుంది దానిని గురించి ఆలోచిస్తున్నారా? ప్రతి సంవత్సరం కూడా మేము కాల్ ఆటెన్షన్ మోషనులు తెస్తున్నాము, యీ సంవత్సరం నాగిరెడ్డిగారే తెచ్చారు కాబట్టి మేము తేవడం లేదు, కాని కె.సి. కెనాలు 26-27కు నీటిసరఫరా ఉండేట్లు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—అన్ని కాలవలతోపాటు యీ కాలవ విషయం కూడా చూస్తాము. నేను ఇంజనీరుగారితో మాట్లాడాను, వారు తగిన ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

re: Boat tragedies on Godavari and Mahendra tanaya.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, క్రిందటి నెల గోదావరి నది చాలా ఉత్తుంగ తరంగాలతో వచ్చింది. రాజమండ్రి వద్ద హయస్థైశ్రేణికి వరదలు వచ్చాయి. ప్లవ్ వచ్చినప్పుడు పడవలకు, స్టీమర్లకు కూడా హెచ్చరిక చేశారు. కాని అక్కడవున్న ఒక లాంచివారు ఎంతచెప్పినా వినకుండా వెళ్లగలమని తీసుకు వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ లాంచివారు ఝాన్సిరాణి. నేనుకూడా 1928 లో ఒకసారి ఆ ఝాన్సిరాణి—లాంచి ఎక్కాను. కాని నేను ఎక్కినప్పుడు అది తిరిగివచ్చింది, ఇప్పుడు తిరిగిరాలేదు, ఇది విషాదకరం. లాంచివారు ఏప్పుడూ ఉన్నతంగా వెళ్ళడం మామూలే. ఇదివరకు ఒకసారి భద్రాచలంలో పడవమునిగి

పోయింది. తరువాత, కృష్ణానదిలో మునిగిపోయింది. అప్పుడు రెండు కమిటీలు వేశారు. వాడవివరించిన రిపోర్టులు యిచ్చి కొన్ని సూచనలుచేశారు. ఐ. జి., పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషను, గవర్నమెంటు—అందరికీకూడ ఇన్ స్ట్రక్షన్లు వున్నాయి. కాని, వాటిని ఎవరుకూడా అమలుజరుపలేదు. భద్రాచలం ప్రమాదంమీద వచ్చిన కమిటీవారు యిచ్చిన రిపోర్టు అమలు జరపలేదని తరువాత కృష్ణానదిలో పడవప్రమాదం జరిగినప్పుడు వేసిన కమిటీవారు చెప్పారు. గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు—పోలీసుఉద్యోగస్థులు, ఎండోమెంటు డిపార్టుమెంటు వారు ఎవ్వరకూడా ఆ కాగితాలు తీసుకుచూడటం లేదు. దాని దుష్ఫలితమే యిది. నగిమీద అంతవరదలువస్తే లాంచీలను ఆనండి ఆనండి అని చెప్పడంతప్ప—అసలు రెస్ట్రిక్ట్ చేసి, వాటిని సీజ్ చేసేసుకుంటే చిక్కులేకుండా పోతుందికదా. ఈ ప్రమాదంలో మొదట 70 మంది చనిపోయారన్నారు. తరువాత 20 మంది అన్నారు. వారు ఎవరో, ఏమానాలలోవలె—ఇక్కడ వారి పేర్లులేవు, ఇది విపాదకరమైన సంఘటన, వారివారి కుటుంబాలకు మనం సానుభూతి చెప్పాలి. చెబుతున్నాము. కాని ప్రభుత్వ సిబ్బంది ఇట్లా పడవలు వెళ్లకుండా ఎందుకు ఆపలేదు? చనిపోయినవారి కుటుంబాలకు ఏమి సహాయం ఇచ్చారు? ఆ మరుసటిరోజే మహేంద్రతనయలో—శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పొలం వెళ్లినవారు ఎస్తుంటే ఒకపడవ మునిగిపోయి 8-10 మంది చనిపోయారట. ఈ బోటులనడకకు సంబంధించి మన స్టేటు తయారుచేసిన రెగ్యులేషన్లు, రూల్సు సెంట్రలు గవర్నమెంటు మోడల్ గా యాక్సెప్ట్ చేసి ఇతర అన్ని స్టేట్సుకుకూడా పంపించింది. కాని, బాగావున్నవి అనుకున్నవాటిని మన స్టేటులో మాత్రం అమలు జరుపలేదు. ప్రభుత్వం అర్డరు వేసినప్పటికీకూడా వారు ఎందుకు అమలు చేయడంలేదు? అసలువారిదగ్గర యీ కాగితాలు వున్నాయా? దీనిని గురించి విచారణ చేస్తున్నారా? చనిపోయినవారి కుటుంబాలకు ఏమి సహాయం చేశారు? పడవ యజమానులకు సంబంధించినవారిమీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? వారికి సానుభూతి తెలియజేయడంతోపాటు ఏమి సహాయం చేశారో చెప్పాలనికోరు తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ప్రతి సంవత్సరం గోదావరి, కృష్ణా, తదితర నదులలో పడవల ప్రమాదం జరగడం మన చూస్తూనే ఉన్నాము. పకడ్ బండి ఐన చర్యలు తీసుకోవాలని గత కానన సభలో పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన జరగడం, దానిపై కఠినమైన ఉత్తరువులు పంపుతామని పంపామని చెప్పడం జరిగింది. ఎక్కడా బోటు యజమానులు కాని పోలీసులు కాని ఈ ప్రమాదాన్ని భాతరు చేయలేదని అక్కడ నుంచి వచ్చిన వార్త. ఆ రోజున జాన్సీ పోవడానికి వీలులేదని ప్రమాదం సిగ్నెల్సు ఇచ్చినప్పటికీ భాతరు చేయకుండా యజమానులు నడవడం పోలీసులు అనుమతి ఇవ్వడం చూస్తుంటే పోలీసులు యజమానులు లాలూచీ అయి లంచగొండి విధానంలో ప్రాణాలు పోయినా ఫరవా లేదని మాకు కావలసింది ఆదాయమే అనే నద్దతితో వెళ్ళారు. కొంత దూరం వెళ్లిన తరువాత మడిగుండులో మునిగి 20 మంది కాశ్మీకులు మరణించడం జరిగింది. దీనిని ప్రభుత్వం

Calling attention to matter of urgent public importance : 30th August, 1969. 399
 re : Boat tragedies on Godavari and Mahendra Tanaya.

చులకనగా చూడకుండా రరినమైన చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం దీనికి ఎవరు బాధ్యులో తెలుసుకుని పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం. వారికిచ్చిన నష్ట పరిహారం కూడా స్వల్పం. మాకు వచ్చిన వార్తలను బట్టి రు. 500 లు ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది కష్టపడి జీవించే ఆ కార్మికుల జీవితాలకు రు. 500 లు ఎటువంటి ఉపశాంతిని ఇవ్వడం కాదు. ఆ ఏ విధంగాను సరిపోదు. బోటు ప్రమాదాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం మోడరు రూల్సుకు సవరించి ఇటువంటి ఘటనలు జరిగినప్పుడు సుజమానులను బాధ్యులుగా చేయడం అవసరం తేకపోతే ప్రజలు ఇటువంటి ప్రమాదాలకు గురి అయే అవకాశం ఉంటూనే ఉంటుంది. ఈ విషయమై కూడా ప్రభుత్వం తీవ్రంగా యోచించాలని కోరుకున్నాను.

Sri J. Vengal Rao :—On 28-7-1969, a launch called "Jhans. Rani" was plying from Rajahmundry, bound for Janampeta in Khammam District, with about 50 persons on board including the crew. The passengers were agricultural labourers proceeding to Janampet for agricultural work. The launch was caught in a whirlpool near about Mantoor in East Godavari District and capsized on 29-7-1969 at about 3-30 p. m. Eleven passengers and nine Members of the crew escaped and reached the shore at Mantoor, and they reached Devipatnam in East Godavari District on 30-7-1969, where they were given all assistance and preliminary relief by the Deputy Tahsildar on flood duty there. All the others (other than the 11 passengers and the nine crew) viz., 12 men, 14 women and 4 children are feared to have perished. The survivors in this accident were sent with some cash to Rajahmundry by the Deputy Tahsildar on flood duty from Devipatnam, as the crewmen belong to Rajahmundry. From there the surviving passengers were sent to their native village Annadevarapeta of Kovvur Taluk, West Godavari District.

As the information reached through the survivors on 30-7-1969 and as Devipatnam was completely cut off by flood waters, rescue operations could not, however, be launched immediately. The Sub-Divisional Magistrate, Rajahmundry, was directed to conduct magisterial enquiry into the circumstances of the accident assisted by the Deputy Superintendent of Police. The enquiry report of the S. D. Magistrate, Rajahmundry is awaited.

The River 'Mahendra Tanaya' passes near by the village Kaguvada in Pathapatnam Police Station limits formerly of Tekkal Circle and now in Pathapatnam Circle of Srikakulam Sub-Division.

The fields of the villagers of Kaguvada are situated on the other side of the river. The Villagers have to cross the river and go to the fields for agricultural operations. About four days prior to 31-7-1969, the date on which this accident occurred, there was heavy rain and the river was in spate with about six feet of water. Yet, as the season was favourable for the agricultural operations, nine women with three female children got into a country boat at about 10-00 a. m. on 31-7-1969 to cross the river. While the boat was in the middle of the river, it got entangled in a whirlpool due to sudden

400 30th August. 1969. Ca'lling attention to matter of urgent public importance :
re : Alleged murder of two boys in Nimmakur, Krishna district on 15-6-69.

rush of water and high speed of currents ; and the boat capsized. As a result, all the 12 persons and the driver of the boat fell into the river.

On hearing the cries of the ladies, Radha Burado S/O Benno Burado and four others of the village rushed to the spot and saved the lives of five women. The remaining four women and three children could not be saved. The driver of the boat, however, escaped danger and reached the shore safely. Other rescue operations done by the five villagers near the scene of accident and down the river proved futile.

The capacity of the boat is to carry 15 persons. while there were 13 persons only, including the driver, at the time of the accident. There was no negligence on the part of the driver and hence, further action was dropped. The Tahildar, Pathapatnam, and the Sub-Collector, Tekkali, also visited the spot.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— నష్ట పరిహారం విషయం చెప్పలేదు.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :— నష్ట పరిహార ఇచ్చారు. ఎంశ ఇచ్చారో నా వద్ద లేదు. మెజిస్ట్రేరియల్ ఇన్ క్వయిరీ రిపోర్టు కూడా రాలేదు. వార్నింగ్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా డిఫైన్ చేస్తారా, ఏమి యాక్షన్ తీసుకోవాలి అనేది ఇన్ క్వయిరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత తెలుస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాకృష్ణయ్య :— ఇంతకు ముందు గవర్నమెంటు ఇచ్చిన ఇన్ స్ట్రక్షన్లు ఫాలో అవుతున్నారా లేదా— కనుక్కుంటారా ?

శ్రీ తె. వెంగళరావు :— రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఆ విషయం కూడా కనుక్కుంటాను.

re :-Alleged murder of two boys Sri Nimmakur, Krishna district on 15-6-1969.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— చాలా దారుణమైన సంఘటన జరిగింది. బందరు తాలూకాలో పోలవరం గ్రామంనుంచి గుడివాడ తాలూకా నిమ్మకూరు గ్రామానికి చేతేత కార్మికుల కుటుంబానికి చెందిన 20 సంవత్సరాల పాలురు ఇద్దరు ఎన్ టి. రామారావు వస్తున్నారనే కారణంచేత వెళ్లడం, అక్కడ వారుచంప బడడం జరిగింది. చంపబడడంలో కూడా చాలా హింసంగా జరిగింది. సిగరెట్లను ముక్కులలో పెట్టి చర్మాన్ని వలిచి ముఖాన్ని చెక్కి హత్య చేసినట్లు కనబడుతోంది. రెండు గోజులు తరువాత ప్రక్కనే ఉన్న ఇరిగేషన్ కెనాలులో శవాలను కనుగొనడం జరిగింది. ఇటువంటి దారుణమైన సంఘటనలు అక్కడక్కడ జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చేసినదో తెలియదు. ప్రభుత్వానికి ఒక మూలన చేయదలచుకున్నాను. రాముడు రాజ్యం చేసే కాలంలో 18 సంవత్సరాల కుర్రవాడు పెళ్లివందిరిలో చనిపోతే చనిపోవడానికి కారణం ఏమిటని విచారణ చేయించాలని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. పోతులూరు పీఠబ్రహ్మం గారి కాలజ్ఞానంలో వ్రాసారు. ఇటువంటివి రాజ్యం పరిపాలించడానికి అనర్హులైన

Calling attention to matter of urgent public importance : 30th August, 1969. 401
re : Alleged murder of two boys in Nimmapur, Krishna district on 15-6-69.

వారు అధికారంలో ఉండడంవల్ల జరుగుతాయని ఆయన పోషారు ఇవన్నీ సిద్ధయ్యి గారి కార్యక్షానంలో ఉన్నాయి. దీనిని ఇన్ క్వయిరీ చేయిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

Sri J. Vengal Rao :— On 18-6-1969, an unidentified dead body, in an advanced state of decomposition, was traced in Bandar Canal near Rayavaram Village, Krishna District. The body was packed in a gunny bag with two big stones tied up to the body. This case was registered as Cr. No. 33/69 U/S 114 Cr. P. C. in Bandar Taluk Police Station. During inquest it was identified as that of Sri Busam Veeranagulu, aged 25 years of Polavaram, Bandar Taluk, who had been missing from his village since 15-6-1969. On 20-6-1969, another dead body of a youth was traced near Nidumolu lock of Bandar Canal in Pamarru Police Station limits. This was registered as Cr. No. 37/69 as suspicious death and the body was identified as that of Sri Karuparthi Eswaralingam, aged 19 years of Polavaram, Bandar Taluk. As the postmortem in this case disclosed injuries, this one and the above case have been charged as cases of murder, and the Cr. No. 33/69 of Bandar Taluk Police Station was also transferred to Pamarru Police Station where it was registered as Cr. No. 40/69. On receipt of express F. I. Rs., on 20-6-69, the D.S.P., Bandar took up investigation. No evidence was forthcoming in that case in the beginning and after sustained efforts by the Police, it was learnt that the boys were tortured by the villagers of Nimmakur on suspicion that they were thieves.

The Village Nimmakur of Gudivada Taluk is an interior village of Pamarru Police Station limits, and the majority of its inhabitants are rich 'Kamma' land lords, living as one unit, without any dissensions. This Village is the native place of Cine Actor Sri N. T. Rama Rao who owns his house and other landed property in the Village. His father Sri Nandamuri Lakshmaiah lives in the village looking after the properties of his son. About 20 days prior to the above occurrence, about 3 snatching offences are reported to have occurred in the houses of three residents of the village, but they were not reported to the local police. The deceased who are Devanga (Weavers), living by their caste profession, are natives of Polavaram Village in Bandar Taluk. On 15-6-1969, at 1.00 p.m. they are reported to have left Polavaram to go to Nimmakur, which is at a distance of 7 miles, to see Sri N. T. Rama Rao, or atleast his house. They reached the village at about 4.00 p. m. and visited the house of the Cine Actor. After seeing the surroundings of the house of the actor, they were walking along the street at about 4.30 p. m., and being simpletons, they were gaping at the big houses in the village. Certain residents of the village who happened to see them, suspected them to be thieves, surrounded them, and tied up their hands with ropes, inspite of their protests. The deceased were taken to a cattle shed and tortured to extort confession about the offences which occurred in the village, previously. They were later brought to the street, and tied to two re-inforced concrete electric poles and mercilessly tortured by 22 persons upto 11.00 p. m. After that they were dragged to Bandar Canal and were lumped up in gunny bags

402 30th August, 1969. Calling attention to matter of urgent public importance:
re: Difficulties experienced by the villagers of Kalingapatnam, due to floods in the Vamsadhara.

and thrown in Bandar Canal, with stone weights. One Bippidi Ganaiiah of Pathanimmakur who was fishing in the Canal speaks to the fact that 10 or 12 persons threw two large bundles into water on 15-6-1969 at about mid night.

The Doctors who conducted autopsy over the dead bodies have deferred giving their opinion as to the cause of death, due to the advanced stage of decomposition of bodies, and desired to send the viscera to the Chemical Examiner for analysis for detection of any poison. The Medical Officer have, however, opined that the two deceased might have died on or about the date of offence.

14 accused have been apprehended and remanded to judicial custody, and the houses of all the accused were searched. Statements of 8 important eye witnesses have been recorded under Section 164 Cr. P. C. by the Inspector of Police, Challapalli. Preliminary charge sheet in these cases was filed on 12-7-1969 in the Court of Additional Judicial First Class Magistrate, Gudivada and all efforts are being made to apprehend the remaining 8 accused, who are absconding.

(Dr. T. S. Murthy in the Chair).

re: Difficulties experienced by the villagers of Kalingapatnam due to floods in the Vamsadhara.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట):— అధ్యక్షా, మన వంశధార నది ప్రతి సంవత్సరం కూడా వరదలు వచ్చేటప్పుడు కళింగపట్నం అనే ఊరు కొద్దో గొప్పో నదీ గర్భంలో కలిసిపోవడం అనేది ప్రతీసంవత్సరం కూడా జరుగుతున్న ఆచారం క్రింద మారిపోయింది. అధ్యక్షా, నేను ఎరిగి ఉన్నంతవరకు స్వరాజ్యం వచ్చిన 22 సంవత్సరాలలో ప్రతి ఏడూ వస్తున్న మంత్రులు, ఉమ్మడి మదరాసు రాష్ట్రంలో పాత ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో, యిప్పుడున్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో గాని మంత్రులందరు అక్కడికి వచ్చినవారందరు సానుభూతి ప్రకటించిన వారే. శ్రీ కాకతలంకు 14 మైళ్ళదూరంలో ఉన్న కళింగపట్నం అనే రేవు స్థలం వ్యాపార కేంద్రంగా భోగ భాగ్యాలతో తులతూగే పట్నంగా విలసిల్లినది. బర్మా విడిపోయిన తరువాత వ్యాపార వ్యవహారాలు స్థంభించి ఆర్థికంగా ఊడించి పోవడమే కాకుండా వంశధార నది గర్భంలో పట్నంలో నాలుగు భాగాలలో మూడు భాగాలు కలిసిపోయినవి. 22 సంవత్సరాలనుంచి ప్రతిదాటా వచ్చిన మంత్రులు చూడడం, ఘోరం అయిపోయింది. తప్పకుండా తగిన చర్య తీసుకుంటారని చెప్పడం కూడా నదీ గర్భంలో కలిసిపోవడం ఎలా అలవాటయినదో అదే విధముగా మంత్రులకు కూడా అలవాటయినది. చెప్పిన మాట పూర్తి చేస్తే మళ్ళీ చెప్పే అవకాశం ఉండలేమోనని చేయడంలేదేమో ననిపిస్తున్నది. ప్రతిఏడూ చెలుతూనే ఉన్నాం. గవర్నరు స్పీచి సందర్భంలో జరిగిన చర్యలలో అక్కడనుంచి తెలిగ్రాములు రావడం అధ్యక్షులవారు కాల్ ఆటెన్షన్ మోషన్ వ్యవహరించినదని సభలో యివ్వడం జరిగింది. మూడు వంతుల గ్రామం నదీ

Calling attention to matter of urgent public importance :
re: Difficulties experienced by the villagers of Kalingapatnam, due to floods in the Vamsadhara

30th August, 1969.

403

గర్భంలో కలిసిపోయింది. ఉన్న గ్రామాన్నయినా నిలబెట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటారా లేక వారిని పేరే చోటికి తరలిపోవ్వమంటారా అది శలవివ్వాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri R. Narapa Reddy :—It is a fact that there has been considerable erosion in the bank of Vamsadhara river and in the town of Kalingapatnam. As a result of floods, about 13 huts in the Yata street in Kalingapatnam have collapsed and several pieces have fallen into the river. After the recession of floods, the Executive Engineer has noticed that a length of about 1200 ft. river margin near the upstream between 16 to 16.0 needed the following protective works:

- i. Revetment to the river margin for a length of nearly 1200 ft.
- ii. Construction of groyn projecting into the river 50 meters long with an interval of 100 meters.

These measures are estimated to cost Rs. 1.50 lakhs. The Executive Engineer has discussed this matter with the Collector, Srikakulam and asked for a sum of Rs. 25,000 for emergency repairs. The Executive Engineer is however going ahead with the work in anticipation of allotment of funds.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—వారు ఏ చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో అన్న విషయం మాత్రం శలవిచ్చారు. ఈ మాదిరిగా శలవివ్వడం ఆచారం అయి పోయింది. ఎప్పుడు అమలులోకి వస్తుందో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—పని మొదలు పెట్టారు. 25,000 రూపాయలు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు డిస్పాజిట్ లో ఉంది. పని సాగుతుంది. 1,50,000 రూపాయలు ఎస్టిమేటు వేశారు. త్వరలోనే గ్రామిన్ కనస్ట్రక్ట్ చేసి ప్రొటెక్షన్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, 1969-70 అక్కూరి సంవత్సరం అక్టోబరు 1వ తేదీనుంచి ప్రారంభం అవుతుంది. తెలంగాణాలో ఆక్స్ ఫెట్టారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఆక్స్ ను వేస్తారో వేయరో సమాచారం ఇవ్వలేదు. అక్కూరి ఫోర్ట్ ఫోలియో ఎవరికి యిచ్చారో తెలియదు. ఉపముఖ్యమంత్రిగారయినా ప్రొహిబిషన్ ఎప్పుడు స్కాప్ చేస్తారో ఎప్పుడు స్క్రిప్ట్ గా ఎన్ ఫోర్స్ చేస్తారో చెబుతారా? ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఆక్స్ ను జరిపే ఉద్దేశ్యం ఉందా లేదా?

మిస్టర్ చైర్మన్ :—ఆక్స్ బరు 2వ తారీఖున అయిన తరువాత చెబుతారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ప్రొహిబిషన్ విషయంలో వారి ఉద్దేశ్యం చెబుతారా?

శ్రీ జి. వి. నరసింగరావు :—బడ్జెటు సమావేశంలో తెలుపుతాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానిలో కాంప్లికేటెడ్ వ్యవహారం ఉంది. అక్కారీ యియరు అక్టోబరు 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభం అవుతుంది ఇవ్వాలి అగస్టు 20వ తేదీ వూలై అగస్టు నెలలో వేల పాట పెట్టడం అక్టోబరు 1వ తేదీనుంచి అమలులోకి రావడం వద్దతిప్రకారంగా జరుగుతున్న విషయం. గాంధీగారి కతజయంస్మృత్యవాలు అయిన తరువాత ప్రొహిబిషనుకు తిలోదకాలు వదులుతామంటున్నారు. చాలా సంతోషం. దానిగురించి మనవి చేయడం లేదు వచ్చిన కాంప్లికేషన్ షమిటంటే తీపి కలుగుతుంది జరిగే పాటలకు నెప్టేబరు 10వ తేదీతో టర్మ్ అయిపోతుంది అక్టోబరు 2వ తేదీన రద్దుచేస్తే అక్టోబరు 1వ తేదీనుంచి ప్రారంభం కావలసిన అక్కారీ యియరు యొక్క విధానం షవిధముగా ఉందో ప్రభుత్వం ఆలోచించుకోవలసి ఉంది. ఆ డిపార్టుమెంటు మానం చాల్చుతున్నది. ఆత్మసాక్షి వద్దతిన అనుసరిస్తున్నదో షమి తెలియదు. ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—పార్టీలో చర్చలు ఇంకా ముగించలేదు. కొద్దికాలములో ఈ విషయము ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడనే చెబుతారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—డిమాండ్సులో ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు వుంది కాని కల్లు, సారాయి రద్దు మంత్రి ఎవరో అర్థము కావడములేదు. అది ఎవరో చెబుతారా?

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—వారి పార్టీలో చర్చ పూర్తికాలేదు అన్నారు. దానికి అభ్యంతరము లేదు కాని ఇయర్ ప్రారంభము కాకముందే సకాలములో చేస్తే మంచిదని ప్రజలందరూ కోరుతున్నది. అట్టేవరు ఫస్టులోవల చేయడము కోసము ఏమైనా అస్యూరెన్సు ఇవ్వగలరా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:—ఆలోచించిన తరువాత మనవిచేస్తాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—ప్రోహిబిషన్ దీనిలో లేదు. కట్ మోషన్స్ పంపడానికి అయినా తెలియచేయాలని కోరుచున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:—ప్రోహిబిషన్ కట్ అయిపోయినది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:—మంత్రిగారు చెప్పవలసినది తమరే చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు చెబితే సంతోషిస్తాము అధ్యక్షా.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendments to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963

Sri J. V. Narasinga Rao:—Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to relay on the Table a copy of Notification issued with G.O.Ms. No. 721, General Administration (Services A) dated 4-12-1968 making an amendment to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963 in accordance with CL (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Chairman :—Paper laid.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, వారు ఒక సంతోషకరమైన పనిచేశారు. ఇంగ్లీషు కాపీతోపాటు తెలుగు కాపీ కూడా ఇచ్చారు. అన్నింటికీ అట్లాగే తెలుగు కాపీ యిచ్చే నిబంధన పెట్టుకొంటారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అదే ప్రయత్నము చేస్తున్నాము.

The Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Rules, 1968

Sri J. V. Narasinga Rao :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Rules, 1968 issued in G. O. Ms. No. 316, P. W. D. dated 22-3-1969 and published at page 1 to 8 of Supplement to Part-II of the Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated 1-4-1969 as required under sub-section (3) of Section 18 of the Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Act, 1968 (Act 20 of 1968).

Mr. Chairman :—Paper laid.

Amendments to the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishad Rules

Sri J. V. Narasinga Rao :—Sir, on behalf of the Minister for Panchayat Raj, I beg to lay on the Table under sub-section (2) of Section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959, a copy each of the following Notifications with which certain amendments to Rules made under sub-section (1) of Section 69 of the Act have been published in the Andhra Pradesh Gazette.

Sl. No.	Reference to the G. O. and date with which notification has been published in the Gazette	Reference to the Gazette and date
1.	G.O.Ms. No. 804, Education dated 15-4-1969	Rules Supplement to part VII of Andhra Pradesh Gazette dated 15-5-1969.
2.	G.O.Ms. No. 1321, Education dated 17-6-1969	Rules Supplement to Part VII of Andhra Pradesh Gazette dated 10-7-1969.

Mr. Chairman :—Paper laid

Notification issued under the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, G.O. Ms. No. 676, Home (Transport-II) Dept. dated 17-5-69

Dr. M. N. Lakshminarasiah :—Sir, I beg to lay on the table under sub-section (2) of Section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1968 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) a copy of Notification issued in G. O. Ms. No. 676, Home (Transport-II) Dept. dated 17-5-1969 and published in the Andhra Pradesh Gazette dated 29-5-1969 as required under sub-section (1) of section 9 of the said Act.

Mr. Chairman :—Paper laid.

Rules issued under the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowment Act, 1966

G. O. Ms. No. 515 Home (Endt. III)

dated 12-4-69

Sri R. Ramaling Raju :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Rules issued in G. O. Ms. No. 515, Home (Endt. III) dated 12-4-1969 under sections 74, 86 (3) and 90 (3) of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 as required by sub-section (2) of section 107 of the said Act.

Mr. Chairman :—Paper laid.

G. O. Ms. No. 612, Home (Endt. III) dated 3-5-69

Sri R. Ramalinga Raju :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Rules issued in G. O. Ms. No. 612, Home (Endt. III) dated 3-5-1969 under sections 32 and 33 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 as required by sub-section (2) of Section 107 of the said Act.

Mr. Chairman :—Paper laid.

G. O. Ms. No. 199, Home (Endt. III) dated 14-2-69

Sri R. Ramalinga Raju :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Rules issued in G. O. Ms. No. 199, Home (Endt. III) dated 14-2-1969 under sections 75 and 77 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 as required by sub-section (2) of Section 107 of the said Act.

Mr. Chairman :—Paper laid on the Table.

G. O. Ms. No. 100, Home (Endt. III) dated 24-1-69

Sri R. Ramalinga Raju :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Rules issued in G. O. Ms. No. 100, Home (Endt. III) dated 24-1-1969 under sections 93, 94 and 99 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966 as required by section (2) of section 107 of the said Act.

Mr. Chairman—Paper laid.

The Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Rules 1969.

Sri G. C. Venkanna :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Rules, 1969 made in G. O. Ms. No. 34, Industries, dated 31-1-1969 as required under sub-section (8) of section 28 of the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Act, 1958 (Act IV of 1959) as amended by the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board (Amendment) Act, 1962.

Mr. Chairman :—Paper laid on the Table.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) for 1969-70 GENERAL DISCUSSION

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య :— అధ్యక్షా, నిన్న విద్యవైస మనవిచేసుకొన్నాను. ఇక పి.డబ్ల్యు.డి. గురించి, దీని విధానముకూడ బాగాలేదు. ఈ డిపార్టుమెంటు ప్రభుత్వానికి చెదల్లాంటిది అంటారు. చెరువులు, కుంటలు, ప్రాజెక్టులు అవసరమే. పూర్వము ఇంజనీర్లు స్వంతముగా కష్టపడి కట్టడాలు కట్టేవారు. కంట్రాక్టరు లకు ఇచ్చే మార్పు ఎప్పుడు వచ్చినదో తెలియదుకాని ఇది దేశానికి చాల అనర్థ దాయకము. ఆ కంట్రాక్టరుదగ్గర ప్లాఫ్ వుండదు, ఏమీ వుండదు. పెర్సంటేజీ పోయిన తరువాతకూడ లక్షలు, లక్షలు గడించుకొంటున్నారు. మధ్యస్థముగా లాభపడే ఈ విధానము దేశానికి లాభదాయకమా, నష్టదాయకమా అని అడుగు చున్నాను. పెద్ద చదువులు చదువుకొన్న ఇంజనీర్లు ఉన్నారు. అందరూ అటువంటివారే అని అనడములేదు నీతివంతులు వున్నారు. రామాయణ కాలములో నలుడు, నీలుడు అను చీఫ్ ఇంజనీర్లు వుండేవారు. కట్టడాల్ని వారే కట్టినట్లు, వారే సొంతముగా వారధి కట్టినట్లు వున్నది. ఈ మార్పు కలికాలము ప్రారంభములో వచ్చినదో, ఇంగ్లీషువారి కాలములో వచ్చినదో తెలియదు. మంచి ఇంజనీర్లు వున్నారు అనుకోండి. ఈ డిపార్టుమెంటులో దేశ సంపద చాల అన్యాయముగా పోతున్నది. పాల్యంగలో పవరువకాస్ తయారైనది. లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి దేవాలయమును కట్టించారు. పోటీపడి లక్షలు ఖర్చుపెట్టుకొని చర్చిని కట్టించారు. ఇవి కంట్రాక్టరుల దగ్గర చందాలు వసూలుచేసి కట్టించినవే. ఇది అంతా ప్రభుత్వ సొమ్మేకదా. దేశ సంపద ఈ విధంగా వృధా అయిపోతున్నది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ జె.వి. నరసింగరావుగారు ఇరిగేషను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు గానుగుపాడ అనే ప్రాజెక్టు ఓపెన్ చేశారు. 20 సంవత్సరములయింది. సింగరేణి కాలరీ వారు మాకు ఇసుకకావాలని దానిని ప్రారంభించి ఆపేశారు. సింగరేణి కంపెనీ బొగ్గుని అగిపోయి దివాలా కంపెనీ అయింది. కాబట్టి అలా సర్వే అయిన ప్రాజెక్టు త్వరగా చేయాలి. ముద్రిగుడెలాంటి ఆనకట్టలున్నాయి సర్వే చేసి యం.ఎ.డి. వారు కాలరీ వారికి వ్రాస్తారు. వారు కట్టవద్దంటారు. కాలరీకి ఇప్పుడు ఇసుకతో అవసరం కూడలేదు. ఇవన్నీ మంత్రిగారు అధికారులకు అర్థమై ఇచ్చి కట్టించాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు విషయం చూస్తే కొన్ని వందలమంది ఆఫీసరులున్నారు. వారు కంట్రాక్టరులతో కలిసి ఉడవులు అమ్ముకొనడం మొదలుపెడుతున్నారు. కంట్రాక్టు సిస్టం లేకుండా ఒక డిపార్టు మెంటు నరకడం ఒక డిపార్టుమెంటు అమ్మడం. ఇలాగ ఉద్యోగాలులేని సమస్య తీరిపోతుంది. అడవులన్నీ నాశనమవుతున్నాయి. లంచాలు తిని బాగుపడు తున్నారు. పూర్వం రాజులు చక్రవర్తులు ప్రజలను అన్యాయం చేసి తింటున్నారని రాజులను చక్రవర్తులను తీచేసి ప్రజాస్వామ్యం రావాలనుకున్నాం. మహాత్మా గాంధీలాంటి వారు కష్టపడి ప్రజాస్వామ్యం తెచ్చారు. కాని ఇది ప్రజా స్వామ్యంగా లేదు. ప్రజలదగ్గర వసూలుచేసే డబ్బు పరిపాలనచేసేవారు ఒక వైసా కూడ ముట్టుకోకుండా ఉండే విధానం ప్రజాస్వామ్యం. పూర్వం

రూంపాషా అనే వారుండేవారట ఆయన స్వంతంగా టోపీలు అల్లి అందు లోనే పావలో అద్దో తినేవారే కాని ప్రజలనుంచి వచ్చే డబ్బు తినేవారు కాదు. అట్లాగే పూర్వపు రాజులు నిజాయితీతో పాలించారు ప్రజాస్వామ్యం వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెసు సిద్ధాంతం గాంధీ సిద్ధాంతం ఎట్లాగవోయిందో గాని అచార్యయం జరుగుతోంది. అది కారం చేసేవారు దేశాన్ని బాగుచేసేవారు గాంధీ సిద్ధాంతాన్ని ఆచరించాలి ఎందుకంటే నేను కొద్దిరోజులు ఆశ్రమంలో సర్దార్ జమలా కేశవరావుగారితో ఉన్నాను వారు చెప్పేవారు దొడ్లు బాగుచేయించే వారు అనేక మంచి మూలలు చెప్పేవారు. అవన్నీ లేకుండా ఒకడు కష్టపడాలి మనం సుఖపడాలి అనే భావాలు గలదిగా ఉంది మా ప్రజాస్వామ్యం, పిల్లలు స్కూల్కు పోతుని తిరుగ పడుతున్నారు. మనుధర్మశాస్త్రమనేది ఉంది. లాయరుగాని ఒడ్డిగాని తప్పుచేసినవానిని చూచి వాడు ఎట్లాగిలబడేది, ఎట్లా చేతు లెత్తేది చూచి వాడు తప్పుచేసినాడా లేదా అని నిర్ణయించే ఆత్మశక్తిగల విద్య చదువుకుని అట్లాంటి సర్టిఫికేటు పొందినవారే లాయరు ఒడ్డి అని మనుశాస్త్రంలో చెప్పారు. అవిలేకుండా దొరల లాగ అన్యాయంగా పరిపాలి. చే ప్రజాస్వామ్యం దేశానికి అనర్థదాయకమని మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరయినా మంత్రిగాని సభ్యులు గాని నీతి నియమాలతో ఉండాలి. వారు పదవులలోకి వచ్చాక ఎంత ఆస్తి ఉంది దాని ముంగు ఎంత ఆస్తి ఉంది ఎక్కయిరి చేసి వారిపై పన్ను తీసుకుని ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజాప్రతినిధిగా ఉండడానికి శాసనం చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహేందర :—అధ్యక్షా, బడ్జెటు చూస్తుంటే ఆజానుబాహువుగా ఆర్థిక మంత్రిగారు ఎంతపొడుగున్నారో బడ్జెటు పేజీకూడ అంత ఎక్కువగా ఉన్నాయి. క్లాసి నిస్సారంగా ఉన్నాయి, అభివృద్ధికార్యక్రమాలకుగాని వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలకుగాని ఎక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చి బాగు చేద్దామనే ఉద్దేశాలు లేవని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను మనకి తెలుగులో ఒక సామెతుంది. పేరుగొప్ప ఊరు దిబ్బ అని అట్లాగే బ్రతకని బిడ్డ బారెడు అంటారు. తెలంగాణా సమస్య గురించి పరిష్కారం అలోచించారా అంటే ఏమీ తేల్చలేదు రెండవది సర్ప్లస్ గురించి చెప్పమంటే తలొక మాట చెబుతున్నారు. వీటిలో ఏదయినా పద్ధతి ఏర్పాటుచేసి ఎంతమిగులుతుందో తెలిస్తే బాగుంటుంది. అటువంటిదేమీ లేదు. ఆ తేల్చేటప్పుడు పెద్దపెద్ద ఫరమ్స్, బాంక్స్ కి సంబంధించిన ట్రాన్స్ సాక్షన్స్ అన్నీకూడ ఆంధ్రలో జరుగుతుంటే వాటికి సంబంధించిన సేల్స్ ట్యాక్సు బాంక్ ఆక్కౌంట్స్ వాటి జనులు ఇచ్చటకు వస్తున్నాయి. అదే కాక సర్వే సెటిల్ మెంటు డిపార్టుమెంటులో ఆఫీసెస్ ఆంధ్రలో ఉన్నాయి జీతాలు అక్కడిస్తున్నారు వారు వసులు తెలంగాణాలో చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ డబ్బు ఎక్కడ జమకడతారో తెలియదు. ఆ సర్ప్లస్ తేల్చేటప్పుడు ఇవన్నీ గమనంలో పెట్టుకుంటే బాగుంటుంది. ఇక్కడ పనిచేసే ఉద్యోగస్థుల స్థితిగతులు చూస్తే చాల అసంతృప్తితో బాధపడుతున్నారనేది వారికి రక్షణ లేదనేది ప్రభుత్వంగమనించి నట్లు లేదు అధ్యక్షా, మేము ఆఫీసులకు పోయి చూస్తూ ఉంటే, వారు హృదయ

నివేదనతో చెప్పేటటువంటి మాటలతోనే సరిపోతుంది గాని మా గోడు విశేషమే. అందువల్ల ఈ సమస్య పరిష్కారం చేయాలంటే, కనీసం కొన్ని అభివృద్ధి నా ఆంధ్ర ప్రాంతానికి తరలించి మరి వారికి వీరికి వికలమైనటువంటి మనస్సులు కలిసిపోవడానికి ఆధారమేమైనా కల్పిస్తారా అంటే, అలాంటిది కూడా ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నదో లేదో! ఇక integration of Services లో కూడా ఏదో ఇది అన్యాయం జరిగిందని అంటున్నారు కాని లోగడ integration జరిగేటప్పుడు, మన Supervisors కు గాని, Junior Engineers కు గాని, Deputy Collectors కు గాని State level లో ఉండే Officers cadres లో ఆంధ్రకు సంబంధించి చాలా అన్యాయాలు జరిగాయి. మరి వాటిని ఏ మాత్రమైనా ప్రభుత్వము లక్ష్యపెట్టి విచారణ చేసేందా అంటే అలాంటి విచారణ కూడా చేసినట్లులేదు. ఇక ఉద్యోగాలు ఏవో లేనివి కల్పిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఉద్యోగాలు లేనివాళ్ళకు ఇవ్వవలసిందే మేము కాదనము కాని ఈ ఉద్యోగాలు కల్పించడంలో కూడా ఇష్టం వచ్చినట్లు ఉద్యోగాలు కల్పించారు. ఒక కాలకు ఒక Chief Engineer, ఒక గట్టుకొక Chief Engineer ఈవిధంగా ఈ ఉద్యోగాలు పెరిగి పోతున్నాయి. అదే విధంగా పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగాలు పెరిగిపోతున్నాయి. లోగడ ఇదివరకు Milk Project కు separate officer లేకపోతే, ఈనాడు కొత్తగా దానికి ఒక officer ను వేశారు; ఇదివరకు రెండింటి కలిసి ఒకే Director ఉండేవాడు. అలాగు చాలా చోట్ల పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగాలు కల్పించబడినాయి. వాళ్ళ మనస్సులోకి ఏ చుట్టమో, ఏ బంధువో, ఏ కులస్తుడో వస్తే అటువంటప్పుడు అంతా ఒక కొత్త అవతరణ ఎత్తడమే. అలాగునే information కాళిమాడండి. మనకు ఇంతమందిఉంటే, వారికి promotion అనేదిలేకుండా ఎక్కడనుంచో బయటనుంచి తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. అందువలన ఇలాంటివి లేకుండా చేయాలంటే, separate గా తెలంగాణానైనా ఇవ్వండి లేకపోతే అవన్నీ సంపూర్ణంగా పరిష్కారం కావడానికి మార్గం ఆలోచించాలి. రెండవది, ఈబడ్డెటులో నాగార్జునసాగర్ కుగాని, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకుగాని, minor irrigation కుగాని చాలాతక్కువ మొత్తాలు చూపించారు. మనకు తెలుసు, ఈ పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులను మనముకాలవారణం చేసేకొలిది దానిమీద వదులు, ఇరవైలు యాభైలు, వందలు కోట్లు పెరగడమే గాని, అవి remunerative గా లేకుండా ఉన్నాయి అనేది మనముచూస్తున్నాము. ఈనాడు నాగార్జునసాగర్ కుడికాలవనీరు నెల్లూరు జిల్లాకు 72లో ఇస్తామని ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ఆర్థికమంత్రి ఆయకట్టు డెవలప్ మెంట్ మంత్రిగా ఈ అసెంబ్లీలో చెప్పిఉన్నారు. Chief Minister గారూ చెప్పినారు; P. W. Minister గారూ చెప్పినారు. కాని ఇప్పుడు జరిగేటటువంటి పనికీరును బట్టి చూస్తే ఇది 1972 కాదు, 1982 కైనా వస్తుందనే నమ్మకంలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే. మదర్స్ తాలూకాలో గుళ్ళకమ్మ అక్విడెట్టు అనే దానికి 100 లక్షల రూపాయలకున్న, పేరుబట్ల వారంకికి 117 లక్షల రూపాయలకున్న estimates ఉంటే, అనగా ఈ రెండింటికి 2 కోట్ల 17 లక్షలకు estimate ఉంటే. వాటికి ఏ రి లక్షలో, 10 లక్షలో కెటాయిస్తే, మరి

అవిదాటివస్తే గాని నెల్లూరు జిల్లాకు నీళ్లు రావు. అటువంటప్పుడు ఇక 1972 కి నీరు ఇస్తాము అనేది నిజమేనా? అదే గుంటూరు జిల్లాకు సంబంధించి కొల్వలు పూర్తి అవడానికి చేసినటువంటి ప్రయత్నం. చూపినటువంటి శ్రద్ధ, వాటిలో ఏమిలోటు లేకుండా ఉండగా మరి ఇతరచోట్లకు వచ్చేటప్పటికే డబ్బులేదు, డబ్బులేదు అంటే మరి డబ్బులేకపోతే, తక్కిన వెనుకబడిన వాటియొక్క గతి ఏమికావాలనే టటువంటి విషయాన్ని గమనించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుయొక్క invention అటు కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాలకు సంబంధించి కొట్టికారంస్కీము. అని నిర్దేశ్వరం ప్రాజెక్టు అని వారు మొట్టమొదట ఈ ఉద్యమాన్ని లేపితే. దానియొక్క ఫలితం నందికొండ ద్వారా ఇతర ప్రాంతాల వాళ్ళకే దక్కుతుంది గాని ఆ ఫలితము మేము అనుభవించలేము, కర్నూలువాళ్ళుగాని, నెల్లూరువాళ్ళుగాని, గవర్నమెంటుయొక్క ఈనడక, కొద్ది కొద్ది మొత్తాలు ఇచ్చేటటువంటి పరిస్థితి చూస్తే, మాకు అసలు ఆశలేదనిరాక అవుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీకైలం, ఇటు నాగార్జునసాగర్ పూర్తిచేసి నట్లయితే—Dam అంతా పూర్తి అయిందంటున్నారు—ఇక శ్రీకైలంవరకు నీళ్లు అంటుకుంటాయి. మరి యథాప్రకారం 3, 3½ కోట్ల ఇస్తే, అది నిజంగా వాళ్ల సిబ్బందికే చాలడంలేదు. నీళ్లు వైకిఎగవేస్తున్నట్లయితే అనకట్టకూడ కట్టడానికి వసతిలేదు. అనే విషయాన్ని ప్రభుత్వము గమనించి కూడా ఎందుకు ఈవిధంగా నత్తగుళ్ళ నడకను పోతుందో ఈ పెద్దప్రాజెక్టు విషయంలో అర్థంకాకుండా ఉన్నది. ఇక Minor irrigation విషయంలో కూడా చాలా తక్కువ మొత్తాలు కేటాయించారు. వంధలు, వేలకొలిది చెరవులు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ex-Jamindari ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వారియొక్క గతి ఏమికావాలి? 40, 50 సంవత్సరాలనుంచి కూడా వాటికి repairs లేవు. ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన దరిమిట ఏమైనా కాస్తా ఆశ కలుగుతుందా అంటే, అలాంటి ఆశకూడా దీనినిబట్టి చూస్తే ఏమీ కన్పడడంలేదు. ఇక పరిశ్రమల విషయం తీసుకొంటే, పరిశ్రమలు ఎంతసేపటికి ప్రాదరాబాదు విశాఖపట్టణం, వీరికే కన్పడుతున్నాయి. మిగతా towns గతి ఏమికావాలి! ఇప్పుడు వినుకొండ తాలూకాలో రాగి బ్రహ్మాండమైనటువంటి పరిశ్రమగా చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది; నెల్లూరు జిల్లాలో గరిమెల పెంటలో రాగి deposits కావలసినన్నీ ఉన్నాయని అక్కడ కొంత investigation జరిగి కొంత పని మొదలు పెట్టి, అది మరి నత్తగుళ్ళ నడకగా ఉంటున్నది. ఆ విషయంలో మన ప్రభుత్వము శ్రద్ధ తీసుకొని Central Government మీద వొడ్డి తీసుకువచ్చి, అది ప్రారంభించకపోతే, వాటి గతి ఏమికావాలి. రాయలసీమలోగాని, నెల్లూరు తదితర ప్రాంతాలలోగాని కావలసినన్నీ పరిశ్రమలు జరపడానికి ముడి సరుకులు ఉన్నాయి; పరికరాలు ఉన్నాయి. వేపగింజలు ఉన్నాయి, మైకా ఉన్నది నెల్లూరులో ఇలాంటి వాటికి సంబంధించిన చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి ప్రభుత్వము ఎందుకు ముందుకురాదో, ఎందుకు పట్టుబట్టి ప్రయత్నం చేయడో Central Government

మీద ఎందుకు, ఏదై నా ప్రాజెక్టుల ప్రారంభించడానికి, వొత్తడి తీసుకురాదో నాకేమీ అర్థం కావడంలేదు; ఎంతసేపటికీ ఉన్నవాడు ఉన్నవాడికే పెట్టె, లేనివాడు ఉన్నవాడికే పెట్టె అన్నట్లుగా ఎంతసేపటికీ 1 2 బస్తీలనే దృష్టిలో పెట్టుకొని వాటికే ఎంతసేపటికీ లాభాలు, సదుపాయాలు కలిగించాలని చూస్తే నిజంగా unemployment question తక్కిన ప్రాంతాలలో ఏవిధంగా సమన్వయ పరచగలరో, ఏ విధంగా ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక దుస్థితిని బాగుపరచగలరో అర్థం కావడం లేదు. డింట్లో decentralisation policy అనేటటువంటిది తేకపోయినట్లయితే, ఇది చాలా అన్యాయము. ఈ ఆర్థిక వ్యత్యాసాలకు, regional వ్యత్యాసాలకు దారి తీసి ఇప్పుడు వచ్చిన తగాదాలు ఇకముందు కూడా వస్తాయని ప్రభుత్వము ఇప్పటికే నా గమనిస్తే మంచిదని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయ రంగములో ఎంతో అభివృద్ధికలిగిన మార్పులు తెచ్చామని అంటున్నారు సరే, కొత్త రకము inventions చేసినప్పటికీనీ, ఈ నాడు పంచాయితీలకు గాని, Co-operative Societies కు గాని సగం రేట్ల ప్రకారం ఈ pump sets గాని, sprayers గాని, dusters గాని ఎందుకు ఇవ్వడం లేదని? మెట్ట ప్రాంతాలలో ఉండేటటువంటి పంచాయితీలలో, 5, 6 వందలు పరకూ నాతో ఉండేటటువంటి ఆ ప్రాంతాలలో తెగుళ్లు నివారణ కార్యక్రమం చేపట్టే విషయంలో ప్రభుత్వము ముందుకు వచ్చి ఎందుకు వారికి కావలసినది supply చేయరు? అదే విధంగా Soil Testing Units ఎక్కడనో ఒక చిన్న రాజేంద్ర నగర్ లోనో, ఇంకొక చోటనో పెట్టుకొంటే ఏమి ప్రయోజనము. జిల్లాకు ఒకటి నెలకొల్పిందే ఆ విధంగా అన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్నవారికి కొత్త సవిన పద్ధతులలో సలహాలు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వము గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే అయ్యవారిని చేయబోతే కోశిని చేసినట్లు మన వారు Agro Industries Corporation అని ఒకటి పెట్టారు. కోటి రూపాయలు దానికి ఇస్తామని అంటున్నారు. అది మనుష్యులను తిని వేస్తున్నటువంటి white elephant దానివలన ఎక్కువ ఛార్జెస్ వేసి consumers ను బాధపెడుతున్నారు. అదేవిధంగా సామాన్య రైతులకు ఇదివరకు ఒక రేటు ఉంటే, ఈ రోజు దానికి 6 రెట్లు, 7 రెట్లు hire charges ఏర్పాటు చేసి, వారి ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ఉద్యోగాలు కల్పించుకోడానికి, ఉద్యోగులను recruit చేసుకోడానికి అవకాశం అయినటువంటి సంస్థగా దానిని తయారు చేశారు గాని ఇది రైతులకు ఏ మాత్రం ఉపయోగకారి కాదు అనేటటువంటిది కంఠావధంగా తెక్కల ప్రకారం రుజువు చేశాము, అధ్యక్షా, దాని విషయంలో దయచేసి ప్రభుత్వము subsidy ఇచ్చి అయినాసరే, rates తగ్గించి, ఉత్పత్తిదారులకు అనుకూలంగా చేయకపోతే, అవరోత్పత్తి కుంటుపడినట్లయితే, దేశము సుఖింకగా ఉండడనే టటువంటిది ప్రభుత్వము గమనించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక విద్యుచ్ఛక్తి విషయములో, agricultural consumption కు minimum charges మీరు తగ్గించండి ఒక ప్రక్కనేమో రైతులు బాగుపడాలని, రైతులు ఉత్పత్తి చేస్తేనే గాని మనకు లోటు తీరదని చెప్పుతూ, ఇంకొక ప్రక్కనేమో ఈ charges ఇష్టం వచ్చినట్లు పెంచుతున్నారు. ఈ చిన్న చిన్న pumpsets పెట్టుకొనే వాళ్ళకు

minimum charges ఎక్కువగా పెంచడం చాలా అన్యాయం. వాటిని తగ్గించి వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు. గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సదుపాయము కలిగించాలి. ఇటీవలనే రాయలసీమకు ఒక Development Board ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. సంతోషమే. అయితే అది వట్టి కాగితాలబోర్డు కాకుండా అధికారాలతోపాటు డబ్బు ఉండే బోర్డు ఉంటే మంచిదని అన్నారు. అయితే ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పవలసియ్యవచ్చు. మద్రాసులో 18-11-68 న శ్రీవాగ్ పాక్ట్ జరిగినప్పుడు, నెల్లూరునుకూడా కలుపుకొనే శ్రీవాగ్ పాక్ట్ జరిగింది. ఆ శ్రీవాగ్ పాక్ట్ మీద ఆధారపడే ఈనాడు రాయలసీమ బోర్డు అంటున్నారు. అయితే నెల్లూరుజిల్లాలో ఉండే 13 తాలూకాలలో 11 తాలూకాలు వర్షాపాతంలోగాని, వంటలోగాని, literary లో గాని పుట్టుకలు, చావులలోగాని, per capita income లో గాని అన్ని రంగాలలోను రాయలసీమ జిల్లాలకు తీసిపోకుండా తక్కువగా ఉన్నందువలన, ఆనాడు శ్రీవాగ్ పాక్ట్ లో పెద్దమనుష్యులు ఏర్పాటు చేసినటువంటి ఒడంబడికలో శ్రేయస్కొన్నటువంటి నెల్లూరు జిల్లాను ఎందుకు మినహాయించారో అర్థం కావడంలేదు. ఇటీవల పిలిచిన రాయలసీమ conference కు కూడా మొట్టమొదట మమ్మలనందరిని పిలిచారు. తరువాత ఏమో మమ్మలను వదలిపెట్టేశారు. అంటే దాని అర్థం, మాకు ఏదైనా బలమైనటువంటి మంత్రులు గాని, గవర్నమెంటులో పలుకుబడి గలవారుగాని లేరనా? మాకుకూడా ఇద్దరు మంత్రులను ఇచ్చారు. ఒకాయనయేమో కదలడు, మెదలడు, ఇంకొక అయినేమో కుర్రవాడు. అందుకనా, లేకపోతే, మమ్మలనుకూడా ఏదైనా ఉద్యమము మొదలుపెట్టించాలంటారా యేమిటి. అందుకోసమే provoke చేస్తున్నారా అనేటటువంటి విషయాన్నికూడా నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. స్పెషల్ ప్లాఫ్ ను వేసి బంజరు భూముల పంపకం చేయండి. అలా కాకుండా గావడాసురిడి కాష్టం మాదిరి పెట్టవద్దు. బంజరులు పంపకం చేసిన తర్వాత ఆ సర్వే చార్జెస్, సబ్ డివిజన్ చార్జెస్ బీదవాడు కట్టకుండా ఉండేటట్లు మినహాయించు యిచ్చాలని మనవి చేస్తున్నాను. విద్య విషయంలో క్రొత్త మార్పులు తీసుకువస్తున్నాము అన్నారు. ఉపాధ్యాయుల విషయం యిదివరకు మనవి చేశాము. కొఠారి కమిషన్ సిఫార్సులు అమలు జరపాలి. అంతే కాకుండా ఈ విషయంలో యింకొకటి కూడ మనవి చేయాలి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఒక మంత్రులూ కదలడు వదలడు అన్నారు. ఏ మంత్రులూ కదలడో వదలడో ఆ పేరు కూడ తెలియజేస్తే బాగా ఉంటుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇటీవల డి. ఎ. పెంచిన దానిలో 50% పి.ఎఫ్. కడతాము, 50% కాష్ యిస్తాము అన్నారు. క్లాస్ 4 సర్వెంట్స్ అసలు చాలీ చాలని జీతాలతో వస్తున్నారు. వారికి కూడ సగం బిగపట్టుకుంటే ఏమిటి? అది అన్యాయం. కంటిన్ టెన్సి ప్లాఫ్ ఉన్నారు. కంటిన్ టెన్సి ప్లాఫ్ అంటే తుమ్మితే ఊడిపోయే ముక్కు మాదిరి. ఈ రోజు యిక్కడ ఉంటే రేపు యింకో చోట, ఉంటారు. ఎల్లండి అసలు ఉద్యోగమే ఉండదు. వాడికి కూడ బిగపట్టు

కుంటే వాడి లెక్కలు ఎవరు పెడతారు? డబ్బు ఎప్పుడు యిస్తారు? ఇది చాల అన్యాయం అన్నది. ఇది కన్సిడర్ చేయాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. విలేజ్ సర్వేయింగ్ పార్ట్ టైమ్ సర్వేయింగ్ అని పేరు పెట్టారు. కాని వారి చేత 24 గంటలు పని చేయిస్తున్నారు వారి జీతాలు గొట్టే తోక బెత్తెడు అనే మాదిరి పెంపకం లేదు. విలేజ్ సర్వేయింగ్ జీతాలు పెంపకం చేయాలనేది కూడ ప్రభుత్వం గమనించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రీవ నై నాన్స్ కమిషన్ రిపోర్టులో మనకు కొన్ని సలహాలు యిచ్చారు. మంచివి. వారి గవర్నమెంటు చెప్పిన సలహాలు—కీ.శే ప్రకాశం పంతులుగారి ఆత్మకు శాంతి కలుగడానికి లేక మంచి పేరు తెచ్చుకోడానికి, చిన్ని కమతాలవారి శిస్తు మినహాయించమన్నారు. పది రూపాయల శిస్తు మినహాయంపు అందరికీ వర్తింపజేట్లుగా ఆచరణలో పెట్టినట్లయితే చాలా జాగ్రత్త ఉంటుందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శిలవు వీసుకుంటున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارمینار) - مسٹر اسپیکر سر - جو بچے پیش کیا گیا ہے مجھے بڑے افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کہ اسمیں شہر حیدرآباد کی ترقی اور اسمیں جو مشکلات ہیں اسکا اسمیں کوئی ذکر نہیں ہے۔ دوسری طرف تلنگانہ کے تعلق سے بھی اس کی ترقی اور اسکے دوسرے درائع کا جو کچھ بھی ذکر کیا گیا ہے اور جس طریقہ سے کیا گیا ہے وہ مناسب نہیں ہے۔ آج ہاں پر صرف دو ہی مسئلے ہیں۔ صرف تلنگانہ آندھرا ہی نہیں ہے بلکہ یہاں تین فریق ہیں تلنگانہ آندھرا اور مسلمان۔ کیونکہ ناانصافی جو ہوئی ہے اسمیں ہم بھی شامل ہیں اور اس ناانصافی کے خلاف ہم بھی چاہتے ہیں کہ ہمارے ساتھ انصاف کیا جائے۔ جہاں تک تلنگانہ سرپلس کا تعلق ہے۔ میں چاہوں گا کہ اسمیں ہمارے مناسب سے ہماری ترقی کیلئے بھی رقم مختص کی جائے۔ جب رائل سیل کیلئے بورڈ بنایا جاتا ہے تو وہ لم ترقیاتی بورڈ بھی بنایا جائے۔ آخر یہ بھی پسند ہے۔ ۲۳ برس سے پسندگی کا شکار ہیں۔ رکنا چلا رہے ہیں یا ہوٹلوں میں ملازمتیں کر رہے ہیں۔ خواہ رائل سیل میں ہو آندھرا میں ہو یا تلنگانہ میں سب سے بڑا مسئلہ تو ہمارا ہے۔ آخر ہمارے لئے بھی کچھ ہونا چاہئے ورنہ ایسا ہی چلتا رہے تو یہ کیسے ہوگا۔ کبھی یہ چیز بھی بھڑک اٹھے گی۔ قبل اس کے کہ کوئی گڑبڑ ہو اس طرف بھی توجہ کی جانی چاہئے۔

دوسری چیز یہ ہے کہ شہر کے اندر ہر سال دس ہزار روپیہ بیروزگاری کیلئے رکھے گئے ہیں۔ لیکن اپنے اپنے لوگوں کو رقم تقسیم کر لی جاتی ہے۔ اس طرح حکومت جو رقم دیتی ہے اس سے فائدہ ہونے کے بجائے الٹا حکومت کی بدنامی ہوتی ہے۔

تیسرے لا اینڈ آرڈر کا مسئلہ ہے۔ مجھے بڑے افسوس کے ساتھ کہنا پڑتا ہے کل حیدرآباد میں مسجد اقصی کے تعلق سے جلوس نکالا گیا۔ نہ یہ حکومت کے خلاف

کوئی جلوس نہا نہ یہاں کے کسی شہری کے خلاف یہ جلوس تھا۔ بلکہ احتجاج کے طور پر یہ جلوس نکالا گیا۔ نماز پڑھی گئی لیکن اس کے ساتھ ہی ایک مقررہ مقام جہاں سے ہمیشہ جھگڑا شروع ہوتا ہے۔ ولیہ داس بلڈنگ سے پتھر اور سوڈا وائر کی بوتلیں پھینکی گئیں۔ ان سے کہا جاتا ہے کہ تم یہاں رہتے ہو اور عربوں کی تائید کر رہے ہو۔ ہمارا جھگڑا سکھ۔ عیسائی پارسی کسی سے نہیں ہے۔ خواہ بھواہ ٹنسن پیدا کرنے کی کوسس کی گئی۔ پٹیل مارکٹ اور میر عالم منڈی میں لوگوں کو مارا گیا۔ خود پولیس پر پتھراؤ کیا گیا۔ گورنمنٹ کی رپورٹ ہے کہ دو لاکھ آدمی تھے۔ اگر ہمارا منشا جھگڑا کرنا ہونا اور اگر دو لاکھ آدمی ہلکے تو شہر ایک جلتا ہوا سہر نظر آتا۔ لیکن اس کے باوجود ہم پراسن رہے کیونکہ ہمارا مقصد جھگڑا کرنا نہیں ہے۔ آج صبح مجھے اطلاع ملی ہے کہ مسلمانوں کی دوکانیں زبردستی بند کروائی جا رہی ہیں۔ اس قسم کی چیزیں جاری رکھیں تو کبتک ہم برداشت کرینگے۔ گورنمنٹ اس طرف توجہ کرے۔ ٹنکسال کے جو ماڑواڑی ہیں۔ سارے ہندوستان میں کہیں برلا۔ کہیں سڈیکٹ کی شکل میں۔ یہ تمام چیزیں جو ہورہی ہیں۔ اس پر گورنمنٹ نگرانی رکھے۔ خود ہی فوٹو لیتے ہیں خود ہی دوکانیں جلاتے ہیں۔ دوکان جلتی ہے نوکیا صرف گدی جلتی ہے۔ اسکا موٹو لیکر اشاعت کر رہے ہیں۔ اگر دو لاکھ آدمی ہلکے جاتے تو کیا ہنگامہ ہوتا۔ ہم بڑی مشکل سے اسکو روکے۔ میں پوچھونگا کہ ایک سوئے چاندی کی دوکان میں سونا چاندی بیچتے ہیں یا لٹھ اور سوڈے کی بوتلیں رکھتے ہیں۔ آج تلنگانہ کے اندر جو ہنگامہ پایا ہے وہ اسی قسم کے لوگوں سے ہنگامے ہو رہے ہیں۔ میں چاہونگا کہ اس قسم کے ہنگامے نہوں ہم نے ایک احتجاجی جلوس نکالا۔ لیکن آج کئی لوگ دواخانہ عثمانیہ میں پڑے ہوئے ہیں۔ میں گورنمنٹ سے چاہونگا کہ ایسی منظم سازش نہ ہو۔

دوسری طرف میں گورنمنٹ سے مطالبہ کرونگا کہ پبلک سرویس کمیشن میں ایک بھی مسلمان نہیں ہے۔ اسطریقہ سے ہاؤزنگ بورڈ پر ایک بھی مسلمان نہیں ہے اسطرح آر۔ ٹی۔ سی اور کھادی بورڈ اور جتنے بھی اس قسم کے بورڈ ہیں وہاں مسلم نہیں ہیں۔ گورنمنٹ کو چاہئے کہ یہاں بھی تقرر کرے۔ گورنمنٹ، آندھرا اور تلنگانہ کے حساب سے دے رہی ہے۔ آندھرا اور تلنگانہ دوہی نہیں ہم تین ہیں۔ آندھرا کے اتنے اور تلنگانہ کے اتنے۔ مسلمانوں کا کچھ بھی نہیں ہے۔ آخر یہ کیا۔ سب ہی آپس میں بانٹ لینگے تو ہمیں کچھ نہیں۔ ایک تناسب مقرر کیا جائے۔

اسی طریقہ سے مسلم وقف بورڈ ہے۔ مجھے بڑے افسوس کیساتھ کہنا پڑتا ہے کہ مسلم وقف بورڈ مسلمانوں کا نمائندہ نہیں ہے۔ جب ہم ایک جمہوری حکومت میں رہتے ہیں اور گورنمنٹ جانتی ہے کہ مسلمانوں کے نمائندے کون ہیں۔ ووٹ کس کو دے جاتے ہیں۔ اس کے بعد آپ ایسے لوگوں کو نمائندہ بنا کر بٹھائے ہیں جس سے

وقف کی کروڑھا روپیہ کی جائیدادیں تباہ ہو گئیں۔ اسکے باوجود گورنمنٹ آج اس پر توجہ کرنے کے لئے تیار نہیں ہے۔ میرا مطالبہ ہے کہ وقف بورڈ کو تحلیل کر دیا جائے اور ایک گورنمنٹ آفیسر دو تین برس کے لئے مقرر کیا جائے اور اوقاف کے قانون میں ترمیم کی جائے۔ جس طرح کہ سکھوں کے گردوارہ کمیٹی کا الکشن ہونا ہے اسی طریقہ سے مسلمانوں کیلئے بھی الکشن کروایا جائے۔ اور اس قانون میں ترمیم کی جائے تاکہ یہاں کے رہنے والوں کیلئے سہولت کا باعث ہو۔

بڑے افسوس کے ساتھ کہہ سکتا ہوں کہ مسلمان بیاک ورڈ کلاس کی فہرست میں ہیں پھر آخر یہ کہاں کا انصاف ہے اور اس میں فرقہ اور مذہب کو کیا دخل ہے۔ اگر وہ دھوی ہندو ہے تو ساک ورڈ کلاس میں آتا ہے مسلمان ہے تو نہیں آتا۔ جب آپ دھوبی کو ساک ورڈ کہتے ہیں تو کوئی بھی ہو چاہے ہندو ہو چاہے مسلمان ہو بیاک ورڈ کلاس میں آنا چاہئے۔ جو بھی اکنامکلی ساک ورڈ ہے اسکو بھی آپ ساک کیجئے۔ رکسا چلانے والے ہیں نو انکو بھی شمار کیجئے۔ اس طرح سابقہ حذرآبادی ازمی کے لوگوں کو لیجئے۔ جاگیرداران کو لیجئے۔ جسکے پاس کچھ نہیں رہا۔ کشا والوں کو لیجئے (سنا جاتا ہے کہ ٹیکس وغیرہ معاف کر رہے ہیں۔ اس بارے میں بھی میں چاہوں گا کہ باقاعدہ اعلان کیا جائے کہ رکسا والوں کو یہ معاف کر دیا گیا ہے) گورنمنٹ رکسا والوں کو قرض دے تو گورنمنٹ اپنی پالیسی سے خود بدنام ہو گئی۔ اگر ایک کواپریٹو سوسائٹی بنائی جائے تو اسکے لیڈر پیسے اپنے جیب میں ڈال لیتے ہیں۔ اور حکومت بدنام ہوتی ہے۔ اسلئے حکومت اسکا اچھی طرح سے انتظام کرے ورنہ اس کی بھی بدنامی ہو گئی۔

శ్రీ డి. ఆంజనేయులు నాయుడు (చిత్తూరు):- అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రాయలసీమ ఊమప్రాంతమని చరిత్రలో కూడా వున్నది. ఈ సంవత్సరం కనీసినీవరుగని ఊమం సంభవించినది. కాబట్టి, వ్యవసాయపు శావులలో కూడా నీరు లేదు. పంటలు లేవు. త్రాగడానికి కూడా నీరులేదు. త్రాగడానికి మైలు, రెండు మైళ్ళు వెళ్లి నీళ్ళు తెచ్చుకోవలసివస్తున్నది. చిత్తూరు పట్టణంలో జనాభా ఆంధ్రా యీ మధ్య త్రాగడానికి నీరులేక పడిన పాట్లు చెప్పలేము. వారం రోజులకు ఒకసారి కూడా స్నానం చేసే వీలులేకపోయింది. వర్షాలు లేనందువల్ల వ్యవసాయ కూలీలకు పనులులేక, తినడానికి తిండిలేక చాలా బాధపడ్డారు. అడవికోపుండే ఆకు, అంటే దేవచారు ఆకు తీసుకొచ్చి, ఉడకబెట్టి అందులో ఉప్పు, బెల్లంకొని చేసి తింటున్నారు. వెదురు బియ్యం తీసుకొచ్చి తింటున్నారు. ఎలకలు, తొండలు కూడా తింటున్నారు. పరిస్థితులు చాలా ఘోరంగా వున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో అక్కడ గంజికేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంక, వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు బొత్తిగా లేవు, వారికి కరువు పనులు కూడా ప్రారంభించాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని

ప్రాధిక్యము. పదివేల జనసంఖ్యకు సరిపడే హాస్పిటల్ అక్కడ వున్నది. చిత్తూరు ప్రస్తుతం జనసంఖ్య ఆరవై వేలు. ఇప్పటికి యిదేపరిస్థితిలో ఆ హాస్పిటల్ వున్నది 190 బెడ్లు వున్నవి. సాధారణంగా, చిత్తూరుజిల్లాలో 60 హాస్పిటల్స్, డిస్పెన్సరీస్, 195 మంది డాక్టర్లు వున్నారు. చిత్తూరు జనసంఖ్య 21.3 లక్షలు. దానికిగాను 1500 బెడ్లువున్నవి అంటే 1400 మందికి ఒక బెడ్ అన్నమాట వరయు, చిత్తూరుజిల్లాలో ఒక చ. మై.లుకు 167 మంది జనసంఖ్య వున్నారు. కడపలో చ. మైలుకు 227 మంది, అక్కడ బెడ్స్పెంట్ 280 కిరూనలులో చ మైలుకు 206 మందివున్నారు. బెడ్స్పెంట్ 158 వున్నది. నెల్లూరులో చ మైలుకు 255 మంది వున్నారు. బెడ్స్పెంట్ 253 చిత్తూరులో మాత్రం 198 బెడ్స్ మాత్రమే వుండడానికిగల కారణమేమిటి? వందసంవత్సరాలక్రిందట కట్టిన కట్టడాలే యిప్పటికి వున్నాయి. అక్కడక్కడ రిపేర్ చేస్తున్నారే తప్ప, కొత్త కట్టడాలు ఏమీ లేవు. రోజుకు 800 మంది బాట్ పేషెంట్లు మందులు తీసుకోవడానికి వస్తున్నారు అక్కడ మందులు లేవు. డబ్బు లేని పేషెంట్లు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చిత్తూరుజిల్లా చాలా కడపటిది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానికి 310 మైళ్ళు, మద్రాసుకు 95 మైళ్ళ దూరములోను వున్నది, బెంగళూరుకు 110 మైళ్ళ దూరములో వున్నది. ఇదివరకు పబ్లిక్ ఆదార్థ ప్రకారం చిత్తూరుజిల్లాలోని చాలా ప్రాంతాలు మద్రాసు రాష్ట్రంలో చేరినవి. ఇది కూడా చేరిపోయినా ఫర్వాలేదన్నట్లు ఆ ప్రాంతాన్ని యీ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి చేయడంలేదు. ఇది చాలా కోవనీయమైన పరిస్థితి. అట్లా వారి యిష్టమే అయితే మద్రాసు స్టేట్ లో చేరడానికి సిద్ధంగా వున్నాం. మేము ఏదయినా మంత్రులకు రిప్రజెంట్ చేసుకుంటే మంత్రులు దానిని ఎక్జామిన్ చేయ మని సెక్రటరీస్ కు, గవర్న మెంటు ఉద్యోగులకు పంపుతారు. ఉద్యోగులు వారు చెప్పించే న్యాయమంటున్నారతప్ప లక్షలప్రజల ప్రతినిధులుగా వచ్చినప్పటికీ మేము చెప్పినది మాత్రం న్యాయంగాను, సత్యంగాను వారికి కనబడడంలేదు. బోర్డరు గ్రామాలకు సంబంధించి, చిత్తూరుజిల్లాలో, గత రెండు సంవత్సరాలుగా అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ కావాలని అందోళన చేస్తున్నారు, అనేకసార్లు రిప్రజెంటుచేయడం జరిగింది అని వర్గటనలకు వచ్చినప్పుడు చెప్పాను. నేను అడిగిన గ్రామాలకు తప్ప, తలపైనవున్న గుడుపాలెంకు ఎలక్ట్రిసిటీ యిచ్చారు ప్రజాప్రతినిధులు చెప్పిన మాటను ఏమాత్రం కూడా పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రభుత్వం ప్రజాప్రతినిధుల పైన, మంత్రులపైన ఆధార పడినట్లుగాలేదు. ఉద్యోగులపై మాత్రమే పూర్తిగా ఆధారపడివున్నట్లుగా కనపడుతున్నది. ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడి, వారి ప్రతినిధులుగా యిక్కడకువచ్చి, వారి బాధలను, యిబ్బందులను తీర్చడానికి, యిక్కడ వారితరపున రిప్రజెంట్ చేయడానికి వచ్చిన వారి గ్యారంటీ వారి పాలన చేసే ప్రయత్నమేమీ కనబడడంలేదు. 89-70 లో రామాపురానికి ఎలక్ట్రిసిటీ కాంక్షన్ చేశారు. ఆ రామాపురానికి నాలుగుమైళ్ల దూరంలో ఎలక్ట్రిసిటీ తీసుకు పోతున్నారు. చిన్నచిన్నవి ఆరు గ్రామాల మీదుగా అలైనుపోతున్నది. అందులో నా గ్రామానికి కాంక్షన్ చేశారు. తక్కిన అయిదు గ్రామాలకూ కాంక్షన్ చేయలేదు. కాననసభ్యుడు కాబట్టి వారి గ్రామానికి తెచ్చుకున్నారు.

యిది అన్యాయం, ఆధర్మం అని వారు చెబుతున్నారు. ఆ విధంగా చెప్పడానికి వీలున్నది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి అనేకసార్లు వ్రాశాను, అన్ని గ్రామాలూ యివ్వండని. వా గ్రామానికి వదిలిపెట్టి అయినా సరే రామాపురానికి యివ్వండని అనేకసార్లు చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారు పి డబ్ల్యు. డి కెక్లెంట్ కి పంపిస్తున్నారు; ఎక్స్ప్రెస్ టీ బోర్డుకు పంపిస్తున్నారు. చైర్మన్ దీనిని యీ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో యింక్లూడ్ చేయడానికి పీలులేదని చెప్పేశారు. ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. ఆ గ్రామానికి మట్టుకు కాంక్షను చేశారు. మిగతా గ్రామాలకు లేదు. ఇది ప్రభుత్వం వారు గమనించాలి. ఈ సంవత్సరం చిత్తూరు ప్రాంతంలో కరువుకాటకాలకు గురైన వ్యవసాయకూలీలకు, చిన్న చిన్న రైతులకు డిసెంబరు నెలవరకు అయినా గంజికేంద్రాలు ఏర్పాటుచేయాలి. కరువు పనులు కూడా ప్రారంభించవలసివదని మనవిచేస్తూ నెలపుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ లో కొత్త ఆర్థికమంత్రి గారు కొత్త విషయాలు తెస్తారని ప్రజలు అనిచారు. గతంలో అచటి సోషలిజము, సిండికేటు సోషలిజమునకు సంబంధించిన ఛాయలు గత ఆర్థికమంత్రిలు తమ బడ్జెట్ లతో తేలేదు కాని. వెంగుకూరు సమావేశం తరువాత కొత్త పోకడలు కొంచెంకనబడుతున్నట్లున్నాయి. బ్యాంకుల జాతీయీకరణ చేసినట్లు, ఇంకా పదిపాయింట్ల కార్యక్రమం అమలుపెట్టబోతున్నట్లు పెద్దలు చెప్పేవి—ఇటువంటి ఛాయలు కొన్ని యీ బడ్జెట్ లో రావలసివుండె. కాని, ఆ విధంగా రానందుకు ప్రజలు చాలా విచారపడుతున్నారు. ఈ బడ్జెట్ లో భూసంస్కరణలగురించి ఏమైనా తెస్తారనుకోండి. బంజరు భూముల పట్లాలు యివ్వడంలో, ఫార్మేషు బంజరులను పెద్ద పెద్ద జమీందారుల దగ్గరను భూములను తీసి పంచిపెట్టడానికి యీ బడ్జెట్ లో తెస్తారని అనిచాము. నిరుద్యోగనివారణ గురించి కూడా డబ్బు కేటాయిస్తారని అనుకొన్నాము. ఈ విషయాలలో కూడా ప్రజలకు అసంతృప్తి వచ్చింది. అందువలన భూస్వాములకు భయపడి, సిండికేటుకు భయపడి యీ బడ్జెటును యీ విధంగా ప్రవేశపెట్టారు అనుకోవలసివస్తోంది. వెనుకబడిన ప్రాంతాలగురించి చాలా చర్యలు జరుగుతున్నాయి. రాయలసీమ జామినివారణ గురించిగాని, వెనుకబడ్డ తెలంగాణ ప్రాంతం గురించిగానీ, ఇక్కడ జరిగిన అన్యాయాల గురించిగానీ, విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల అభివృద్ధి గురించి గాని యీ బడ్జెట్ లో మెన్షన్ చేయలేదు. తెలంగాణాకు మాత్రం చాలా అన్యాయం జరిగిందని అందరూ ఒప్పుకుంటున్నాడు. ఇక్కడనుంచి ఢిల్లీ వరకు కూడా ఇక్కడ అన్యాయం జరిగిందని అనుకోవడం జరుగుతోంది. మొన్నటి గవర్నరు ఉపన్యాసం మీద బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు చెప్పిన సమాధానం మాత్రం చాలా అసంతృప్తిగా వున్నది. ఒక విధంగా అది రెచ్చగొట్టే విధంగానే వున్నదని అభిప్రాయపడటం జరుగుతున్నది. వీరు ఇక్కడ లా అండ్ ఆర్డరు సమన్య అంటున్నారు. ఢిల్లీలో హవాస్ గారు ఇది డెవలప్ మెంటు సమన్య అంటారు. ఈ యాజితుషమ కొంతమంది వ్యక్తులు చేసే యాజితుషమే అని బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు అంటారు. చవాన్ గారు ఇది గ్రామాలకు కూడా

ప్రాకింది, దాని ప్రభావం వున్నది అని ప్రజల యాచిచేషను అని అనుకోవడం జరుగుతున్నది. సెంట్రలు గవర్నమెంటువారి ప్రకటనలు, వీరి ప్రకటనలు వైరుధ్యంగావుంటున్నాయి. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఇక్కడ కంప్లెతోచూచి పరిస్థితులను అర్థంచేసుకునే నరిస్థితిలో లేరని చెప్పవలసివుంటుంది. ఈ సమావేశంలో చర్చలలో చాలామంది రాజకీయ సామ్యూషను కావాలని, తెలంగాణాను జరిగిన అన్యాయం పరిష్కారం చేయాలని స్వతంత్రపార్టీ, జనకాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఇండిపెండెంటుస్, ఇంకా కాంగ్రెసులోవున్న పెద్దలుకూడా కోరడం జరుగుతోంది. కాని, పరిష్కారం చేయడానికి, ప్రజల అభిప్రాయాలు అర్థం చేసుకోడానికి దీనిని బ్రహ్మానందరెడ్డిగా ప్రస్తావించి తీసుకొని చేస్తున్నట్లు అర్థమవుతోంది. దీనినిగురించి మా పార్టీకి ఒక లైను-అభిప్రాయం వున్నది. ఇప్పుడు ఇంకొకటి అంటున్నారు. ఇది ఎక్కడ అవుతుంది, చిత్తము లేదు శుద్ధి లేదు, ఇటువంటివారితో ఏమి పరిష్కారమవుతుంది అనికూడా మాట్లాడడం జరుగుతున్నది. ఇదిచాలా విచారకరం. గాంధీగారు ఇంగ్లీషువారితో సంప్రదింపులు జరపడానికి విసుగు తెచ్చుకోలేదు. ఎన్నిసార్లునైనా వైస్రాయిలు మున్నగు వారితో సంప్రదింపులుజరిపి సమస్య పరిష్కారం చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేసేవారు. కాని గాంధీ గారి శిష్యులమనుకునేవారు మొన్నటివరకు తమ మిత్రులుగా వున్నవారితో మాట్లాడడానికి వారికి చిత్త శుద్ధి లేదు అనేవిధంగా మాట్లాడటం చాలా విచారకరమైన విషయం. పోలీసు రిప్రెషెంటుతో, నిర్బంధవిధానంతో యీ ఉద్యమాన్ని అణుస్తామనుకుంటున్నారు-ముస్లిమ్స్కు అన్యాయం జరిగిందని అంటున్నారు. జరిగివుండవచ్చు. సరేకోసం వున్నది. ప్రభుత్వం పారలైజ్ అయివున్నది. అడ్మినిస్ట్రేషను కొలాప్స్ అయివున్నది. 15 లక్షలమంది పిల్లలు బడులకు పోవడంలేదు. కాంటరుపోజ్ చేసుకోవడం అంటే ఇది రామాయణంలో పిడకలవేట అన్నట్లుగా వున్నది. రాజకీయ సామ్యూషనుకోసం ప్రయత్నం చేయవలసినదే కాని ఇంకొకవిధంగా ఆలోచించవలసిన అవసరంలేదు. మీలో ఐక్యత లేదు, తటాక విధంగా మాట్లాడుతున్నారు అంటున్నారు. అదికూడా చాలా విచారకరమైన ఆర్గ్యుమెంటు. ఇదివరకు హిందువులకూ ముస్లిములకూ కొట్లాట వుండేది. బ్రిటిషువారు మీరు ఒకటి కండి, తరువాత స్వరాజ్యం యిస్తామని చెప్పేవారు. వారు యీవిధంగానే మాట్లాడుతూవుంటే- బ్రిటిషువారు పాకిస్తానును సెవరేట్ చేసివెళ్లారు-అట్లాగే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పోయే ముందు అటువంటిది కలిగించడం చాలా విచారకరం. అటువంటి మాటలు అనకుండా వుండాలి. మా పార్టీ కోరుతున్నది ఏమంటే-ఇప్పుడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి గవర్నమెంటు అపఖ్యాతి పాలైవది. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆయన రాజీనామా పెట్టి పోవడం మంచిది. ఈ పీరియడులో గవర్నరు పరిపాలనపెట్టి రౌండు టేబులు సమావేశం జరిపి పరిష్కారానికి పూనుకుంటే చాలావరకు పరిష్కారమవుతుందని మా పార్టీకి నమ్మకం వున్నది. మా పార్టీదా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వుండాలని కోరుతున్నది. మేము సమైక్యవాదులం. కాని యీ పద్ధతి చూస్తే ఇది సెఫరేషనుకు దారితీసేదిగా వున్నది. నిర్బంధవిధానంతో, మాట్లాడకుండా, ఒక సామ్యూషను లేకుండా వుంటే ఇది ఎక్కడకు దారిదీప్తుందోననే

అనుమానం వుంది. నకస్సలైట్లు విషయంవుంది. దాదాపు 22 సం.ల నుంచి కాంగ్రెసు పరిపాలిస్తున్నది. ఇన్నాళ్లునుంచి ఎజిసీ ప్రాంతాలకు చేసింది ఏమిటి? షావుకార్ల వడ్డీ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా చేసిన పని ఏమిటి? ఈ కంట్రాక్టరుల దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా చేసింది ఏమిటి? ఎడ్యుకేషను పెరుగుతోంది-నిరుద్యోగసమస్య కూడా పెరుగుతోంది. దానిని అరికట్టడానికి చేసిన పని ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. నిన్ననే పాలవంచ కాసన సభ్యుడు మాట్లాడారు. అక్కడ కోల్ మెన్స్ లో రిట్రించి మెంటు జరుగుతోంది. వారందరు నకస్సలైట్లు అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. బాజరు ఖాములపై సేద్యం చేసుకునే రైతులను తప్పించి వారిని జేరఖలు చేసి రాజకీయ భాధితులనే పెరుతో కాంగ్రెసు వారికి ఇచ్చుకోడం, సైకిలుకు ఇవ్వడంవల్ల మైదాన ప్రాంతంలో కూడా ఆసంతృప్తి వచ్చి అటు వైపు మొగ్గు తున్నారు. దీనికి మీరే బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది. ఇది వరంగల్లు, ఖమ్మం, కరీంనగర్ జిల్లాలలో వ్యాప్తి అయే అవకాశం ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఉద్యమాన్ని ఏ విధంగా కంట్రోలు చేయడం అనే సమస్య వస్తుంది. రాజకీయ భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నంతమాత్రంచేత ఎవరిని శిక్షించలేరు. కోర్టులున్నాయి. హత్యలు, లూటీలు చేసిన వారిని అక్కడ విచారించవచ్చును. శిక్షించవచ్చును. సిద్ధాంతరీత్యా వారిని ఎక్స్ పర్ట్ చేయవచ్చును. పోలీసుల సహాయంతో దీనిని రిపెస్ చేయాలనుకుంటే ఇది చాలా దూరం పోతుంది. ఈ మధ్య పోలీసువారు పోలీసు పతేళ్ళకు ఒక రహస్యమైన సర్క్యులరు పంపించారు. నకస్సలైట్ లిస్టు తయారుచేయాలని అన్నారు. గ్రామ పెద్దలు పెత్తనదారులు మాబోటివారిని అందులో ఇరికిస్తున్నారు. ఏదో అకాశరామన్న ఉత్తరం వచ్చిందని నా నియోజకవర్గంలోని మునగలాడు గ్రామానికి చెందిన కార్మికర్తను తీసుకపోయి ఇందులో వేస్తారు. ఫలానా వారిని చంపుతానని అకాశరామన్న ఉత్తరం వచ్చిందని మరొకరిని తీసుకుపోయి నిర్బంధించారు. నెక్కును 151 క్రింద తీసుకువెళ్ళి టూర్ చర్ చేసి వదులుతున్నారు. చింతవల్లి పరియాలో చంగల్రావు అనే కార్మికర్తపై అబద్ధపు కేసు పెట్టి ఇరికించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎవరో కొంతమంది దొరికితే కాల్చి చంపడం జరుగుతోంది. ములుగు పరియాకు చెందిన జగదేవి కృష్ణ అనే అతన్ని మహబూబాబాదు తాలూకాలో కాల్చి చంపారు. సోంపేట రైల్వేస్టేషనుకు దగ్గర పంచాగ్నుల కృష్ణమూర్తిని తీసుకువెళ్ళి ఆడవులలో కాల్చివేసారు. 12 మందిని ఆడవులలో చంపామని చెబుతున్నారు. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ప్రజలు భయానికిపోయి ఆడవులలో ఉంటే ముసలివాళ్ళను పసి పిల్లలను 12 మందిని చంపారంటే ఏమనుకోవాలి. వారిపేర్లు ఎందుకు ప్రకటించరు? ఇటువంటి నిర్బంధ విధానంవల్ల నకస్సలైట్లను నాశనం చేయగలమనుకుంటే తప్పు. కుక్కతోకనుబట్టి గోదావరి ఈదినట్లు ఉంటుంది. దీనివల్ల మీరే మునుగుతారని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామిరెడ్డి (పోలవరం) :— అధ్యక్షా, ఆర్థికాభివృద్ధి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఇంతకంటే మంచి బడ్జెటును ఇవ్వలేరేమో అనిపిస్తున్నది. కాళ్ళీరునుంచి కవ్యాకుమారివరకు దేశంలోని

పరిస్థితులు గందరగోళంగా ఉన్నాయి. వీటిని అధిగమించాలంటే ఏమైనా ధైర్యం మానవత్వంతో బ్రతకాలనే పరిస్థితి దేశంలో ప్రతి ఒక్కరిలో కలగాలి. కలుగకపోతే దేశానికి విపత్కరమైన పరిస్థితిలో పడతాము. మన రాష్ట్రం, భారతదేశం కూడా, మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా అనేక ఆర్థిక చిక్కులలో ఉంటూ వచ్చాయి. అట్టి పరిస్థితులలోనే ఈ బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టవలసి వచ్చింది. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో ఒక మాతనమైన చైతన్యం తీసుకురావాలనే ఉద్దేశంతో మంత్రిగారు అలోచిస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. పెద్ద సొసైటీలనుంచి గ్రామీణ సొసైటీలవరకు గుత్త ఆధిపత్యం క్రింద ఉంది. ఎవరో ఒకరి జేబు సంస్థలుగా ఉంటున్నాయి అనేది కొట్టవచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. రెండుసార్లు మించి ఒకే వ్యక్తి కోఆపరేటివ్ సంస్థలలో ఎలక్ట్ కాకుండా ఉండేట్లు తీసుకువస్తున్న సవరణను నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఒక్క పబ్లిక్ సెక్టరుతోనే మనం దేశాన్ని అభివృద్ధి చేయలేము. ప్రభుత్వం ఒకటి చెప్పడం, ఒకటి చేయడం జరుగుతోంది. దీనినే పెత్తందారులు ఉపయోగించుకోవడం జరుగుతోంది. కోఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీలను ఎక్కువగా పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి ఉద్దేశం ఉంది. కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో గవర్నమెంటు ఇచ్చే లోన్ను క్రింద ఎంత కేటాయించాలో చూస్తే నాలుగవ ప్రణాళికలో 20, 30 లక్షలకంటే ఎక్కువగా కనిపించే పరిస్థితిలేదు. రైతులకు ఎల్.ఐ.సి. ప్రైవేటీయిటీ కార్పొరేషన్ వంటివి ఇచ్చేవే కాకుండా 80-40 లక్షల వరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంది. కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీల పెట్టుకోడానికి ఆర్థిక సహాయం ఇస్తామని అంటున్నారేకాని ఇక్కడ ప్రావిజన్లు కనపడడంలేదు. ప్రభుత్వం అన్నీ పరిశీలించుకునే అవకాశం ఉంటేనే చెప్పాలి కాని లేకపోతే ఈ విధానం రద్దు చేసుకున్నామని చెప్పాలి. లేకపోతే ప్రజలలో చాలా నిస్పృహ కలుగుతుంది. పబ్లిక్ రంగంలో పెట్టినప్పటికీ కూడా అక్కడక్కడ పెత్తనదారుల చేతులలోనే నడుస్తున్నాయి. ప్రైవేటు సెక్టరులోకంటే ఆధ్యాత్మికమైన పరిస్థితులు అక్కడ ఉన్నాయి. పబ్లిక్, ప్రైవేటు సెక్టరు అని కాకుండా ఆంధ్రదేశంలో పరిశ్రమలు పెరిగితేనే నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారానికి వీలుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పక్షపాతంతో ఇక్కడనుంచి వెళ్ళి ప్రబోజుల్నుపై ఏమీ తేల్చుకుండా తైలం గదులు వున్నది. 7.8 సంవత్సరాలుగా ఇట్లాగే సాగుతున్నది. మన రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేసుకోకపోతే నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేసుకోవడం సాధ్యం కాదు. యువకులు, ఉత్సాహవంతులైన విజయ భాస్కర రెడ్డిగారు వోట్ల దృష్టితో కాకుండా ప్రణాళికా బద్ధమైన అభివృద్ధికి దోహదం కలుగజేయవలసి ఉంది. ఇందుకు కంకణం కట్టుకుని ఆయన పనిచేయవలసి ఉంది. స్కూల్ స్కేలు ఇండస్ట్రీస్ పరిగా పనిచేయడం లేదు. కొంత మంది రైసెన్సులు, కోటాలు ఇప్పిస్తున్నారు. మీరెందుకు ఇప్పించరు అని వత్తిడి కానన సభ్యులకు మంత్రులకు కూడా వస్తున్నది. ఎందుకంటే 5 వేలు, 10 వేలు కనిపిస్తున్నాయి వారికి. ఇటువంటివి ఉపయోగించి యిక్కడ ఉన్న ప్రతినిధులను రొంపితో దింపవద్దు. ఒక పద్ధతిలో అధికడితే నిర్దుష్ట రూపం కన్పించినప్పుడు దేశంలో మంచి వాతావరణం వస్తుంది. ఇండస్ట్రీయల్ గా బలం ఉన్నవారే

లై సెన్సుకు అస్థిమి చేస్తారు. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఉన్నాయి. వారికి కావలసినవి ఏవి యివ్వడం లేదో తెలియడం లేదు. ఎక్కడా కూడా అభివృద్ధి జరగడం లేదు. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్స్ పెంచాలనే ప్రతిపాదన ఉంది. దేశంలో అరాచక మైన పరిస్థితులుంటే మానకు రావలసిన పన్నులు ఏ విధముగా వసూలు అవుతాయని భయంగా ఉంది. ఏ టాక్సు వేసినా ఏదో విధమైన అవరోధాలు కల్పించి అరాచకాలు డెవలప్ కావడం నిరాశకు దారి తీస్తుంది మురుగునీటి పథకం గురించి పన్ను వేసినప్పుడు ఎంతో అలజడి జరిగింది. గవర్న మెంటు సరియైన పద్ధతిలో నడవకపోతే పోలీసులను కాపలా పెట్టుకుని నడుపుతూ ఉంటే టాక్సు కట్టకపోయినా చర్య నీసుకొనేది ఏమీ లేదు అనే భావం జనంలో ఎక్కువగా వస్తుంది. ఉన్న టాక్సునే సరియైన పద్ధతిలో వసూలుచేస్తే యంతకు రెండింతలు సేల్సు టాక్సుగాని ఎంటర్ ప్రైజిస్ టాక్సుగాని వసూలు అవుతుంది. క్రమ పద్ధతిలో వసూలు చేసినప్పుడే ముందుకు పోగలం. డ్రెయినేజీ విషయంలో గవర్న మెంటు వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. డ్రెయినేజీ సరిగా లేనందువల్ల కృష్ణా వెస్టర్న్ డెల్టాలోని ప్రజలు చిన్న వర్షం వడినప్పుటికి చాలా నష్టపోయే పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి డ్రెయినేజీ పథకాన్ని వెంటనే అమలుచేసి రైతాంగానికి మేలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకర రావు (అమలాపురం):—అధ్యక్షా, ప్రప్రథమంగా ఈ బడ్జెటు ప్రసంగంలో రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రిగారు పెన్ననర్సుకు నెలసరి యిచ్చే దానిలో 10 రూపాయలు అదనంగా యిస్తున్నందుకు వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. అదే సమయంలో ఉభయగోదావరి జిల్లాలకు లైఫ్ లైన్ అయిరటువంటి ధవళేశ్వరం ఆనకట్టకు అట్టోబరు నెలలో ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేస్తామని అనౌన్స్ చేయడం మా అందరికీ సంతోషదాయకమైన విషయం. ఆ విషయంలో కూడా వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఈ రోజులలో గవర్న మెంటు చాలమంది ఎన్. జి. ఓ. లకు ఆర్థికంగా యిచ్చే టెని ఫిట్స్ లో కొన్ని మోడిఫికేషన్స్ చేసి టెనిఫిట్ చేశారు. ఇంకా కొన్ని డిపార్టు మెంట్స్ లో ఉండే ఎన్.జి. ఓ. కి యివ్వవలసిన టెనిఫిట్స్ చేకూర్చలేకపోయారు, ముఖ్యంగా ప్రెజిడెంట్ ఆండ్ అక్కౌంట్స్ అనే డిపార్టుమెంటులో ఉండే ఎల్.డి.సి., యూ. డి. సి. యిన స్పెక్టర్స్ కి, వి.ఎల్. డబ్ల్యూ.ఆఫీసు వారి పే స్కేల్స్ సందర్భంలో న్యాయం చేకూరలేదని అంటున్నారు. వారు 15 సంవత్సరాల నుంచి ఉద్యోగంలో ఉన్నప్పటికీ వారి సర్వీసులు వర్మినెంటు చేయలేదు. ఈ లెకూనాను కూడా తొందరలో రెక్టిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను. అగ్రికల్చరు విషయం రాష్ట్రాన్ని ప్రప్రథమంగా పీడిస్తున్నవి పెస్ట్స్, చాలా విపరీతంగా మహామారిలా వ్యాపించి ఒక జిల్లానుంచి ఒక జిల్లాకు, యింకొక జిల్లాకు వ్యాపించింది. కృష్ణా జిల్లా, గుంటూరు జిల్లానుంచి తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు విస్తృతంగా వ్యాపించింది. పెప్టును కంట్రోలు చేయడానికి అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటులో ఉండే అఫీషియల్స్ చార్ ఫుటింగ్ లో డైట్ చేయాలి. లేకపోతే తీరిని నష్టంకలుగుతుంది, అని చెప్పడానికి అమమానంలేదు.

తెగుళ్ళను ఆరికట్టి పోతే ఈల్ చాలా తక్కువ అవుతుంది వార్ ఫుటింగ్ లో పెస్ట్ కంట్రోల్ చేయాలని కోరుతున్నాను. డ్రెయినేజి ఫెసిలిటీస్ విషయంలో కూడా యిరిగేషన్ డిపార్టుమెంటువారు ప్రముఖమైన శ్రద్ధతీసుకోవలసిన అగత్యం ముసానువల్ల కనిపిస్తుంది. డ్రెయినేజి ఫెసిలిటీస్ లేనందువల్ల బ్యాక్ వాటర్స్ డ్రెయిన్ కాకపోవడం, దానిలోకి వచ్చి వంట వాడవడం జరిగింది. డ్రెయినేజ్ స్కిముస్ లేకవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం యాక్టివ్ గా జరుగుతున్నట్లు కనిపించ లేదు. యాక్టివ్ గా లేకవ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. రోడ్స్ విషయంలో ఎన్నిసార్లు ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకున్నప్పటికీ కూడా డిటెరియేషన్ రోడ్డు కంట్రీట్ గా అన్ పోర్టబుల్ ట్రాక్ట్ ఉన్నాయి. వాటిని బాగుచేయాలంటే పాసిటీ ఆఫ్ ఫండ్స్ అంటున్నారు. డెల్టా పరియాలో లూజ్ సాయిల్ కావడంవల్ల అమలాపురం, రాజోలు, కొర్రపేట తాలూకా లలో రోడ్డు ప్రింక్ అయిపోతున్నవి. కెనాల్ ప్రక్కన యీ రోడ్ కావడం వల్ల రోడ్డు చిన్నవి అవుతున్నవి. అందువల్ల బస్సు ప్రమాదం జరుగుతున్నది. వెంటనే హెచ్చు ధన సహాయం చేసి రోడ్డును బాగు చేయించవలసినదని మంత్రి గారికి చెప్పడం జరిగింది. కాని అనుకున్నట్లువంటి బెసిఫిట్స్ రావడం లేదు. బ్రిడ్జిస్ విక్ గా ఉన్నాయి 50 సంవత్సరాలనుంచే కూలడానికి సిద్ధముగా ఉన్న ఆర్. అండ్ బి. వారు వేసిన బ్రిడ్జిస్ యిప్పటికీ ఉన్నాయి. ఇంతవరకు బాగుచేయడం జరిగలేదు. జటువంటివి వెంటనే లేకవ్ చేయాలని కోరుచు న్నాను. పవరు విషయంలో పన్నెండున్నర శాతం మినినుమ్ గ్యారంటీ యిస్సిస్టే చేస్తే బీద రైతులు యిచ్చుకోలేరు. ప్రభుత్వం సబ్సిడీ యిచ్చి పవరు సప్లయ చేయాలి. కంట్రీబ్యూషను అవగ కూడదు. రైతులకు ఏమీ సౌకర్యం చేయకుండా రైతు బాధపులం అనే స్లోగను చెప్పి ఉపయోగం లేదు. విద్యాసౌకర్యం కోసం పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేటు సెంటర్లు, కాలేజిస్, జూనియర్ కాలేజిస్ పెట్టి బ్రహ్మాండంగా మెంటల్ డెవలప్మెంట్ చేస్తున్నారు. ఫిజికల్ డెవలప్మెంట్ ఆఫ్ ది యంగ్ జనరేషన్ నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నాం. దానికి కావలసిన ప్రాధాన్యత యివ్వడం లేదు. ఫిజికల్ కల్చరు బాగా యింప్రూవ్ చేయడానికి జిమ్నాషియం ఏర్పాటు చేయాలి. సోర్స్ విషయంలో విద్యార్థులలో ఉత్సాహాన్ని రీకిండిట్ చేయాలి. దానిగురించి యినిషియేట్ తీసుకోవాలి.

శ్రీ జి. శివయ్య :— ఫిజికల్ ఎక్స్ పరసైజు అంటున్నారు. రాయలసీమలో త్రాగడానికి నీరు లేదు. మేము ఏమి ఎక్స్ పరసైజు చేసేది ?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— తినడానికి తిండి కావాలి.

శ్రీ కె. రామబాధం :— నీరు త్రాగి ఫిజికల్ ఎక్స్ పరసైజు చేయవచ్చును.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— ఫిజికల్ కల్చర్ డెవలప్ మెంటు విషయములో ఎక్కువగా ఫండ్లు అలాట్ చేసి, హైస్కూల్స్ లో జిమ్నాస్టిక్స్ పెట్టి పిల్లల మెంటాలిటీ మార్పు చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. ఎక్స్ ప్రి కరికులర్ యాక్టివిటీస్ ఎక్కువై సెఫ్టీ పిక్చర్లు, మేగజైన్లు చదవడానికి డివోట్

చేస్తున్నారు కాని ఆటస్థలములో డివోట్ చేయడము తక్కువై పోతున్నది. దానిని డెవలప్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. యన్. ఓ. సి. ని ఎటా కంపల్ సరీ చేస్తున్నామో అట్లాగే దానిని కూడ కంపల్ సరీ చేసి ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ ఇంఫ్రాస్ట్రక్చర్ చేసి బలమైన రేస్ గా తయారుచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమలు ఒక సిటీని తీసుకొని in and around the city concentrate చేయడము జరుగుతున్నది. దేశానికి unforeseen calamities వస్తే ఆ కొద్ది ప్రదేశాలే టార్గెట్స్ అవుతున్నవి. అందువల్ల సిటీ చుట్టూ అని కాకుండా జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో పరిశ్రమలకు ఫెసిలిటీస్ వున్నచోట పెట్టడము మంచిది. అన్ని పరిశ్రమలు ఫెర్టిలైజర్స్ గాని, పెట్రోలియమ్ కంపెనీ గాని, జింక్ స్క్వెల్జర్ ప్లాంటు గాని, హెబీ వెసెల్స్ అండ్ స్టేట్స్ గాని విశాఖ పట్టణములో పెట్టుచున్నారు. కాకినాడ వంటి పోర్టు వున్న ఏరియాలో కట్టుకోవచ్చును. కనుక కాకినాడలో పెడితే కావలసిన ఫెసిలిటీస్ వున్నవి. సిటీ ఎగ్జిడి లేదు. కావలసిన స్థలము వున్నది. అందువల్ల తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాకినాడలో పరిశ్రమలను డెవలప్ చేయాలని కోరుచున్నాను.

ఇక ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సబై రాయలసీమలో త్రాగడానికి మంచినీరు లేదని శివయ్యగారు అన్నారు. రాయలసీమలోనే కాదు. ఈ సమస్య యావత్ ఆంధ్రదేశానికి వున్నది. సారవంతమైన తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనే త్రాగడానికి నీరు లేని ప్రదేశాలున్నవి. ఆ జిల్లాలలోని కొన్ని ప్రదేశాలలో ఫై లేరియా పిరులెంట్ గా వుండడమువల్ల వారికి ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు ఇవ్వవలసిన అవసరము వున్నది. ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు స్కిముకు యల్. ఐ. సి. వారు లోన్ను ఇస్తున్నారు. వారు $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ వంతో ఇస్తారు. మిగిలిన డబ్బు మునిసి పాలిటీ కట్టాలంటే థర్డ్ గ్రేడు మునిసిపాలిటీలకు పైనాన్నియల్ కంపెనీటీ వుండదు. అమలాపురం మునిసిపాలిటీకి యల్. ఐ. సి. 10 లక్షలు అప్పు యిచ్చినప్పటికీ కూడ 30 లక్షలు ఆ మునిసిపాలిటీ కట్టే పరిస్థితిలేదు. ఆ 10 లక్షలకు వడ్డీ కట్టడము జరుగుతున్నది. మిగతా 30 లక్షలు కూడ గవర్నమెంటు లోను రూపములోగాని, వారు లోను ప్లోట్ చేసుకోడానికి పెర్మిషనుగాని, లేక రాఫిల్ రన్ చేసుకోడానికి పెర్మిషన్ ఇవ్వడముగాని లేకపోతే సబ్సిడీ ఇవ్వడము గాని చేసి ఈ స్కిము అమలు జరగడానికి అవకాశము కలుగచేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ) కె. మునుస్వామి:— అధ్యక్షా! గత 2 బడ్జెటు సమావేశాల సమీక్షను బట్టి ఈ బడ్జెటు ప్రసంగానికి కూడ ఏమాత్రము లాభము వుండదని చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను కొంత తగ్గించమన్నా తగ్గించరు, కొంత పెంచించమన్నా పెంచించరు. అటువంటి పరిస్థితులలో బడ్జెటును ప్రవేశపెడు తున్నారు. ఈసారి లోటు బడ్జెటును చూపించారు. దానికి ఒక రకముగా సంతోషించాలి. అభివృద్ధి పనులు ఎక్కువగా చేసి వున్న డబ్బు చాలక బాకివడి లోటు బడ్జెటుగా చూపిస్తే సంతోషించి వుండేవారము. అట్లాకాక పక్కతి సిద్ధముగా వచ్చిన నష్టముతో అదనముగా ఖర్చుపెట్టవలసిన పరిస్థితులలో లోటు

బడ్జెటును చూపించడము జరిగింది. బడ్జెటు చూస్తూ వుంటే ఒకదానికి మరొకదానికి కోఆర్డినేషన్ లేకట్లు కనిపిస్తున్నది. రెవెన్యూ, లెక్క న్నులో 12 కోట్లు వరకు లోటు జరిగింది వ్యవసాయమును వృద్ధి చేశాము. అదే విధికాలను వేశాము. రకరకాల విత్తనాలను తయారు చేసి ఎక్కువ పంట పండించామని అంటున్నాము. అదే నిజమైనట్లయితే రెవెన్యూ అక్కెంటులో ఎందుకు లోటు వచ్చినది? ఈ కృత్రిమమైన విత్తనాలను నిలిపివేస్తే ఆదాయము వస్తుందేమో అని చెప్పడానికి వెనుకంజ వేయవలసిన అవసరములేదు. పరిశోధన కొరకు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. వర్షాభావము చేత అనేక జిల్లాలో పంట రాక కరువు కాటకాలకు గురిఅవుతున్న విషయము తెలుసు. అనవసరమైనవాటికి ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టడము, అవసరమైనవాటికి ఖర్చుపెట్టకపోవడము జరుగుతున్నది. ఎక్కడైతే వ్యక్తులు తమ స్వంత ఖర్చులతో వృద్ధి చేసుకొని పరిశ్రమలు పెట్టడానికి అవకాశాలు వున్నవో అక్కడ సహకార ఉద్యమము వస్తున్నది. కాని ఎక్కడ అలాంటి అవకాశాలు లేవో అక్కడ సహకార ఉద్యమము పెడితే వృద్ధిలోకి రావడానికి అవకాశము వుంటుంది అని నా నలహా. విద్యకు సంబంధించి చూస్తే జూనియర్ కళాశాలలను ప్రవేశ పెట్టారు. సత్యనీడు, సూర్యూరుపేట, ఆత్మకూరు వంటి వెనుకపడ్డ ప్రాంతాలలో పి. టి. పి. నరసింహారావుగారు వారే ప్రారంభోత్సవము చేసినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు.

దేశ పరిస్థితి చూస్తే విచ్చిన్నమైపోయే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నవి. ఒకరి సంపదను మరొకరు అనుభవిస్తున్నారు, దోచుకొంటున్నారు అనే అనుమానాలకు గురిఅయిపోయినది. ఇద్దరిని సమీకరించే పరిస్థితులకు ప్రభుత్వము పూనుకొంటున్నదాఅంటే అది ఎక్కడా కనిపించడము లేదు. అనుమానము ఎప్పుడైతే వస్తుందో అప్పుడు అలాంటిభర్తతో కాపురముచేయడం కంటే విడిపోవడమే మంచిది. సన్న సభలో జరిగిన వార్తలు వింటూ వుంటే భయంకరమైన టోన్ లో వున్నామని అనిపిస్తున్నది. తెలంగాణా, ఆంధ్ర వైషమ్యాలను తొలగించడానికిగాని, సర్వవెస్ తెల్లడానికి ఎన్ని కమిటీలను వేసినా, ఏమి చేసినా లాభము లేదు. సులభమైన మార్గము - పున్నప్పడు ప్రభుత్వము ఎందుకు ముందంజ వేయలేకుండా పోతున్నదో తెలియడములేదు. ఎవరెవరికి ఎంత అనే విషయాన్ని ప్రైనాన్ను డిపార్టుమెంటు ఇవ్వడానికి తయారుగా వుంటే వారు యిచ్చే పరిస్థితిని సృష్టించడానికి ప్రభుత్వము ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నది? రెండు ప్రాంతాలుగా విడిపోయి ఉభయము శ్రేయస్సుతో వుండడానికిగల మార్గమును వెతకడము మంచిది. మనలో కలయిక కనిపించడములేదు. విడిపోయి స్నేహముగా వుండడము మంచిది. పోరాటాలను చేకత్తించి, రక్తపాతము వచ్చి, అనేక బాధలకు గురిఅయి గవర్నరు పరిపాలన పెట్టి విడిపోవడం కంటే ఈనాడు స్నేహముగానే విడిపోయే పరిస్థితులను ఎందుకు ఏర్పాటు చేసుకొనకూడదు అని అడుగుతున్నాము.

అందుకనే ఏ మాత్రం తాత్పరం చేయకుండా యీ విషయం చూడాలి. ఎందుకంటే తెలంగాణలో చిన్న బిడ్డలనుంచికూడ యీ సైకలాజికల్ ఎఫ్ఫెక్టు వచ్చింది మా ఆంధ్ర డ్రస్ చూడడంతోనే వారికి ఎక్కడలేని ఉక్రోశం వస్తుంది. ఎందుకో నాకు అర్థంకాదు. ఏమిటి బాబూ మీకు వచ్చిన నష్టం అంటే ఎవరూ చెప్పేవారు లేరు. యీ నాడు చేస్తున్న ఉపేక్ష చిన్న బిడ్డలలో పెట్టని గోడతాగ ఉన్నది యీ పరిస్థితులలో మనం లిసివుండే పరిస్థితులలోలేము. వెంటనే విడిపోవడం మంచిదిని సలహా ఇస్తున్నాను.

ఇంక రాయలసీమ విషయం. రాయలసీమ కరువు కాటకాలకు గురవుతోందని వ్యవసాయకంగా బాగుచేయాలనడం ఎడారిలో పాలు తీసినట్లే. ఎందుకంటే అక్కడున్న వాతావరణం జియోగ్రఫికలుగా అగ్రికల్చరుకు సూట్ కాదు. అందుకు అక్కడున్న ఖనిజసంపదను బయటకు తీయడానికి ప్రయత్నిస్తేగాని అది జరగదు. ఒకప్పుడు రాల్లసీమ రత్నాలసీమగా మారిందని అన్నారంటే కృష్ణదేవరాయలుగారు నెల్లూరు మండలాన్ని జయించి నెల్లూరుతో రాయలసీమ ఏకంగా ఉన్నప్పుడు అక్కడున్న వ్యవసాయాభివృద్ధితో వచ్చిన పంటలు అక్కడికి ఇక్కడికి మారుస్తున్నందువలన ఆ విధంగా అది రత్నాలసీమగా మారింది. తెలంగాణా విషయంలోకూడ కలిసి ఉంటే కలదు సుఖం అన్నట్లు మనమందరమూ కలసివుంటే మరకీ లాభం. ఇప్పుడు ఎంతో ఉద్రేకంతో అనుమానాలతో విడిపోవాలంటున్నారేకాని కలిసి ఉంటే లేనివారు బాగుపడే అవకాశం ఉంది. ఎందుకంటే ఉమ్మడి కుటుంబంలో విజ్ఞానం అర్జునా శక్తివున్న వాడుంటే కొంచెం బలహీనుడయిన సోదరుని కుటుంబం బాగుపడే అవకాశం వుంది. ఎందుకంటే మద్రాసు స్టేటులో ఆంధ్ర కలిసి ఉన్ననాడు మద్రాసుసీటీ వృద్ధిలోకి వచ్చిందంటే అన్ని సోర్సెస్ మద్రాసుకు వెళ్లి డెవలప్ అయింది. నిన్నుకాక మొన్న వచ్చాము మనం మైదానాదుకు 1950 లో చూచినప్పుడు యీ మల్లేపల్లి కాలనీగాని, ఎర్రమంజిలు కాలనీగాని లేకుండా కొండలు దిబ్బలు ఉండేవి. యీ నాడు కనుచూపుమేర బ్రహ్మాండ మయిన బిల్డింగ్సు తయారయినాయంటే కేపిటల్ కాబట్టే కదా. కనుక కలిసి వుంటే యీ సీటీని డెవలప్ చేయడానికి అవకాశాలున్నాయి. అటువంటివి ఆలోచించకుండా వుంటే మంచిగా విడిపోవడమే మంచిది. లేదా వున్నదానిని మనం అందరమూ కలిసి వెంటనే పరిశీలించి వైషమ్యాలు తొలగించుకోవాలి. తరువాత ఇప్పుడు ఇక్కడ పోస్ట్. యం. టి. పోస్ట్ ఎలక్ట్రికల్స్ మొదలయినవి కొన్ని కోట్ల రూపాయలతో సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ గా పెట్టాము ఇది ఇక్కడి ప్రగతి కాదా? ఇక్కడున్న వారు ఆభివృద్ధి పొందడానికి అవకాశం కాదా ఇటువంటి వైషమ్యాలు వస్తాయనుకుంటే ఇవన్నీ డిసెంట్రలైజేషన్ కొంత భాగం రాయలసీమలో కొంత భాగం నర్కారులలో కొంత భాగం ఇక్కడపెట్టి వుంటే అవకాశముండేది. అలా కాకుండా కేపిటల్ డెవలప్ చేయాలని ఒక ఉత్కల్పితమైనస్థాయికి తేవాలని దేశంలో అదర్శమైన స్థాయికి తేవాలని డెవలప్ చేస్తున్నాము. నాకు చూడగా నిన్ను ప్రజాసమితి మీటింగులో కొండా లక్ష్మణ్ గారు ఒక మాటన్నారు. మూడేంట్స్ మీరు భయపడకండి యీ తెలంగాణా పెపరేట్ అవగానే మూడు సంవత్సర

ములయినా ఒకటిన్నర సంవత్సరములలో కోర్సు అంతా పూర్తి చేయించి అందరితో సమానంగా తెన్నాననే వద్దతిలో వారిని రెచ్చగొడుతుంటే స్టూడెంట్లు బడికి వస్తారా అధ్యక్షా. వారు బాగుపడతారా. మనలో కలయిక వస్తుందా. ఇలాంటి పరిస్థితిలో మనం కలిసిఉండడం కుదరదు. అందుకే మనం శాంతి యుతంగా సోదరభావంతో నాయనా నీ కాపురం నీవు చేసుకో మా కాపురం మేము చేసుకుంటాం అనే దృక్పథంతో ప్రభుత్వం ఒక మార్గానికి వస్తే ఉభయాలకు శ్రేయస్కరం.

ఇక నా నియాజకవర్గము విశేషాలు చెప్పాలి. మేము మద్రాసు స్టేటు నుంచి ఆంధ్ర విడిపోయిం తరువాత మమ్ములను గుర్తించలేదని బ్రహ్మాండ మయిన పోరాటం చేస్తే మా సత్యవేడు తాలూకా ఆంధ్రలో కలిసింది. ఈ సత్యవేడు తాలూకా యీనాడు అపహాస్యానికి గురయింది. చిన్నచిన్న పల్లెలన్నీ రంగురంగుల దీపాలతో ఎలక్ట్రిసిటీ పెంపొందింపజేస్తున్నారు. కాని మాకు ఎలక్ట్రిసిటీ లేదు. నీటి కొరత అనేది అక్కడ పర్పడింది. కొన్ని మైళ్ళనుంచి గొట్టాల ద్వారా నీరు తెచ్చి ఇస్తున్నారు. అందువలన మా బోర్డు డిరియాలో అన్నీ కవర్డ్ చేయడానికి ప్రతి బోర్డు విలేజ్ లో ఎలక్ట్రిసిటీ పెట్టించడానికి ముందంజవేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, మనం గాంధీ శత జయంతి సంవత్సరంలో ఉన్నాము. ఆయన ఆహింస కావాలని జాగ్రత్తపడిపోయినాడు. కాని హింస మాత్రం భారతదేశంలోనేకాకుండా ప్రపంచమంతా విజృంభిస్తున్నది. నిజంగా దురదృష్టం. కనీసం ఆయన స్మారకంగానయినా మనం హింసాకాండ తగ్గించి అహింసా విధానం అవలంబించి ఒక సుస్థిర శాంతికి మనం ప్రయత్నించడం చాల అవసరం. భారతదేశంలో వచ్చిన రాజకీయాలలో ఇండిరాగాంధీ గారు నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ ఇండ్రస్ట్రీస్ లో ఒక నూతన ఉత్తేజాన్ని కలిపించారు. సంతోషం. అయితే దానిని ప్రజాస్వామ్య శక్తులన్నీ ముందుకు అడుగు వేసి కావలసిన బలాన్ని సాధించుకుని ప్రజా ఉద్యమాన్ని ముందుకు నడిపి భారతదేశంలో సోషలిజముకు పునాదులు పెట్టుబడిదారుల చేతులోంచి లాక్కొనడానికి ప్రజాశక్తులన్నీ ప్రయత్నించాలి. అందుకు మనం అందరుకలిసి కృషి చేయాలి. అది ప్రధానమయినవిషయం, పోతే దానికి సంబంధించే నాలుగవ స్లాను చేశాం. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నాలుగువ స్లాను అమలుచేయడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. కాని దురదృష్టం, ఇప్పటికి నాలుగు స్లాన్స్ కూడా సమాజంలో అరాజకత్వానికి గురై దారుల అసాధారణ శక్తులని బలపరచడానికి ఉపయోగపడిందేకాని నిజంగా ముందుకు వెళ్లి సోషలిస్ట్ పురోగమనంలో సాధ్యంకావడానికి ప్రయత్నించలేదు. దానికి రెండు కారణాలున్నాయి, ఒకటి సమాజంలో ఉన్న వర్గాలలో కొన్ని వర్గాలను బలపరచడం; బలిహీన వర్గాలను బలిహీనపరచడం, రెండవది బలిహీన ప్రాంతాలు ఇంక బలిహీనం అయిపోయినాయి. బాగా బలంగా ఉన్న ప్రాంతాలు ఇంకా బలంగా అయినవి. యీ రెంటి పరిణామమే సామాన్య జనంలో వచ్చిన అసంతృప్తి, ఒక చోట రాజకీయరూపం ఒక చోట ప్రాంతీయ రూపం ఒక చోట ఆర్థిక రూపం మరొక చోట కుల రూపం. చాటిని సరిదిద్దక పోతే మనం పురోగమనానికి రాలేము. ఇవాళ ఇండిరాగాంధీ గారు ఉత్సాహంగా

ముందుకు వెళ్ళినప్పటికీ దానిని ఆచరణలో సాధించడానికి ప్రయత్నించ వలసిన అవకాశం కేంద్రప్రభుత్వంపై ఉంది. కేంద్రం బలహీనంగా ఉంటే ప్రజలు దానిని ముందుకు తోసి స్థానికులను అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. భూస్వామ్యవిధానం ఉన్నా లేకపోయినా భూమిమీద ఆశ బీదవాడికంటే ధనవంతునికే ఎక్కువ ఉంది. అందువలన ఎక్కడయితే బీదవాడుంటాడో వాడి పొలాన్ని లాగుకొనడానికి వాడి స్థాయిని చంపడానికి పెద్ద రైతాంగం పూను కుంటుంది. దానిని లంచగొండి అధికారులు పూర్తి ప్రాబల్యం ఇస్తున్నారు. అందుచేత భూసంస్కరణలు పరిష్కారం చేయనిదే సమాజం రాదు. ఈ వాడు వచ్చిన కొంటర్ టిజల్వ్యుషన్ ఎట్లాంటిదంటే భూసంబంధమయిన విషయంలో భూస్వాములు కాకుండా మరొకరు తలకాయ ఉంచినందువలన వచ్చింది. అందు వలన వెంటనే భూసంస్కరణలు తేవలసిన అవసరముందని చెబుతున్నాను, దానికి ప్రజాస్వామ్యంలో భాగంగా కో-ఆపరేటివ్స్ తీసుకువచ్చాము, దానిలో వచ్చిన పద్ధతి కో-ఆపరేటివ్ అనే పేరు పెడితే డబ్బుమింగడం అనేది ఉంది. కాంగ్రెసు ఒకప్పుడు కో-ఆపరేటివ్ కామన్ వెల్త్ కావాలి. అందువలన ఆర్థిక విధానంలో తెచ్చిన యీ జాతీయ సహకారవిధానం క్రిందవారికి ఉపయోగంతోకపోతే లాభం లేదు. వీటికి సంబంధించి ఆలోచిస్తే ఆంధ్రలో ఉద్యోగవకాశాలు తక్కువగా ఉన్నవి. మనది వ్యవసాయజీవితం. ఎక్కో పార్జిక్టు వచ్చాయి, కాని కావలసిన ఉద్యోగాలు లేవందువలన మనం ఎంత సేపు పాత పద్ధతిలో విద్యావిధానం నేర్చుకున్నాము. పరిశ్రమలు మనకి లేవు. స్టీల్ ప్లాంట్ వస్తుందనుకున్నాం. కాని అది స్ట్రోలెన్ ప్లాంట్ అయిపోయింది. ఇంకా వస్తుందని ఆశ చూపిస్తున్నారు కాని వెంట్రామన్ గారు మాట్లాడుతూ ఇది వచ్చేదికాదు, మద్రాసులో దాని విషయం క్రిందవరకే వేసుకున్నాం దాని విషయం మాట్లాడలేదంటే మళ్ళీ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అబ్బి ఇంకా తేల్చలేదంటున్నారు. ఇందులో ఏది నిజమో తేలలేని అరెమయ పరిస్థితిలో ఉన్నాం.

(Sri G. Venkata Reddy in the Chair)

అందువల్ల స్టీల్ ప్లాంట్లు ఉన్నదా? ఉన్నట్లయితే అది ఎక్కడ ఉంటుంది అని నిర్ణయం అయిపోయినటువంటి విశాఖపట్టణానికి వచ్చితిరవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. దానికి ప్రభుత్వము పనిచేస్తుందా లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఆ తరువాత మన దేశము వ్యవసాయ దేశమని అనుకుంటున్నాము. దానికి సంబంధించినటువంటి ప్రాజెక్టులకొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టులు ఉత్సాహంగా నడుస్తున్నాయో అంటే, నిజంగా ఈ విషయంలో ప్రాజెక్టులు జరగవలసినటువంటి ఉత్సాహంతో జరగడంలేదు. పోచంపాడు ఎంతైతే ఉత్సాహంతో జరగడంలేనో అంత ఉత్సాహంతో జరగడంలేదు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వము మందంజవేసి తీరవలసింది. శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు కొద్దిగా నడుస్తున్నది. అది ముందుకు నడవడంలేదు. ఈవేళ మన స్థానికుల గనుక చూచి నట్లయితే, 92 కోట్ల రూపాయలు ఒక్క ఎలక్ట్రిసిటీకే ఈ సంవత్సరం వేశాము అన్నారు. సంతోషమే. కాని ఈ ఇంక్వైరెన్స్ డ్ థింకింగ్ లో ఈ స్థానికులు

నడవడంవలన ఈ ప్రమాదం వచ్చించలేది గుర్తించుకోవాలి. ఎప్పుడైతే ఎలక్ట్రిసిటీ ఉంటుందో అప్పుడు ఇండ్లస్ట్రీ పెరుగుతుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ లేకుండా ఇండ్లస్ట్రీ పెరుగుతుందని అనుకోంటే అది నిష్ప్రయోజనము. అందువలన వ్యవసాయాభివృద్ధికి కావలసిన ప్రాజెక్టులు, ఇటు ఎలక్ట్రిసిటీకి కావలసిన ప్రాజెక్టులు, రెండూ కూడా ఉత్సాహంగా జరపవలసిన అవసరం ఉన్నది. అందువల్ల ఎలక్ట్రిసిటీ మనకు లేకపోయినట్లయితే, మద్రాసు రాష్ట్రములో ఉన్నదైనా సరే అదేమైనా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది-దాంట్లో భాగమైనా తీసుకొని పారిశ్రామికాభివృద్ధికి పూనుకోవాలి. దానితోపాటు దురదృష్టవశాత్తూ, కృష్ణా గోదావరి అనకట్టల క్రింద నీరు బాగా ఉన్నదనుకొన్నప్పుడు, ఈ సంవత్సరం చాలా తుఫాను రావడం తుఫానులో చెబ్బలు తినిపోవడం, వాటితోటి మురుగు కాలువలు లేకపోవడం. వాటిని ఈవేళ తీసుకురావలసిన పద్ధతిలో మనము తీసుకురావాలి, వచ్చినటువంటి ఈ కెలామిటీస్ అన్నిటిని గురించి నేను ఎక్కువ మాట్లాడాను. కాని ఆ సందర్భంలో దురదృష్టవశాత్తూ చనిపోయిన వాళ్లందరికీ వా సానుభూతి. అయితే ఆ సందర్భంలో అధికారులు అంతా న్యాయంగా చేసినారని చెప్పలేనుగాని ఇదివరకు చేసినదానికంటే ఇప్పుడు పంపకములోగాని ఇంకా ఇతర విషయాలలోగాని. ఆపదలో ఉన్నప్పుడు వారిని ఆదుకోవడంలో మాత్రము అధికారులు చాలా నిజాయితీగా పనిచేశారు. ఆ విషయంలో వారిని అభినందించక తప్పదు. ఆ తరువాత నిదానంగా వచ్చినకొద్దీ లంచగొండితనము పెరిగిపోతున్నది. కేంద్రముకూడా సహాయము చేసినంత వరకు వారిని అభినందించవలసినదే కాని మనము వాటిని ఇప్పుడు గనుక పరిష్కారము చేయడానికి ప్రయత్నించకపోతే చాలా ప్రమాదం రావోతుంది. ఇది కృష్ణా అనకట్ట క్రింద లెక్క అయితే గోదావరి అనకట్ట గనుక పూర్తి కేయకపోతే అసలు ప్రమాదము వస్తుంది. ఆ విషయమేమైనా ప్రభుత్వము ఇంతవరకు ఆలోచించలేదు. అయితే ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసిన విషయం ఒకటి ఉన్నది. తెలుగు భాష అధికార భాష కావాలని కోరాము. ఎన్నేళ్లకోరాము. నిజంగా ప్రభుత్వము రీతి లో ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడే, ఆ రోజునుంచి ఈ రోజు వరకు కూడా విద్యాభాష అధికార భాషగా తెలుగు అమలు జరిపి ఉన్నట్లయితే బహుశా ఈ మనస్తత్వాల్లో మార్పు వచ్చిఉండేది కాదని నమ్మకము. ఒక వైపు 'ఏమైనా ఇంగ్లీషు అమలు జరుపుదామా అధికార భాషగా, లేక ఇంకొక భాష చేస్తామా అంటే, అందువల్లనే ఈ కష్టము వచ్చింది. ఈ విషయంలో ఇప్పటికైనా సరే పూర్తిగా అధికార భాష తెలుగులో అమలు జరపడానికి ప్రయత్నించి దానిని క్రింద స్థాయినుంచి పై స్థాయివరకు అమలు జరపవలసిన అవసరం ఉన్నదని చెబుతున్నాను. దానికి గాను ఇప్పుడు జూనియర్ కాలేజిలో పాఠ్య పుస్తకాలు అన్నీ తెలుగులో వ్రాసి ప్రకటించినటువంటిది చాలా సంతోషించదగినటువంటి విషయము. అయితే మేము సంతోషించేటప్పటికీ కొంప మునుగుతుంది. ఎందుకంటే, అంతా అయిపోయింది తెమ్మని ప్రభుత్వము అనుకొంటుంది; ఇంకేమీ మీరే అభినందించారు కదా, మేము ఇంకేమీ పనిచేయవక్కరలేదు అనుకొంటారు. కనుక, ఇక్కడ చెప్పవలసింది

మీరు చేసేటటువంటి పని కాస్తా చాకిలో ఉన్నది, మంచిదిగా ఉన్నది, అంతవరకు అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, మిమ్ములను అభినందించిన కృతీనుంచి మాకు ఎప్పుడు కూడా భయమే. అయినప్పటికీ ఒక మంచి పనిచేసినప్పుడు దానిని అభినందించకపోవడం మాకు భాగ్యము కాదు, న్యాయము కాదు. అందువల్ల ఆ విషయంలో జరిగినంతవరకు అభినందిస్తూ ముందు వ్యవహారము పూర్తిగా చేయమని కోరుతున్నాను. తరువాత క్రింది క్లాసునుంచి జూనియర్ కాలేజీ వరకు ఇంటిగ్రేటెడ్ సిలబస్ రావడం చాలా అభినందించవలసిన విషయము. అది పూర్తిగా అమలు చేయవలెనని చెబుతున్నాను ఆ తరువాత పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులు మనము తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది; మన యూనివర్సిటీస్ మన రాష్ట్రం నుంచి మధ్యప్రదేశ్ లోకి, ఉత్తర్ ప్రదేశ్ లోకి ఎంతమంది వెళ్లుతున్నారంటే, సంవత్సరానికి 100 మంది మధ్యప్రదేశ్ లో మనవాళ్లు చదువుతున్నారట. కాని ఇప్పుడు వాళ్ల మాతృభాష ఎప్పుడైతే హిందీ పెట్టారో, దానియొక్క ప్రయోజనానికి నష్టపట వచ్చింది అది బిల్లపైన పడుతున్నది. అందువలన పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులు మనము గనుక క్రియేట్ చేయకపోతే, దాని తరువాత పెచ్చేటటువంటి పాఠశాలలకు, కళాశాలలకు కావలసిన టువంటివారు లేకపోతారు, కనుక ఆ విషయంలో ప్రత్యేకంగా ముందంజ వేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ తరువాత ఇప్పుడు ప్రభుత్వము ఆర్థిక విధానములో అప్పులు తీసుకువస్తున్నారు. ఈ అప్పులు తీసుకురావలసింది మంచిదే కాని అది ప్రజల మీద పడుతున్నది. కాకులను కొట్టి గద్దలకు వేసే వద్దతి తోటి ఈవేళ 10 కోట్లు, 15 కోట్లు రూపాయలు ఊర్లలో వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ వసూలు చేసేది ఏమైనా బ్యాంకులకు మార్పులని చెప్పి, కమిషన్ అని చెప్పి ఉద్యోగస్తులందరిని కూడా రేస్ కుక్కలను తరిమినట్లు తరిమివేసి సామాన్య ప్రజానీకంనుంచి డబ్బు వసూలు చేయడం అనేది చాలా దురదృష్టంగా ఉన్నది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :- లోన్లు విషయము ఈ సంవత్సరము నేను విచిత్రంగా చెప్పినాను. అటువంటి కమిషన్ వసూలు అనేది లేదు. ఎవరైనా చేస్తే అది చాలా పొరపాటు. నిన్ననే ప్రెస్ స్టేట్ మెంట్ కూడా ఇస్తూనే ఉన్నాము. It will be fully contributed by those who want to do it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- అంతవరకు సంతోషమే. అసలు లేదంటే మాత్రము నేను ఒప్పుకోను. కాని అసలు కాస్తా రిస్పిక్స్ న్ ఉన్నదంటే అంతవరకు నయమే. కాని మీరు మళ్ళీ వార్నింగు ఇచ్చినట్లయితే చాలా సంతోషము. ప్రజల మీద పడకుండా చూడాలి. మధ్యవారికి చేరేటటువంటి వద్దతి ఉండకూడదు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :- మధ్యవాళ్లులేదు. కమిషన్ లేదు. It will be fully contributed by Banks, మధ్యదళారులు లేరు. కమిషన్ లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :- అయితే ఉద్యోగస్తులకు కూడా ఇబ్బంది లేకుండా పోయింది.

శ్రీ బి కిరణరావు :—అధ్యక్షా, నేను నిన్ననే వచ్చాను. కృష్ణా జిల్లాలో వసూలు చేస్తున్నారు కమీషను. The officers are actually collecting the commission.

శ్రీ కె విజయభాస్కర రెడ్డి :—నిన్నగాక మొన్న కొందరు ఈ విషయం మా దృష్టికి తెస్తే, వెంటనే కలెక్టర్లను కాంటాక్ట్ చేసి అట్లా జరగకూడదు. ఎవరైనా అట్లా చేస్తే వాళ్లపైన యాక్షన్ తీసుకొమ్మని చెప్పాము. దాన్ని గురించి ప్రెస్‌లో ఒక స్టేట్‌మెంట్ కూడా ఇచ్చాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అంతవరకు నయము అనుకోవచ్చు. ఆ తరువాత ఉద్యోగుల జీతాల విషయములో, గవర్నమెంటు ఉద్యోగుల కేమైనా జీతాలు పెంచాము అన్నారు. లోకల్ బోర్డువారికికూడా దానితోపాటు పెంచుతామని అన్నారుగాని ఇంతవరకు పెంచలేదు. గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకు పెంచవద్దు అని అనముగాని వీళ్ళకుకూడా పెంచకుండా ఎందుకు ఉరుకొంటున్నారో తెలియదు. అయితే ఇప్పుడు ఇచ్చినటువంటి నోటులో, దానిని ఏమైనా పైనాన్న కమీషను ఉప్పులోలేదు అనేటటువంటిమాట చెబుతున్నారు. కాని, ఆ కారణంతో ఒకరికి ఆపి, ఒకరికి ఇస్తేటట్లయితే చాలా ఇబ్బంది వస్తుంది. ఆ విషయంలో మొత్తంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. తరువాత యీ మంత్రులను పెంచిన సందర్భంలో, వారి సంఖ్య పెంచితే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదుగాని, సెక్రటేరియట్‌లోకి పోయేటప్పటికల్లా, అంతకుముందు ఉన్నటువంటి అరేంజ్‌మెంట్లు, స్టాఫ్, కాగితాలు అంతా తారుమారై పోయినాయి, ఎక్కడ ఏ కాగితాలు ఉన్నాయో తెలియడంలేదు. దాని ఫలితంగా కావలసిన కాగితాల కోసం ఒకచోటనుంచి ఇంకొకచోటికి అక్కడనుంచి మరొకచోటికి తిరిగే పరిస్థితి ఉన్నదే దానిని మీరు రక్షించకపోతే చాలా చిక్కువస్తుందని చెబుతున్నాను. మంత్రులను వేసుకోవడం, వేసుకోకపోవడం అనేది గవర్నమెంటుయొక్క స్టైలిటి మీద ఉంటుంది, వాళ్ళయొక్క పలుకుబడిమీద ఉంటుంది. అది పొలిటికల్ ఇన్ఫ్యూ. దాన్నిగురించి మేము మాట్లాడడానికి వీలులేదు. కాని ఇక్కడ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మాత్రము అఫెక్ట్ కాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. 1958 లో కలకత్తాలో బి. సి. రాయ్‌గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 50 మంత్రులు ఉన్నారు, వాళ్ళ పోర్ట్‌ఫోలియోలు వాళ్ళకే తెలియవు. కాని అయిన పెద్ద పవర్ వర్సనాలిటి ఉండేటప్పటికల్లా అడ్మినిస్ట్రేషన్ నడచిపోయింది. కాని ఇప్పుడు, సిబ్బందిలో వచ్చేదప్పటికల్లా, వాళ్ళకు కావలసిన ఇళ్ళకోసము, ఆఫీసులకోసము ఏర్పాట్ల విషయంతోకూడా చాలా తగాదా అవుతున్నది. ఆ ప్రభావము ప్రజలమీద పడుతుంది. కనుక ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా అయినా చూడమని నేను కోరుతున్నాను. తరువాత లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో, భీమవరము, ఓంగోలు తాలూకాలలో, మీకు తెలుసు, పోయి మీదపడికొట్టేశారు. అట్లాంటిది ఒకే పూరిలో చూస్తే లాభంలేదు. ఏవైపు పోయినప్పటికీ అలాంటి కేసులు చాలా మా దగ్గరకు వస్తున్నాయి. మొన్న స్పీకరుగారు ఒక వాక్యము చెప్పారు, ఏమంటే మన నోటీసుకు వచ్చినాయికదా అన్నారు. ఎన్ని కేసులు జరిగినాయి అంటే నోటీసుకు దానిని ఎన్నో ఉన్నాయి. అసలు ఈ వేళ పోలీసు, అడ్మినిస్ట్రేషన్, లా అండ్ ఆర్డర్ ఎక్కడా లేదని చెబుతున్నాను. అట్లాంటి

దురదృష్టము ఎందుకు వచ్చిందని. ఒకవైపు ఏమన్నా ఇది వచ్చింది, ఇది వేరే సంగతి అనకోండి. దానియొక్క ప్రభావము రోజుకు రోజుకు పెరిగిపోతున్నది. అహంకారము పెరిగిపోతున్నది అధికారులకు. ఊర్లకు వచ్చి వాళ్ళే తగాదాలు పెట్టేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చేస్తున్నది. అదేమైనా మనము అట్లాగే సాగనిస్తే టట్లయితే ఎక్కడకీ పోతుందో తెలియలేని అయోమయ పరిస్థితిని మనము ఎదుర్కొంటాము. దాని విషయంలో ప్రభుత్వము చాలా ముందువెనకలకూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నదని చెబుతున్నాను. మన ఆర్థిక విధానాలు ఆలోచించినప్పుడు, ఇప్పుడు పెడూల్ల జాంక్షన్ అన్నీకూడా ఇండియా మొత్తములో అప్పులు ఇస్తున్నవి గనుక తెక్క పేసినట్లయితే 3072 కోట్లు, అందులో మహారాష్ట్రకు 960 కోట్లు అప్పు ఇస్తున్నది, కాని, ఆంధ్రరాష్ట్రానికి 123 కోట్లు అప్పువస్తున్నది మహారాష్ట్ర highly developed Industrial development అంతా అక్కడ ఉన్నది. ఉనందువల్ల మనకు సంతోషమే. మనకు ఏమి యిబ్బందిలేదు. మనం కూడ వాళ్ళతో పాటు పోటీ పడి ముందుకు ఎందుకు పోలేదు అనే గాని వాళ్ళు బాగుపడుతున్నారనే దిగులు మాత్రం ఎప్పుడూ లేదు. Banks అన్నీ 108 కోట్ల రూపాయల కన్నా ఎక్కువ అప్పులు యివ్వనటువంటి పరిస్థితి వస్తే ఎక్కడ నుంచి develop అవుతాము. Planning లో డబ్బు రాదా? Planning లో డబ్బు వచ్చేటట్లయితే మహారాష్ట్రకు 1000 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చేకారా? ఆ తరువాత అప్పులు వచ్చేటప్పటికి దాదాపు 1000 కోట్ల రూపాయలు దానికి యిచ్చేకారా? ఒక పద్ధతి ఉన్నది. grants అయ్యేటట్లయితే పెద్దవి వస్తాయి. వెనక బడ్జెట్ ప్రాంతం కనుక అప్పు తీసుకొనేది పదలి పెట్టేసి grants తీసుకొనేటట్లయితే వాళ్ళకు ఎక్కువ వస్తున్నాయి. మహారాష్ట్రను ఉదాహరణ చెప్పడం వాళ్ళ బాగున్నారని కాదు. వాళ్ళు బాగుండాలి; వాళ్ళ మూడిరి మనం కూడ ఉండాలి. ఇద్దరము పోటీ పడి దేశంలో అభివృద్ధికి పోవాలి అని- తప్పితే రెండోది లేదు. వాళ్ళు ఏమి economy observe చేస్తున్నారో, ఏ విధానం అవలంబిస్తున్నారో ఆ విధానం మన ప్రభుత్వం కూడ అవలంబించకపోయినట్లయితే తప్పు చేసినది, అవుతుంది. అందువల్ల ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేయాలి. మనకు ఉన్న ఆర్థిక విధానంలో industrial development కు మనం ఏమి చేస్తున్నాము? Employment కు ఏమి చేస్తున్నాము? Central Sector లో ఉన్న ఉద్యోగాలలో 94% మాకు యివ్వవలసిందని అడిగారు. బాగానే ఉన్నది. అది అమలు జరిపేటట్లు చూడాలి. ఇవ్వాలి తెలంగాణా లోవచ్చిన సమస్య నిరుద్యోగ సమస్య. విద్యార్థులు ఎంతో మంది చదువుకొన్నారు. ఇంకా చదువుకోవాలని కోరిక Colleges పెరిగినాయి. చాలసంతోషం ఇవన్నీ పెరిగినందువల్ల ఉద్యోగావకాశాలు తగ్గి పోయేటప్పటికే ఆ corruption తగ్గకుండా వస్తున్నది. దానిని మనం ఏ విధంగా పరిష్కారం చేస్తాము. సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్ విశ్వసించే వాళ్ళలో నేను ఒకడిని. వచ్చే యిబ్బందులు ఆర్థికంగా గాని, లేక ఉద్యోగాలు గా గాని వాటికి మనం రాజకీయ పరిష్కారాలు చూసి అక్కడ ఉన్న యువజన హృదయాన్ని సంతృప్తి పరచే పద్ధతి ఆలోచించడం ప్రతి ఆంధ్రుడి యొక్క ధర్మం అని చెబుతున్నాను. నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిక వచ్చేటప్పటికి రు 300 కోట్లు యిస్తాము

అంటున్నారు. రు. 300 కోట్లు ఏమూలకు వస్తుందని నేను అడుగుతున్నాను. రు. 750 కోట్లు మనం వేశాము. రు. 750 కోట్లకు resources ఎక్కడి అని అడుగుతున్నాను. Banks rationalization అయిన తరువాత పెద్ద మార్పు వచ్చినది. అది మరచిపోవద్దు. అయితే Banks nationalization గురించి ప్రచారం చేసే వాళ్ళు యిదంతా తిరిగి వస్తుంటా అని చెబుతున్నారు. మనకు budget యిచ్చారు. ఈ budget వల్ల ప్రయోజనం లేదని చెబుతున్నాను, నేను ప్రతి తడవ చెబుతున్నాను. Performance budget లేకుండా money budget యిచ్చేటట్లయితే లాభం లేదు. Central Government ఈ సంవత్సరం క్రిందటి సంవత్సరం లెండు సంవత్సరముల నుంచి performance budget యిచ్చినది. budget యిచ్చినప్పుడు performance ప్రయోజనకరమైన పనులకు ఎంత ఉపయోగపరిచాము, staff కు ఎంత ఖర్చు చేశాము అనేది తెలుపుతుంది. Staff ను పెంచుకొని, వాళ్ళని వెనక్కు తీసుకురావడానికి social problem అవుతుంది, ఉంచడం financial problem ఈ రెండింటికీ మధ్యలో కూర్చోని—కాని తెమ్మని అనుకోనేటప్పటికీ అప్పులు పెరిగిపోవడం, అప్పులమీద పన్నులు, అప్పులమీద వడ్డీలు, మనం యిచ్చేడబ్బు అంతా చివరకు అప్పులకు వడ్డీలకు సరిపోయే స్థితికి మన economy వచ్చినది. మనకు మొట్టమొదట వడ్డీ మారితోరియం, తరువాత 15 సంవత్సరాల వరకు అప్పులడగకుండా ఉండే వద్దతి కావాలి. Central Government కు వచ్చే డబ్బు మనకు తెలుసు. P. L. 480 క్రింద వచ్చేడబ్బు అంతా 5% వడ్డీతో వస్తే మనకు 5½% వడ్డీతో ఎందుకు ఇవ్వాలి? కేంద్ర ప్రభుత్వం మళ్ళీ వ్యాపార సరళియా? ఆ గవర్నమెంటుకు అడగాలి మీరు ఎంతవడ్డీకి తీసుకోన్నారో అంతవడ్డీ మాదగ్గర తీసుకోమనండి. అంతకంటే ఎక్కువ తీసుకోవడం న్యాయంకాదు. ఎకానమి అంతా భగ్నం అయిపోయింది. P. L. 480 వల్ల వచ్చిన డబ్బుతో మనయొక్క ఆర్థిక విధానమే కాకుండా ద్రవ్యవిధానం మట్టిపాలు అయ్యేస్థితివస్తే దానిలో తీసుకొన్న డబ్బుకుకూడ మనం తీసుకువస్తాము అంటే అదీ న్యాయంకాదు. మనదగ్గర ఉన్న స్కీములు అన్నిటి మీద assessment committee వేయాలని చెబుతున్నాను. ఇంతవరకు ఎంత దుర్వినియోగం అయింది. ఎందువల్ల దుర్వినియోగం అయింది. దానిని ఏవిధంగా purposeful nature కు వాడతాము అనేది budget మీద రావలసిన అవసరం ఉన్నది. అది కాకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్న తస్థితి సంపాదిస్తాము అంటే అసంభవం అవుతుంది. ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి కావలసిన ప్రయత్నంచేసి మేము ఆంధ్రులము, తెలుగువాళ్ళము అని భాషవల్ల ప్రతివాడికి ఆర్థం అయ్యేపరిపాలన జరిగిందనే సంతృప్తి వచ్చేంతవరకు యిది తెలుగుజాతిగా అనుకోడానికి విలువేదు. అది చేసినరోజున తప్పితే integration వస్తుందని నేను విశ్వసించే వాడిని కాదు ఆ విధమైన ప్రయత్నం చేస్తూ, దానితో ఆర్థికవిధానం రాజకీయ విధానం చేస్తూ పంచాయతీ సమితులను త్వరగా ఎత్తివేస్తే సమాజం బాగుపడుతుందని అనుకుంటాను. పంచాయతీ రాజ్ ను యిప్పుడు ఉన్న విధానంలో మార్చడం అవసరం అని కోరుతూ, మీరు ఈ సమయం యిచ్చినందుకు నమస్కారం చేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి (చింతలపూడి):—అధ్యక్షా, గత నాలుగవ general elections అయిన తరువాత రెండు బడ్జెటులు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. మార్చిలో శాశ్వత బudget కూడా ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పుడు 69-70 సమగ్ర budgetకు అనకాశం ఉన్నంతవరకు కావలసిన మెరుగులన్నీ పెట్టి ఆర్థికమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టినదానిని నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ budgetలో అభినందించవలసిన విషయాలు చాల ఉన్నాయి. కోస్తా జిల్లా లలో కోటి జనాభా వైగా వెనుకబడినటువంటి, మెరక ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఆ మెరక ప్రాంతాలలో విద్య, వైద్య, విద్యుత్, రహదారి సౌకర్యాలు, నీటి పారుదల సౌకర్యాలు లేనటువంటి విషయాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, జైట్ల కూడ ప్రభుత్వ దృష్టికి అనేకసార్లు తీసుకురావడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా కోస్తా జిల్లాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ప్రణాళికలో గత మూడు సంవత్సరాలుగా చెప్పకోదగ్గ అభివృద్ధికి కావలసిన కేటాయింపులు చేశారని మనవి చేస్తున్నాను. కోస్తా జిల్లాలకు ముఖ్యంగా కావలసింది భూగర్భ జలసంపద. కోస్తా జిల్లాలకు కేంద్రంగా ఏలూరులో పెట్టి దానికి రెండుకోట్ల రూపాయలు కేటాయించినట్లయితే మెట్ట తాలూకాలకు అది ఉపయోగకరంగా పని చేస్తుందని, అది చాల అభివృద్ధికరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. కృష్ణా గోదావరి డెల్టా వరద మురుగు నివారణ పథకం గత సంవత్సరం శాసనం చేసుకొని 40 కోట్ల రూపాయల పథకం ప్రారంభించడానికి ఏర్పాటు చేసుకొని అభివృద్ధి పనులు చేసుకొన్నాము. అది ముందుకు రాబోయే తరుణంలో కోస్తా జిల్లాలలో 100 కోట్ల రూపాయల నష్టంతో వెనుకూతంలాగా పెద్ద తుఫాను వచ్చి దానికి కొద్దిగా విఘాతం కలిగింది. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా వరద, మురుగు నివారణ పథకంలో తమ్మివేరుకు, బుడమేరుకు గుంటూరు జిల్లాలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన రూ. 3 కోట్లు కేటాయింపులు. ఇప్పుడు ఈ బడ్జెట్ లో రూ. 2 కోట్లు కేటాయించారు. మెట్ట తాలూకాలో ఉండే వరద మురుగు నివారణకు కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన రూ. 3 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించిన రూ. 2 కోట్లు చాలవు. ఇంకా అవసరం అయితే రూ. 4.5 కోట్లు కేటాయించినప్పటికీ కూడ చాలవు అనే ఆందోళన వెలిబుచ్చుతూ వచ్చాము. ఈ వరదవలన ఈ సంవత్సరం, డెల్టాలో వుండే లక్షలాదివకరాలు పంటను పాడు కావడమేగాక, మళ్ళీ వచ్చే సంవత్సరానికి కూడా మరమ్మతులు చేసుకోలేని విధంగా గగ్గువడి, దెబ్బతిని, డెల్టా రైతులు విపరీతమైన బాధలకు లోనవుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ తుఫాను బాధితుల విషయంలో కోస్తా జిల్లాలో వచ్చిన నిధులు, వాటి పంపిణీకి సంబంధించి, అలాగే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని లెక్కలు పరిశీలన చేస్తే, యిక్కడ తక్కువగా యిచ్చారనేది మాకు తెలిసిన సమాచారం. కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగాని, తుఫాను బాధితులకు కేటాయించిన సొమ్ములో ఆయా జిల్లాలను పోల్చిచూస్తే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు తక్కువే యిచ్చారని అంకెలవల్ల బుజువు అయినది, దానిని పవరించాలని ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, యీ మధ్య 'జై తెలంగాణా' ఉద్యమం సర్వత్రా వ్యాపించినది. ఘోషాలు వల్లారి బసవరాజుగారు 'జై తెలంగాణా' అని అంటున్నారు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు కూడా సమైక్యత భగ్నమవుతుందనే విషయంలో ఆందోళన వ్యక్తపరుస్తూ ఎంతో బాధను వెలిబుచ్చుతూ వచ్చారు. మిత్రులు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు కూడా 'జై తెలంగాణా' అన్నారు. మా పిల్లలు బడికి వెళ్ళమంటే 'జై తెలంగాణా' అని అన్నారు. కాఫీ హోటల్ కి వెళ్ళి స్టాంగ్ కాఫీ యివ్వమంటే 'జై తెలంగాణా' అంటున్నారు. అధ్యక్ష స్థానానికి వైన 'సత్యమేవ జయతే' అనే ఒక ఉత్కృష్టమైన పదం రచించుకున్నాం' నేను చెప్పిన మాటలకు వేరే విధంగా భావించవద్దని మనవి. రౌండ్ టేబుల్ సమావేశానికి, గుండ్రబల్ల సమావేశానికి, కోడిగుడ్డు ఆకారంగల సమావేశానికి ..... పార్లమెంటు కూడా కోడిగుడ్డు ఆకారంలోనే ఉన్నది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—బాతుగూడ్డు ఆకారంలో కూడా కొన్ని వున్నాయి.

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి :—సమావేశాలు జరగడానికి ఎవరికీ ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు. అన్ని సమావేశాలు ఫలప్రదం కావాలనే కోరుకుంటున్నాం. పోతే, చిన్నప్పుడు చదువుకున్న సింహం—చిట్టెలుక కథ గుర్తుకు వస్తున్నది. మృగరాజు వలలో చిక్కుకుంటే చిట్టెలుక సహాయం కోరిందట. చిట్టెలుక వలను కత్తిరించిందట. ఈ సామరస్యం కావాలని కోరేవారు చిట్టెలుక సహాయం కోరితే, మృగరాజు అందులోనుండి ఎట్లానయినా బయటపడాలని ప్రయత్నిస్తుంటే తెగిగొద్దులు, కొండ చిలవల సహాయం కోరితే అది తీవ్రమైన పరిణామాలకు దారితీస్తుంది. అందువలన మృగరాజు అటువంటి చిక్కులకు లోనుగాకుండా గజరాజువై బరువు వేసి, ఏవిధంగానైనా బయటపడే ప్రయత్నం చేయాలి. అంతేగాని, బయట పొంచివున్న విషసర్పాలకు అవకాశం యివ్వకూడదు.

ఇంక మిగులు నిధుల విషయమున్నవి. ముఖ్యమంత్రి శంకరుడు హోలా హరిం మ్రింగినట్లు మూడుకోట్ల ప్రజల తరపున ఆ బాధ్యతనంతా ఆయన వహిస్తున్నారు. ఎందుకని యిందులోని రహస్యం సరిగా బయటకు రావడం లేదో అర్థం కావడంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంగాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగాని వెనుక బడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిపరచడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాయి. అందువలన ఎవరిపైనో నెపం వేయడంవలన సమస్య పరిష్కారం కాదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. కొత్త హోం మంత్రిగారు, వెంగళరావుగారు వచ్చారు, వారిపై అలబడి లేవదీస్తున్నారు. కాంతిభద్రత లను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఎప్పుడూ ప్రభుత్వంపైన వుంటుంది. ఆ విషయం మరచిపోకూడదు. కీప్ లెఫ్ట్ అన్నప్పుడు దానిని కీప్ రైట్ గా చేయవలసిన బాధ్యత, కాంతిభద్రతలను కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన వున్నది. ఈ విషయాలన్నీ మనం సోదరభావంతో ఆలోచించి పరిష్కరించుకోవలసినటు వంటివి. నాలుగువేల ఉద్యోగాలు యిచ్చేవారు అని ఏర్పాటు కావాలనే వారి వాదన. ఇది యీ ప్రాంతంవారిని అన్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో జరిగిందా? యీ నాలుగువేల ఉద్యోగాలు ఆ ప్రాంతంవారికి యిచ్చేనుకున్నారా?

లేక ముఖ్యమంత్రిగారే యిచ్చేశారా? అప్పుడు వుండే నాయకులను అడగండి. ఆంధ్రులు యీ ఉద్యోగాలన్నీ కొట్టేశారనడం హాస్యాస్పదం. అంతేకాదు, చాలా అభ్యంతరకరమైన విషయం కూడా. మరొకసారి యీ బడ్జెట్ ను అభివృద్ధిరమైన బడ్జెట్ గా అంగీకరిస్తూ, హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందులకు అధ్యక్షులచారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సలపుతీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ కత్తుల శాంతయ్య (పాలేరు):—అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన యీ బడ్జెట్ ను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మీద్యారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలయుననుకుంటున్నాను.

ఇటీవల మే నెలలో ఖమ్మం, గుంటూరు జిల్లాలలో తుఫానువలన చాలా నష్టం జరిగినది. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు, యితర మంత్రులు ఆ ప్రాంతాలను దర్శించి తుఫానుబాధితులకు తక్షణహాసం నిమిత్తం కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నారు. కాని, అక్కడవుండే అధికార్లుమాత్రం దానిని యిన్ స్టాల్ మెంట్ బేసిస్ పై అక్కడ వారికి ఆ సహాయాన్ని అందజేస్తున్నారు. ఇన్ స్టాల్ మెంట్ బేసిస్ కావడంవలన, రైతు సగంపనిచేసి, తక్కిన సగంపని పూర్తి కావడంకొరకు తహసిల్ ఆఫీసుకు అంటే 40, 50 మైళ్ళు రావలసివస్తున్నది. ఈలోగా పని అంతా పూర్తిగా ఆగిపోయే ప్రమాదమున్నది. రైతులు యీ పద్ధతివలన చాలా కష్టపడుతున్నారు. ఒక్కసారిగా రైతుకు ఆ సహాయాన్ని అందజేస్తే, సకాలంలో అందజేస్తే, ఆ సహాయంవలన జరగవలసిన ఉపయోగం రైతుకు జరుగుతుంది. లేకపోతే రైతు ఆ భూమిని బాగుచేసుకునే పరిస్థితి వుండదు.

రెండవది—తుఫానువలన ఎక్కడయితే ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు కొట్టుకుపోయినవో ఆ రైతులకు ఆ పంప్ నెట్స్, మోటార్స్ కు సంబంధించి సబ్సిడీ యిస్తే చాలా ఉపకారం చేసినవారవుతారు. మధిర తాలూకాలో యీ సమస్య చాలా తీవ్రంగా వున్నది. అక్కడ యీ సౌకర్యం కల్పించ వలసి న ది గా కోరుతున్నాను. తెలంగాణా నిధులనుంచి తెలంగాణా ప్రాంతానికి ప్రతి జిల్లాకూ కూడా ఒక్కొక్క కోటి రూపాయలు మంజూరు చేశారు. అందులోనుంచి 40 లక్షల రూపాయలు కరెంటుకు తీసేస్తే మిగిలిన 60 లక్షల రూపాయలతో స్కూల్ బిల్డింగ్స్, రోడ్లు ఇటువంటివి చేయాలంటే ఏ మాత్రం కూడా సరిపోదు. కాబట్టి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకోసం ప్రత్యేకంగా యీ కోటి రూపాయలు యిస్తే బాగుంటుంది. ఈ కోటి రూపాయలనుంచి కరెంటుకోసం 40 లక్షలు తీసేయకుండా, దానికి వేరే కేటాయింపువలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఉద్యోగాల విషయం వుండి, యూనివర్సిటీలో హరిజన విద్యార్థులకు చాలా నష్టం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ సహాయంతో స్కాలర్ షిప్స్ పొంది ఎం. ఎ. వరకు చదివి, సెకండ్ క్లాసులో పాసయిన తరువాత—ఇతర డిపోర్టు మెంట్సులోవలె యూనివర్సిటీలో హరిజనులకు వర్సంటేజి లేని కారణంచేత యూనివర్సిటీలలో లెక్చరర్లుగా ఉద్యోగం దొరకక గుమాస్తా ఉద్యోగాలకు తయారైతే అవికూడా దొరకక

యిబ్బంది పడుతున్నారు. యూనివర్సిటీలో ఎం. ఎ. క్లాసులో పాసయిన హరిజనులకు కొంత వర్సంటేజీ నిర్ణయించి ఆ ప్రకారం ఉద్యోగావకాశం కల్పించాలనిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఉద్యోగాలలో హరిజనులకు రిజర్వేషను వుంచారు. ఆర్. డి. ఓ., డెప్యూటీ సహాజ్దారు — ఇటువంటి ఉద్యోగాలలో చేరినవారు ఇంకా ఉన్నత ఉద్యోగాలకు పోవడానికి, ఐ. ఎ. ఎస్. వంటివాటికి పోవడానికి తమ ఉద్యోగాలకు రాజీనామా యిస్తే ఆ ఖాళీలలో తిరిగి హరిజనులకే అవకాశం యివ్వకుండా వాటిని జనరల్ లో కలిపేస్తున్నారు. ముందుగా హరిజనులకు రిజర్వేషనువున్న ఉద్యోగాలు ఖాళీలేర్పడినప్పుడు వల్లిక్ సర్వీసు కమీషనుకు వ్రాసి ఆ కాళీల నుండి హరిజనులచేతనే భర్తి అయ్యేటట్లు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ విధంగా కొన్ని జరిగాయి. ఉదాహరణకు వెంకటరామయ్య అనే ఆర్. డి. ఓ. రాజీనామా యిచ్చారు. ఆయన కాళీలో జనరల్ అభ్యర్థిచే నియమించారు. సిరిజనరావు అనేవారు పంచాయతీ ఆఫీసరుగా పని చేస్తున్నారు, ఆయన కాళీకూడ జనరల్ అభ్యర్థితో భర్తి చేశారు. ఈ విధంగా చాలా వున్నాయి, ఇటువంటివి తిరిగి హరిజనులకే యివ్వాలని కోరుతున్నాను. బంజరు భూముల విషయంలో పంపకం అన్యాయంగా వున్నది. పట్టాలకు యిస్తున్నే వున్నారు. ఎవరికి? అనాడు స్వాధీన పరచుకున్న వారికే యిస్తున్నాడు కాని, బలవంతులు కలుపుకున్న దానిని ప్రభుత్వం వారినుంచి తీసి స్వాధీన పరచుకొని వీధివారికి యిచ్చినది ఎక్కడలేదు. 1969-1968 వ తేదీన ఖమ్మం తాలూకాలో నల్లడి గ్రామంలో ప్రభుత్వ భూమిని శృకాన భూమిగా కావాలని కోరారు. సర్వే నం. 281, మూడు ఎకరా భూమి. ఆ ప్రక్కనే పట్టావున్న రైతు యీ భూమిని కలుపుకొని వీరిని ఆ భూమి మీదకు రానియని కారణంచేత వారు ప్రభుత్వానికి విన్నవించారు. ప్రభుత్వం వారు సర్వేచేసి అది గవర్నమెంటు భూమి అని చెప్పినతరువాత, ఇది అన్యాయం కనీసం శృకాన భూమిగా వాడుకోడానికి అవకాశం కల్పించాలని హరిజనులు వెడతే అక్కడ పెద్ద విప్లవం జరిగి, రైతులంతా హరిజనులమీద పడి 120 హరిజన కుటుంబాలను ఆ ఊరిలోలేకుండా వెళ్ళగొట్టారు. ఇప్పుడు రెవిన్యూ మంత్రిగా వున్న రాజుగారికి తెలుసు. పెద్ద గందరగోళం జరిగింది. ఇది దేశమంతా తెలిసిన విషయమే. ఆచార్య పనశాలిగారు అక్కడకువచ్చి ఆ గ్రామంలో హరిజనులకు రైతులకు మధ్య సమాధానం కుదర్చాలని ఒక సెల రోజులు అక్కడ వున్నారు. ఒక సెల రోజుల తరువాత అక్కడకు రాజుగారు వచ్చి ఆ భూమిని హరిజనులకు యిప్పిస్తామని చెప్పారు. ఇంతవరకు ఆ భూమిని పట్టాలకు యివ్వలేకపోయారు. పెద్దవారు ఆక్రమించుకున్న భూమిని గవర్నమెంటు స్వాధీనపరచుకొని వీధివారికి యివ్వలేని పరిస్థితిలోవున్నట్లయితే పేదజనానికి రోజురోజుకూ నిరుత్సాహం వస్తున్నది. పేద ప్రజానీకమంతా ఏక మైనట్లయితే ప్రభుత్వానికి కూడా ప్రమాదం వుంటుంది. ప్రభుత్వంచేసే కార్యక్రమాలలో పేదలకు న్యాయం జరిగేటట్లు, పక్షపాతంలేకుండా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పేదజనం, హరిజనులు వారి హక్కులగురించి అడిగితే గ్రామాలలోనే రైతులు హరిజనులమీద దండయాత్ర చేస్తున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో ఏమి జరిగిందో

మనకు తెలుసు. 150 కుటుంబాలను ఆ గ్రామంలో లేకుండా వెళ్ళగొట్టారు. అన్ని ఊళ్ళలోకూడ తగాదాలు వస్తాయి. హరిజనులను మాత్రం తగాదాలో చ్చి నప్పుడు ఎవ్వరిని వెళ్ళగొట్టరు. వారికి ప్రభుత్వసానుభూతి వుందో ఏమిటో అని పిస్తుంటే. ఈ పీడిత ప్రజానీకానికి మాకు దిక్కుదివాణం లేదు అనే అభిప్రాయం రాకుండా, యీలాంటి చర్యలు ఎవరు చేసినా ప్రభుత్వం వారు కఠినచర్యలు తీసుకోవాల్సి మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకోసం ప్రభుత్వం కొంత కేటాయించి నప్పటికిని యీ చర్యకారులలో నిరుద్యోగం ఎక్కువగా వేవుంది. వీరు హీనపరిస్థితి నుంచి బయటపడాలంటే—నాయుడమ్మగారి రిపోర్టు—చూస్టర్ ప్లాను అమలు చేసినట్లయితే మన రాష్ట్రంలో వుండే చర్యకారులకు పని కలిగి జీవించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఈనాడు హరిజనులు రైతులకు చెప్పలు కుట్టి జీవించే ఆస్కారం కూడలేదు, రైతులు పట్టడాలకు వెళ్లి చెప్పలు కొనుక్కొంటున్నారు. చర్యకారులని—పాపు పెట్టి జీవించాలంటే యీ చర్యకార వృత్తుల వారికి ఎక్కువ నిధిని కేటాయించినట్లయితే చేతి పరిశ్రమగా చేసుకొని జీవించే అవకాశం వుంటుంది. చర్యకారులకు మన ఆర్థిక మంత్రిగారు ఎక్కువ పహాయం చేస్తారనే నమ్మకం వుంది అదనంగా కేటాయించులు చేసి చేతి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, విజయభాస్కర రెడ్డిగారు యీ కమీషను పనులలో వెంటనే ప్యాంప్ గా యాక్షను తీసుకుంటున్నారు. థాంక్స్ పెద్ద లోకల్ థాంక్స్ నుంచి కూడా పంచాయతీల నుంచి కొన్ని జిల్లాలలో లోక్సు కోసం పెద్ద పెద్ద మొత్తాలు ఇన్వెస్టు చేస్తున్నారు. దానిని కూడా లేకుండా చేయడం మంచిది.

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—పంచాయతీలు, జిల్లా పరిషత్తులు ఇవన్నీ చేస్తుంటే దానికేగాని కమీషను వసూలు చేయడానికి ఎవరైనా చేస్తే అది తప్పు.

శ్రీ పి. శేషావతారం (పాలకొల్లు) :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జటు చాలా నిరుత్సాహకరంగా మందని మనవి చేస్తున్నాను. గత అసెంబ్లీలో 150 తాలూకాలు డెబ్బతిన్నట్లు చెప్పాము. మొన్న 14, 15 తేదీలలో శుభానువచ్చి విపరీతమైన వర్షాలవల్ల చాలా జిల్లాలలో నష్టం అయింది, ఖమ్మం, గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలు ఎక్కువగా డెబ్బతిన్నట్లు చెప్పకుంటున్నాము. గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారం చూస్తే రెండు వేల ఎకరాలవరకు నష్టం అయిందని, 5 లక్షల ఎకరాలలో పంట పోయిందని, 800 మంది చనిపోయారని తెలుస్తున్నది. ప్రజానాయకులుగాని, రాజకీయ నాయకులుగాని అవి తప్పు అంచనాలు, ఇంకా చాలా ఎక్కువ నష్టం అయిందని చెప్పడం జరిగింది. మిఠాయి కమిటీ యీ డ్రెయినేజీ కాలువలు మరమ్మత్తు చేయకపోతే ప్రతి ఏటా ఇట్టి అనర్థకాలు వస్తాయని ఎప్పుడో చెప్పినప్పటికీ కూడా మన ప్రభుత్వం ఆ పని మాత్రం చేపట్ట లేదు. తమ్మిలేరు, బుడమేరు వంటి డ్రెయిన్స్ ఉప్పెనవల్ల పొంగి చాలా నష్టానికి గురి చేస్తున్నది. సుమారు 100 కోట్ల రూపాయలు నష్టం వస్తున్నదని అంచనా

వేసుకుంటున్నాము. కృష్ణాజిల్లాలో బుడమేరుపై కట్టలు కట్టినట్లయితే బ్రహ్మానింగం చెరువు కట్టలు ఎత్తి చేస్తే బాగుంటుందని సూచించడం జరుగుతోంది. బ్రహ్మానింగం చెరువు క్రింద సుమారు 12 వేల ఎకరాల సాగు ఉంటున్నది. ఉప్పులేరు ఫస్ట్ స్టేజి ఆకివీడు బ్రిడ్జి వరకు వెడల్పు చేస్తే ముంపుకు కొంత రిలీఫ్ వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. తమ్మిలేరు తూర్పు గట్టు వెడల్పు చేస్తే బాగుంటుంది ఆ రకంగా చేస్తే కొంత మేలు ఉంటుంది. ఎర్రంపల్లి వద్ద రిజర్వాయరు కట్టాలి. అనుమోల్లంక వద్ద రిజర్వాయరు కట్టాలి. వెంటనే చేపడితే కొంత తట్టుకోగలమని మనవిచేస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి, నరసాపురం తాలూకాలో ఇంకా డ్రయిన్స్ ఉన్నాయి. గొంతేరు డ్రయిన్, మొగల్లుర్, డ్రయిన్ అని ఉన్నాయి. భీమవరం, తణుకు, నరసాపురం తాలూకాల మీదుగా ఆ డ్రయిన్స్ పొంగి చాలా నష్టాన్ని కలిగించాయి. మొగల్లుర్, కొప్పర్తి ఫిరకాలు చాలా వెనుబడిన ఫిరకాలు. మా గ్రామాల మీదుగా ఉప్పులేరు వెళ్లే పరిస్థితులున్నాయి. మొన్న తుపాను చెబ్బ వల్ల నష్టం మొగల్లుర్, కొప్పర్తి ఫిరకాలకు వచ్చింది. కొప్పర్తి ఫిరకాలో మల్లవరం, మత్స్యపురే, కె. బేలపూడి, ఆగ్రు, తొందుర్లు, తెల్లపూడి గ్రామాలలో సుమారు 4 ఆడుగుల లోతుగా నీళ్లలో ముంపు వచ్చింది. మొత్తం మీద ఆలోచిస్తే కుప్పలమీద 4 ఆడుగుల సీటితో నిండిన పరిస్థితులున్నాయి. లెక్కలు చూస్తే కోయకుండా పన మీద ఉన్నది 500 ఎకరాలు, కుప్పలమీద ఉన్న సశ్యం 2329 ఎకరాలు, కోసినది 1065 ఎకరాలు, కుప్పలు నూర్చి కళ్లం మీద ఉన్నది 680 ఎకరాలు, ఆకుమళ్లు 2100 ఎకరాలు, పడిపోయిన ఇండ్లు 100---దీనికి అంచనా 40 లక్షలు అని ప్రభుత్వం వారే తెలియజేసారు. ప్రజలు సస్యాన్ని బైటకు తీయడానికి చాలా ఇబ్బంది పడ్డారు. కుళ్లిపోయిన పసల ధాన్యాన్ని రోడ్లమీద ఆరవేసి చాలా ఇబ్బందికి గురి కావలసి వచ్చింది. బజారుకు వెడితే మిల్లర్లు రూ. 15-20 లు వరకు కొనడం జరిగింది. ఎంతో కష్టపడి రాత్రి అనక పగలనక పండించిన ధాన్యం రైతు చేతికి రాక ఇట్టి పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే విచారకరమైన విషయం. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు కొంటారని ప్రభుత్వం వారు అన్నారు. వారు కొనే పరిస్థితి లేదని మాకేమీ తెలియదని అన్నారు. మా ప్రాంతంలో ధాన్యం రూ. 20 లకు మించి ఎక్కడా అమ్మలేదు. ఇక కౌలుదారుల సమస్య. ఈ సమస్య అసలు రాష్ట్రంలో లేకుండానే పోయింది. ఈ విషయం ఎత్తుకుండా ఉంటే మామూలుగా చేసుకునే కౌలుదారులు చేసుకుంటూ ఉండేవారు. ఈ సమస్య ముందుకు వచ్చిన తరువాత కౌలుదారుని భూమినుండి తొలగించి కూలివానికంటే హిసంగా చూస్తున్నారు తప్పు కౌలుదారుగా ఎక్కడా డిక్లేరు చేయలేదు. భూసంస్కరణలు తెస్తామనే సరికి పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు పుట్టబోయే బిడ్డలకుకూడా భూమిని ప్రవాసి వేసిన సందర్భాలు మనకు తెలుసును. ఈ రకంగా ఈ సమస్యలు ఏ రకంగాను పరిష్కారం చేయలేకపోయాము. భూసంస్కరణలు, కౌలుదారుల సమస్యలు ఇట్లా ఉండగా, బంజరు భూముల పంపకం విషయం ఉన్నది. ఎన్ని మాటలు చెప్పినా చాలా తక్కువగానే వాటిని పంచడం జరిగింది. హరిజనులు అధికంగాను

రాజకీయంగాను సాంఘికంగాను వెనుకబడిన వారు. వారు గ్రామాలకు దూరంగా నివసించడం చాలా గ్రామాలలో ఉన్నది. వారి సంసారాలు కూడా పెరుగుతున్నాయి. ఒక్కొక్క ఆసామీకి 10 మంది పిల్లలు ఉంటున్నారు. అటువంటి వారికి ఎక్కడైనా భూమిని కొని ఇండ్లు కట్టుకోడానికి స్థలాలుగా ఇవ్వాలని ఎన్నాళ్లగా చెబుతన్న విషయం. ఆ ఏర్పాటు ఇంకా చేయవలసి ఉంది. తొందరగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. బంజరుభూముల పంపకం విషయంలో చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. బంజరుభూములను సాగు చేసుకునే పేద రైతులను హరిజనులను బేదఖలు చేసి హింసించి కొట్టిన కేసులు చాలా ఉన్నాయి. మొగల్తురు ఏరియాలో వెంప ఆనే గ్రామంలో బంజరు ఉంది. ఒక భూస్వామి ఆక్రమించుకుని పేద ప్రజానీకాన్ని హరిజనులను బైటకు నెట్టి కేసు పెట్టడం జరిగింది. భీమవరం తాలూకాలో ఓసనగల్లపాడులో కొన్ని వేల ఎకరాలు ఇర్రే పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. ఇబ్రహీంపట్నం వద్ద ఆరేడు అనే గ్రామంలో ఇద్దరిని హత్య చేశారు. గవర్నమెంటు సరియైన శ్రద్ధతీసుకొనకపోతే ఇటువంటి అసర్థకాలు చాలా వస్తాయి. ఇంకా 80 వేల అప్పికేపట్ల పెండింగులో ఉన్నాయి అంటున్నారు. వారందరికీ పట్టాలు ఇప్పించే పరిస్థితి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. తుఫాన్ వల్ల ఎఫెక్టు ఐన రైతులకు ఎకరానికి రూ. 100 లు ఇస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటన చేశారు. అది ఏ మాత్రం చాలదు. ఎకరానికి నాలుగైదు వందలు పెట్టుబడి పెట్టిన రైతులకు కనీసం రూ. 400 లై నా ఇవ్వడం కొంతవరకు గిట్టుబాటుయే పరిస్థితి కలిగిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. సహకార సంస్థలలో సామాన్య పేద ప్రజానీకానికి అప్పులు దొరకడంలేదు. భూమి వున్న వారే సహకార సంస్థలలో మెంబరుగా ఉండడానికి అవకాశం ఉంది. భూమి లేని పేద రైతుకు అప్పులు దొరకవు కనీసం ఇటువంటి రైతులకు పేద ప్రజానీకానికి అప్పులు దొరికే అవకాశం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఆభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు):— అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటును పరిశీలిస్తే సామాన్య ప్రజల ఆర్థిక స్థాయి పెరుగుతుందని ఆశించడానికిలేదు. మొత్తంమీద ఇది సర్దుబాటుచేసే బడ్జెటుగా కనిపిస్తున్నది. ఇందులో ఆర్థిక విధానం పెంపొందుతున్నట్లు కాని కొత్త పరిశ్రమలను స్థాపిస్తున్నట్లు కాని చాటి ద్వారా నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించడం కాని కనపడదు. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలలో ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఆర్థిక సహాయంలో ఏదైనా వుంటే ఉన్నత వర్గాల వారికే దోహదం కలుగజేస్తున్నది. ఇట్లా ఎంతకాలం కొనసాగుతుందనేది ఆలోచించుకోవాలి. సామాన్యుడు ఎవరైనా చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టుకో చాలన్నా బాంకులనుంచి కాని ఇతరచోట కాని అప్పులు తీసుకోవాలన్నా సామాన్యులకు అర్హత కలగడంలేదు. దానికి తగిన ష్యూరిటీ ఉంటేనే దొరుకు మంది. అటువంటప్పుడు సామాన్యునికి ఆర్థికస్థాయి ఎట్లా పెరుగుతుంది? పేదవాడు పేదవాడుగాను, కలిగినవాడు కలిగిన వాడుగాను ఇంకా పైకి పోయేట్లు ఉంటుంది. సీలింగ్ ఆక్టు వచ్చినప్పుడు ఒక కమిటీ వేసి టూరు చేశారు. అప్పుడు భూములున్నవారు తమ బిడ్డలపేర వా్సుకున్నారు.

ఎక్కడైనా పేదవారికి పంపించే చీరలూ అంటే లేదు. కొంత మంది ముందుగానే ఆలోచించుకుని లిమిటెడ్ ఫారంలు ఫ్యాబ్రికేషన్ పెట్టడాని పాటి పేద పెట్టుకుని నడుపుకుంటున్నారు. ఈ రకమైన వ్యతిరేక సామాన్యంలో భాగంగా దొరకలేదు. పంచాయతీ రాజ్ వచ్చిన తరువాత 15 వర్గం టు వసు బడిన వారికి ఖర్చు చేయాలని చెప్పినప్పటికీ సమితులలో ఏ విషయం కార్యక్రమాలు జరగడంలేదు. జరుగుతున్నాయో లేదో అనేది కూడా ప్రస్తుతం చూచి నిజంగా పరిష్కరించిన చర్య తీసుకోవడంలేదు. ఇటీవలనే పార్లమెంటులో ఒక బిల్లు తీసివేసారు. పెడ్యూల్డ్ కులాలకు బడ్జెటులో ఉన్న పొలివిజను పూర్తిగా యింట్లో మెంతుపను అవుతున్నదా లేదా చూడడానికికై ఇక్కడ కూడా ఒక బిల్లు వేస్తే బాగుంటుంది. అదే ఈమధ్య పార్లమెంటులో కూడా ఒక బిల్లు తీశారు. గిరి పరిజన అభ్యర్థులు ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. పాసయి ఉన్నతస్థాయి విశిష్టత కలుగజేసే దానికి అవకాశం లేదు. 1961 సంవత్సరంలో వయోపరిమితి తీసుకురావడం అవకాశం ఉండేది. అది 1962 లో తీసివేశారు. వారు పెనవేడినవారు, వారు ఆర్థికస్థాయి ఉండి చదువుకునేవారు కారు. హాస్టల్స్ లో ఉండి చదువుకుంటారు. అటువంటివారు కాంపెటిషన్ లో పాల్గొనడానికి విద్యార్హత అంటే వెనుకబడినవారికి వయోపరిమితి మించిపోతుంది. వయోపరిమితి మేసూరులో గాని మదరాసులో గాని యితర రాష్ట్రాలలో ఎక్కడా లేదు. అటువంటి పద్ధతి మన ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టింది. అందువల్ల కలుగుతున్న యిబ్బందులన్నీ పరిహరించి పెడ్యూల్డ్ కులాలకు పెడ్యూల్డ్ కమ్యూనిటీస్ అందిరికీ కూడా వయోపరిమితి తీసివేస్తే కొంతవరకు ఉద్వేగవనములు వస్తాయి. ఐ. పి. ఎస్. పరిజనలో కూర్చోనడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. అది కూడా సావధానంగా సగతీరించాలి. ఇదివరకు వచ్చిన తుఫాను సందర్భంలో చాలా నష్టపోయిన గ్రామాలన్నాయి. పూర్తిగా కొలాప్స్ అయినవి. అటువంటి గ్రామాలలో ఇండ్ల స్థలాలు యివ్వాలంటే పెటిషన్ పెడితే సమితి రిక మెండు చేసి జిల్లా పరిషత్తు రిపోర్టు పంపించినప్పుడు డబ్బు ఉండాలేదా అనే సమస్య ఉంది. లాండ్ అక్విజిషన్ అట్ట ప్రకారంగా ప్రభుత్వం యిండ్ల స్థలాలు యివ్వడమే కాదు, కాలనీలు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఇటీవల కృష్ణా జిల్లా నందిగామ తాలూకాలో ఏకకిలీ మైక నష్టాలు కలిగినవి. రైతులకు యిచ్చే అప్పులకు దరఖాస్తుపెట్టి చాలాకాలం అయింది. ఇంతవరకు సకాలంలో అందలేదు. స్కూటి నైజు చేస్తున్నాం. ఆర్. ఐ. కి పంపించాము అని చెబుతున్నారు. ఎఫెక్టు వచ్చినప్పుడు ఆలస్యం చేస్తూ కాలయాపన జరుగుతూఉంటే నష్టపోయిన రైతులకు వ్యవసాయ ఖర్చులు ఏవిధముగా లభ్యం అవుతాయి? ఇంట్లో మెంతుపను చేసేటప్పుడు అధికారులు నిర్లక్ష్యం వైఖరి అవలంబిస్తున్నారు. వైగా గవర్న మెంటునుంచి వేరే ఆర్డరు వస్తే చేకాని కుదురు అనే పద్ధతిలో జరుగుతున్నాయి. అటువంటి గ్రామాలు చాలా ఉన్నాయి. అప్పులు యిచ్చే విషయంలో మాత్రం ఎఫెక్టేడు క్రియాలో రైతులకు ఇమ్మిడియేటుగా సహాయం చేస్తే చాలా బాగుంటుంది. అట్లాగే ఒక ప్రక్కన చేస్తున్న కార్యక్రమాలు పూర్తిగా యింట్లో మెంతుపను చేస్తే నేగాని

ప్రజలకు సత్ఫలితాలు అందుబాటులో ఉండవు. ఆ మా రో త్ప త్తి చే సే సమయంలో ద్రయినేజి పథకాలు అమలు పరచనందువల్ల నంబంబరులో ప్లడ్ వచ్చి సెకెండ్ క్రాఫ్ పోయినది. తరువాత ఈ ఫానువచ్చి ఫస్టు క్రాఫ్ పోయింది. ఈ విధముగా యిబ్బందులు వస్తే రైతులు ఏవిధముగా వ్యవసాయం చేసుకుంటారు? దేశంలో ప్రజలందరికీ ఏవిధముగా ఆహారాన్ని అందించగలదు? అందుచేత ద్రయినేజి పథకాన్ని పూర్తిగా చేపట్టి ప్రభుత్వంవారు వెంటనే చర్యలను తీసుకోవాలి. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు మిత్రాకమిటీ రిపోర్టు ప్రకారంగా ఏదో లెక్సిషియన్సును తీసుకుని పెన్సికలుగా అమలు జరుపుతామంటున్నారు. మిత్రాకమిటీ సిఫార్సులను చూస్తే పెద్ద పెద్ద డ్రైయిన్సు ఎక్కడో ఉన్న డ్రైయిన్సు చూసి రిపోర్టు యిచ్చారు. ఆ రిపోర్టు ఆధారం చేసుకుని అయినా ఏ ప్రాంతంలో ఎక్కెట్టు ఉందో వేరే మిటి వేసి సత్వరచర్య తీసుకుని రాబోయే సీజనులో పూర్తి చేస్తే బాగుంటుంది దానికోసం ప్రభుత్వం కార్యక్రమం చేస్తే ఎంతోమంది నష్టపోయిన బీదజనానికి అవకాశం కలిగించినవారం అవుతాము. ప్రభుత్వము చేయడానికి యిది చాలా చిన్నపని. వారు బెటర్మెంటు లేదా యివ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు. ప్రజలమీద పన్నులు వేసి వసూలు చేసే పద్ధతిలోనే కాదు. కేంద్రప్రభుత్వం ఎందుకు సహాయం కిరాడదు. ఇతరరాష్ట్రాలకు ఆహారధాన్యాలు పంపించుతున్నాం కనుక కేంద్రం నుంచి సహాయం ఎందుకు అడిగి వుచ్చుకో గూడదు? మనం పార్మిట్రామికంగా వెనుకబడి ఉన్నాం. వ్యవసాయరంగంలో మురుగునీటి పరిస్థితులవల్ల నష్టపడుతున్నాం. ఈ రెండు సమస్యలు తీర్చినప్పుడే ప్రజలకు ఆర్థిక స్థాయి పెరుగుతుంది. డ్రైయినేజి పథకాలను అమలు చేయాలి. చాలా చోట్ల హారిజనులను హింసిస్తున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో ఒక హారిజన సర్ పంచ్ ని హత్యచేయడం ప్రజాస్వామికంలో నేరస్థులమీద కఠినచర్య తీసుకోకపోతే సామాన్యమానవునికి రక్షణ ఉండదు. 70% గా ఉన్న బీద ప్రజానీకానికి ఆర్థిక స్థాయిని పెంచిన నాడే నిజమైన ప్రజాస్వామ్యం అనుకుంటాను. ఇక్కడ కూర్చుని చట్టాలు చేస్తున్నప్పటికీ ఆధికారంలో ఉండి అమలు జరుపు తున్నప్పటికీ శాసనసభ్యులు గ్రామాలకు వెళ్ళినప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని పరిపాలనను ఎంతోమంది విమర్శించడానికి అవకాశం ఉంది. జిల్లా పరిషత్తులలో సెలక్షన్ ను వచ్చినప్పుడు కమిటీవారు వారి యిష్టం వచ్చినట్లు సెలక్షన్ చేయడమే కాని యితరులకు అవకాశం యివ్వడంలేదు. 10% రిజర్వేషన్లు ఉన్నది కాబట్టి మెరిట్ ఉన్నవారు అర్హత ఉన్నవారు వచ్చినప్పటికీ మెరిట్ చూడము అంటున్నారు. అందుచేత జిల్లా పరిషత్ సెలక్షన్ కమిటీలో హారిజన ప్రతినిధిని సభ్యునిగా నామినేట్ చేస్తే బాగుంటుంది. అధికార వికేంద్రీకరణ అంటున్నారు గాని శాసనసభ్యులు ప్రతిదానికి సమీక్షలమీద ఆధారపడి ఉండవలసి వస్తున్నది. శాసనంచేసేది మనం, పెత్తనంచేసే పితాధిపతులు వారు అవు తున్నారు. పంచాయతీరాజ్ వచ్చిన తరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ చూడండి. ఏదయినా మెయిన్ విలేజి ఉన్నచోట అక్కడే ఎలక్ట్రిసిటీ ఉంటుంది కాని మారుమూల ఉన్న హారిజన వాడలకు ఎలక్ట్రిసిటీ లేని గ్రామాలు అనేకం ఉన్నాయి. కంట్రీ బ్యూటన్ యివ్వలేదు కనుక చేయలేదంటున్నారు. తినడానికి తిండి కూడా లేని

చేద ప్రజలు కంట్రీబ్యూషన్ పనిధముగా యివ్వగలరు? శ్రమదానం చేయాలంటున్నారు. శ్రమపడితేనే గాని కుటుంబపోషణ జరుగదు. అటువంటి పరిస్థితిలో వారు శ్రమదానం కూడా చేయలేని స్థితిలో ఉన్నారు. అందుచేత హరిజన వాడలలో కంట్రీబ్యూషన్ తోను శ్రమదానంతోను నిమిగ్నం లేకుండా ఎక్స్ట్రై చేయాలి. వారికివిద్యుచ్ఛక్తి, రోడియో కేంద్రాలు, గ్రంథాలయాలు ఏర్పాటుచేయడంకోసం ఖర్చుచేయాలి. అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతటితో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, మనం పొల్గొంటున్నటువంటిది మూడవ బడ్జెటు సమావేశం, కాసనసభ కార్యలాపాలలో యిది చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. అదీకాకుండా పరిపాలన నడవడానికి ఎగ్జిక్యూటివ్ 28 మంది మంత్రులతో కూడి నడువబడుతున్నది. కాసనసభ్యులుగా అందరూకూడా నాలుగుకోట్ల ఆంధ్ర ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడ్డారు. కాని మంత్రులుమాత్రం ఎన్నుకోబడవలసిన అవసరం లేనేలేదు. ఆదం తాకూడా ముఖ్యమంత్రిగారి దయాదాక్షిణ్యంమీద ఆధారపడి జరుగుతుంది. ఇది రాజ్యాంగ విధానం. అయినా అంగీకరించాము. అయినప్పుడు ఈ మూడవ బడ్జెటు సమావేశంలో చాలమంది సభ్యులు తమ అనుభవాలను చెప్పడలచినప్పుడు ప్రతిదినం 5-6 గంటలు చర్చలలో పాల్గొనేటప్పుడు హైయస్ట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కనీస శాధ్యత కలిగి ప్రవర్తిస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను. కాసనసభలో జరిగే చర్చలనుకూడ వివరానికి ఓపికలేనివారు ఏ వద్దకులలో ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలన చేస్తారా అనేవి నా అనుమానము. చాల చిన్న అనుమానమే. అయితే ఈ ప్రవర్తన, అలవాటు చాలకాలమునుంచి అయిపోయినది. ప్రత్యేకముగా ప్రశ్నిస్తే అది బహుశా హృదయానికి హత్తుకోదేమో. 4 కోట్ల తెలుగు ప్రజలకు ప్రాధాన్యత వహించే ఈ కాసనసభలో శాధ్యత వహించవలసిన మంత్రిమండలి అతి నిర్లక్ష్యముగా ప్రవర్తిస్తున్నది. కాసన సభను కించ పరుస్తున్నది. ప్రజలను కించ పరుస్తున్నది. అందుచేత సంక్షోభములో పడిపోయాము. ఈ రాజకీయ సంక్షోభములో, సాంఘిక సంక్షోభములో పడిపోయాము అనేటట్లయితే ప్రజాస్వామికములో పున్న కనీస మూలసూత్రాన్ని, శాధ్యతను గుర్తించలేదు కనుకనే ఇటువంటి సంక్షోభములో పడిపోయాము. పరిపాలనకు శాధ్యత వహించిన మనుష్యులు కళ్ళుతెరిచి చూడాలా అక్కరలేదా అంటున్నాను. ఈ పాలకవర్గము చూడదలచుకొనలేదని నా అనుభవము. మన రోజులు అట్లా సాగిపోతున్నవి. ఫ్రెంచి చక్రవర్తులు పాలన చేశారు. బ్రిటిష్ చక్రవర్తులు పరిపాలన చేశారు, సంజీవరెడ్డిగారు పాలించారు. వారంతా ఇప్పుడు ఎక్కడ పున్నారు? కొంత మంది లేరు. కొంతమంది గుణపాఠాలను నేర్చుకొన్నారు. ఆ గుణపాఠాన్ని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మంత్రివర్గము నేర్చుకోదలచినదా? నేను అంత వృద్ధుణ్ణి కాను. కనుక ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఈ అంశాన్ని చెప్పవలసివుంటుంది. ఈనాడు ప్రకృతమైన పంథాలో ప్రజల నమస్కరణ అర్హము చేసుకొని అర్ధరులలో పెట్టవలసిన శాధ్యత ఏర్పడినది. బడ్జెటు సమావేశము అనేటట్లయితే చర్చముకాదు, తెక్కలు కావు. ఒక ప్రక్క చచ్చే డబ్బుచేయడము, ఇంకొక ప్రక్క తీసుకోవడము

కాదు. ఇన్ని కోట్లు అప్పుచేస్తున్నాము, ఇన్ని కోట్లు కేంద్రము ఇస్తున్నది, ఇంత ఖర్చు పెడుతున్నాము బాలన్సు పీటు అయిపోయినది అని చేతులు తుడిచి వేసుకొని పోదామనే విషయముకాదు. ప్రజాస్వామిక విధానములో పరిపాలనా యంత్రాంగముయొక్క మూల స్వరూపాన్ని చర్చిస్తున్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్వతీనప్పుడు మన రెవెన్యూ 40 కోట్ల 48 లక్షలు, రెవెన్యూ అక్కౌంట్ క్రింద ప్రజలు తమ కష్టారితమునుంచి ఈ పరిపాలనా యంత్రాంగమును నడవడానికి యిచ్చిన డబ్బు. ఈనాటి బడ్జెటు ప్రకారము చూస్తే అది 254.75 కోట్లు. ఇంత అదనపు ఆదాయమును ప్రజలు చెల్లిస్తున్నారు. బాలన్సు అయినదా లేదా అనే సమస్య కానేకాదు. ప్రజలకు సౌభాగ్యము, వెల్ ఫేర్ ఎంతవరకు కల్గినది అనే ఆలోచించవలసి వుంటుంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగమును నడిపే టప్పుడు ఏదో ఒక వ్యాపారస్థునివలె వచ్చిన డబ్బును ఖర్చుపెట్టి దానిమీద నాలుగు డబ్బులు చూపించి ఇది చేశాము, 5% లాభము వచ్చినది అని చెప్పడ ముతో సరిపోదు. ప్రజలవైన ఏ పన్నులు వేసినా వారు భరించి ఈ రాష్ట్ర ములో పరిపాలనా యంత్రాంగమును దోహదము చేసేటప్పుడు వారి సేవకుల మైన మనము ఈ యంత్రాంగములోని ప్రతి వైసకు జవాబు చెప్పవలసివుంటుంది. విపరీతమైన దౌర్జన్యముతో, బలముతో, నిర్దాక్షిణ్యముతో పీడిస్తున్నాము. మనము ఏ విధంగా వెల్ ఫేర్ స్కీములకు ఖర్చుపెడుతున్నామనేది చెప్పాలంటే చాల సిగ్గుచేటుగా వుంటుంది అన్నట్లుగా పైనాన్న సెక్రటరీగారు చెబుతున్నారు. ఖర్చుచేసిన తరువాత దాని ఫలితాలు చూడాలి. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెల్ వీక్ ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఖర్చుపెట్టవలసినదే. ఖర్చుపెట్టకూడదని ఎవరూ చెప్పడము లేదు. కేపిటల్ క్రింద లాభసాటి వ్యవహారాలమీద ఖర్చుపెడుతున్నాము. వాటి నుంచి మనకు లాభాలు లేవు. రెవెన్యూ పద్ధతికింద ఖర్చుపెట్టే వారికి నిబ్బంది సరిపోదు. అసెంబ్లీకి కొంత ఖర్చుపెట్టినప్పటికీ కుక్కలను తోలడానికి కూడ అక్కడ మనుష్యులు లేరు. ఈ పద్ధతులు కనుక చూసినట్లయితే ఈ ఖర్చు సరిపోనూ సరిపోదు. అందువల్ల నూతన దృక్పథముతో ఆలోచించాలి. అది లేదు అంటే నేను ఎవరినీ శాపనాకారము చేయదలచుకొనలేదు. డెమాక్రసీతో నేర్చుకొనే శక్తి వుండాలి. శాధ్యతను గుర్తించే శక్తి వుండాలి. శాధ్యతను గుర్తించే శక్తి లేదన్నట్లయితే పేచీ పెట్టను. నేర్చుకొనే శక్తి లేదన్నట్లయితే పేచీ పెడతాను. 289 కోట్ల రూపాయలను వెచ్చించే ఈ ప్రభుత్వము శాసన సభకు జవాబుదారి. అట్లా కాకుండా నిర్లక్ష్యముగా, నిరంకుశత్వముగా పరి పాలన సాగిస్తున్నది కనుక ఈనాడు రాష్ట్రములో ఆశాంతి ప్రబలిపోయినది. తెలంగాణా ఆందోళనకారులు అలజడి లేవడీయడమేకాదు. ఈ అలజడి ఎందుకు వచ్చినది? రాజకీయమైన దివాలాకోరు నాయకత్వము మూలంగానే తెలంగాణా అలజడి వచ్చినది. తెలంగాణాలో వెనుకపడ్డ ప్రజలు వున్నచోట తినడానికి తిండి లేక జీవించడానికి ఆధారములేక ఎక్కడనుంచో వచ్చినవారు వీరిని పీడిస్తున్నా రేమో అనే తప్పుడు భావము కల్గినది. ఆ తప్పుడు దృక్పథము మూలముగా ఈనాడు సంక్షోభము బయలుదేరినది. ప్రజలకు తిండిలేదు. సనిపాటలు లేవు.

444   30th August, 1969.   Annual Financial Statement (Budget)
for 1969-70 :
(General Discussion).

ఎవరో, ఎక్కడనుంచి వచ్చినవారో పరిపాలిస్తున్నారు అంటే అది లేనేలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ పరిపాలించేవారు ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినవారు. ఒక అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్. ఇది కలిగిన వారియొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్. దోపిడి వర్గాల యూనిట్. సామాన్య ప్రజలయొక్క అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్ గా కాకుండా కళ్ళుమూసుకొని వ్యవహరిస్తున్నది కనుక ఈ అందోళన వచ్చినదని మనవి చేస్తున్నాను.

The House then adjourned till Half Past, Eight of the Clock on Monday, the 1st September 1969.

INDEX.
TO
ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
Volume-I Nos 1 to 5
OFFICIAL REPORT

CONTENTS.

	22nd August 1969	PAGES
Oral Answers to Questions		1
Short-notice Question and Answers		34
Written Answers to Question		38
Point of Information :		
re : Employees in upper and lower Silver Projects ..		44
Calling attention to matters of urgent public importance ..		
Re : Stabbing to death of Sri C. Sriramulu ..		45
re : Grievances of workers of Sarvarya Textiles, Kakinada		45
Government Bills :		
The Andhra Pradesh Municipalities (Second Amend- ment) Bill, 1969 (Introduced)		47
The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1969 (Introduced)		47
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969 Passed.		48-88
	23rd August, 1969.	
Oral Answers to Questions		89
Short-notice Question and Answer		120
Written Answers to Questions		126
Written Answers to Questions		126
Announcement .		
re : Constitution of the Committee on Government Assurances		133

Government Bill :	pAGES
The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Second Amendment)Bill, 1969 (Introduced) ..	133
Business of the House ..	134
Presentation of the Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 ..	135
Appendix ..	136
28th August, 1969	
Oral Answers to Questions ..	159
Written Answers to Questions ..	188
Announcements ..	
Re . Release of certain members from detention ..	190
Re . Message from the Governor ..	191
Condolence motion :	
re . Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin, MLC ..	191
Business of the House ..	205
Point of information :	
re Report of the IV Finance Commission ..	207
Calling attention to a matter of urgent public importance :	
re . Deplorable condition of Municipal workers ..	208
Paper laid on the Table of the House :	
G.O. Ms. No. 186, Panchayat Raj (Sam. III) Dept. dt. 19-4-1968. ..	209
Amendment to the A.P Motor Vehicles Rules 1964 ..	210
G.O. Ms. No. 713, Home (Tr. II) Dept. dt. 24-5-1969. ..	210
GO. Ms. No. 876, Home (Endt. III) Dept. dt. 20-3-69 ..	210
G.O. Ms. No. 260, Home (Endt. III) Dept. dt. 1-3-69 ..	210
G.O. Ms. No. 259, Home (Endt. III) dt. 1-3-69 ..	210
G.O. Ms. No. 424, Home (Endt. III) dt. 1-4-69. ..	210
Krishna and Godavari Delta Drainage Board and Cess Fund Rules, 1969 ..	210

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	PAGES
General Discussion not concluded	211
29th August, 1969	
Oral Answers to Questions	241
Short Notice Question and Answers	271
Written Answers to Question	273
Business of the House	280
Calling attention to a matter of urgent public importance:.	
re . Need for the distribution of pesticides in Krishna Western Division and Guntur Dist	280
Point of Information :	
re . Holding meetings of the Zilla Parishads during Assembly meetings	284
Papers laid on the Table :	
Amendments to the A. P. Public Service Commission Regulations, 1963 .	
(i) G.O. Ms. No. 659, General Administration (Ser. A) Dept dt 24-9-1968	286
(ii) G.O. Ms. No. 306, General Administration (Ser. A.) Dept dt. 28-4-1969. . ..	286
Amendment to sub-rule (5) of Rule 4 of the Andhra Pradesh Civil Services:	
(Disciplinary Proceedings Tribunals) Rules, 1961 ..	286
Amendment to the A.P Motor Vehicles Rules, 1964..	
G.O. Ms. No. 2200, Home (Tr I) Dept dt. 27-12-67..	286
G.O. Ms. No. 637, Home (Tr. II) Dept. dt 13-5-69..	286
Amendment rules relating to the duties of Medical Officers of Health of the H. C:	
Rules issued in G.O. Ms. No. 578, Home (Endt.III) dt. 26-4-1969:	
Announcement :	
re : Enhancement of pension to Govt. pensioners ..	287
Business of the House :	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General Discussion (Not concluded)	288

	30th August, 1969	PAGES
Oral Answers to Questions	..	337
Short Notice Questions and Answers	..	367
Written Answers to Questions	..	370
Unstarred Questions and Answers	..	374
Announcement .		
re Report of the Fifth Finance Commission ..	..	388
Re Decisions of the Business Advisory Committee .	..	389
Business of the House :		
Calling attention to matters of urgent public importance. .		
re . Non-sanction of loan by the Land Mortgage Bank, Srungavarapukota	..	390-A
re : Low rate paid to sugarcane by sugar factories ..	..	391
re . Need for relasing sufficient water into K.C. Canal .	..	396
re : Alleged murder of two boys in Nimmakur, Krishna Dist. on 15-6-1969	..	400
re : Difficulties experienced by the villagers of Kalinga-patnam, due to floods in Vamasadhara.. .. .	..	402
Papers placed on the Table :		
Amendment to the A P. Public Service Commission Regulations, 1963	..	404
The A.P. Public Premises (Eviction of unauthorised occupants) Rules, 1969	..	405
Amendment to the A P Panchayat Samithis and Z. P. Rules.	..	405
Notification issued under the A. P. Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (G O. Ms. No. 676, Home (Tr. II) Dept. dt. 17-5-1969	..	405
Rules issued under the A. P. Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act, 1966	..	406
G.O. Ms. No. 515, Home(Endt. III) Dept. dt. 12-4-1969	..	406
G.O. Ms. No. 199, Home (Endt. III) Dept. dt. 14-2-69	..	406
G.O. Ms. No. 612, Home (Endt. III) dt. 3-5-69	..	406
G.O. Ms. No. 190, Home (Endts. III) Dept. dt. 24 1-1969.	..	406
The A.P. Khadi and Village Industries Board, Rules, 1969	..	406
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General discussion (Not concluded)	..	407

GENERAL INDEX

A.

ABRAHAM SRI, B.—	PAGES
Qn. re :	
Huts in Warangal Municipality . . .	358-359
Protected water supply scheme to Panchayat Samithis .	103 to 107
AHMED SRI KAMALUDDIN—	
Condolence motion :	
Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin, MLC . .	199
ANASUYA DEVI, SMT. T. N.—	
Qn. re :	
Drought conditions in Chittoor Dist. — . .	120 to 126
ANJANEYULU NAIDU, SRI, D.—	
Annual financial statement (Budget) for 1969-70	
General discussion . . .	415-417
ANJINA REDDY, SRI K.—	
Qn. Re :	
Suspension of Patwari	8
Announcement	
Constitution of the Committee of Government Assurances	133
Decisions of the Business Advisory Committee . .	388-390
Enhancement of Pension to Government Pensioners .	287
Release of certain members from detention . .	190
Report of Fifth Finance Commission	388
Annual Financial statement (Budget) for 1969-70—	211 to 243
General discussion, —	407 to 444
B.	
BAGA REDDY, SRI M.—	
Business of the House :	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70—	
General Discussion	296 to 301

BHASKERA RAO, SRI A.—

Calling attention re .	PAGES
Low rate paid to sugar cane by sugar factories ..	296

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969 :	
First reading	48-88
Second reading	88
Third reading	88
The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Second Amendment) Bill, 1969	133
The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1969	
Introduction	47
The Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1969	
Introduction	47

BRAHMANANDA REDDY, SRI K.—

Condolence motion .	
Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin	191-192
Annual Financial (Budget) for 1969-70	
General Discussion.	220-221

Point of information .

Holding meetings of the Z. Ps. during Assembly meetings	284-285
---	---------

BUTCHALAH, SRI K.—

Qn. re :	
Discontinuance of contribution system	39-40
Taking over of Z. P. roads	249-250

BUTCHALAH, SRI T.—

Qn. re :	
Electrification of villages in Narasaraopet taluk	383

BUTCHI RAMASESHAYYA SRESTY SRI, R.—

Business of the House	PAGES
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (General Discussion)	326-330

BUTCHIRAYDDU, SRI. K.—

Calling attention re

Need for free distribution of pesticides in Krishna Western Division and Guntur Dist ..	283
--	-----

Low rate paid to sugar cane by sugar factories ..	391,392,395
---	-------------

General discussion Budget	288-335
-----------------------------------	---------

Calling attention re :

Alleged murder of two boys Sri Nimmakur, Krishna district on 15-6-1969	400-402
---	---------

Boat tragedies on Godavari and Mahendranaya ..	397-400
--	---------

Deplorable condition of the Municipal Workers ..	208-209
--	---------

Difficulties experienced by the villagers of Kalinga- patnam due to floods in the Vamsadhara ..	402-404
--	---------

Grievances of workers of the Sarvaha Textiles Kaki- nada	45-47
---	-------

Low rate paid to sugar cane by sugar factories ..	391-396
---	---------

Need for free distribution of pesticides in Krishna Western Division and Guntur Dist.	280-284
--	---------

Need for free distribution of pesticides in Krishna Western Division and Guntur Dist.	284
--	-----

Need for releasing sufficient water into the K. C. Canal	396-397
---	---------

Non-sanction of loan by the Land Mortgage Bank, Srungavarapukota	390-A-390B
---	------------

Stabbing of Death of Sri C. Sriramulu	45
---	----

C.

CHALAPATHI RAO, SRI T. V. S.—

Qn. re :

Milk Project at Vijayawada	13
------------------------------------	----

Forest denuded	384-385
------------------------	---------

Housing Co-operative Societies ..	PAGES
CHENCHURAMA NAIDU, SRI, N.	387-388
Calling attention re :	
Deplorable condition of the Municipal workers ..	208-209
Condolence motion :	
Demise of Shri Maqdoom Mohiuddin ..	191-205
E.	
ESWARA REDDY, SRI A.—	
Q. re :	
Export of hair ..	32
Ayacut under Ramanayyapeta Channel Scheme ..	42
Exploration of diamonds ..	43-44
Land for airfield at Renigunta ..	100-101
Marine engineering course ..	171-172
Kalyani Reservoir scheme ..	179
Airstrip at Cuddapah ..	248-249
Transfer of teachers ..	254-259
Retrenchment in Wig Factory ..	278
Agricultural Engineering Worskhsop ..	279
Religious Advisory Board ..	378
Production of Lemon Grass oil ..	41-42
ESWARI BAL. SMT., J.—	
Qn. re :	
Yellareddy Government Hospital ..	127
News Agencies ..	129-130
Blacktopping of Yellareddy-Kamareddy road ..	167
ESWARI BAL. SMT., J.—	
Qn. re :	
S.S. Chart Diamond ..	185
Colonies for Government servants ..	352

G.

GANESWARA RAO, SRI. N.—

Qn. re :

Artificial insemination centres . . . 177-178

GANGADHAR, SRI K. V.—

Qn. re :

Bridge over toofaram Rivuket 166-167

GODFREY, MRS., M.—

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin 202

GOPALAKRISHNAYYA, SRI VAVILALA—

Qn. re .

Suspension of Patwari .. . 8-10

Temple at Alamuru .. . 24,26,27

Enhancement of hire charges of tractors .. 34,37,38

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

First reading .. . 52-57,69,81
to 84 & 88

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates' Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

Third reading .. . 88A-88B

Qn. re :

Replacement of Andhra Employees .. . 90-95

Training to Lecturers by Patel Chest Institute. New
Delhi .. . 127

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin . . . 197-198

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
General discussion	220-221

Point of information :

Report of the IV Finance Commission ..	207
--	-----

Qn. re :

Purchase of Telugu Typewriters by Municipalities.	359-360
Artisan Training Centres	364

Calling attention re :

Beat tragedies on Godavari and Mahendratana	397,398,400
---	-------------

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
General discussion	426-432

GOPALAREDDI, SRI N.—

Qn. re :

Transport charges on fertilisers ..	370
-------------------------------------	-----

GOVINDA RAO, SRI K.—

Qn. re :

Dam across Domalavarigedda ..	7
Export of hair	32
General Body meeting of Co-operative Central Bank, Eluru	245-246
District Marketing Society, Vizianagaram ..	341-345
Special qualifying Test for L.D. Accounts ..	360-361
Students passed M.B.B.S. course in Andhra Medical College, Visakhapatnam	367

GUNAYYA, SRI P.—

Qn. re :

Drinking water to Gajapathinagaram Panchayat ..	12
Neera shops at Srikakulam	165-166

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin ..	201
------------------------------------	-----

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
General discussion	229-232

H.

HUSSAIN, SRI AHMED—

Qn. re :

Forged chalan in Regional Transport Authority			. 17-18
---	--	--	---------

Tax on Local Lorries	..	..	. 119
----------------------	----	----	-------

Condolence motion .

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin, M L C.	..		203-204
---	----	--	---------

J.

JANGAREDDY, SRI C.—

Qn. re :

Death of China Obaiah	.	.	.. 1
-----------------------	---	---	------

Machinery for Warangal Milk Factory	..		.. 16
-------------------------------------	----	--	-------

Kinnarsani Project	..	..	.. 38-39
--------------------	----	----	----------

Auction of Toddy shops	..	..	.. 166
------------------------	----	----	--------

Business of the House .

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion	.	.	.. 320-324
--------------------	---	---	------------

Qn. re :

Annual Lakshmi Ayurvedic College	..		.. 361-362
----------------------------------	----	--	------------

Search for the diamond by Crime Branch	..		.. 362-363
--	----	--	------------

JANGA REDDY, SRI G.—

Qn re :

Seizure of rice stocks of millers at Warangal	..		385
---	----	--	-----

JANGA REDDY, SRI C.—

Qn. re :

Pochampad Project	..	..	.. 385-386
-------------------	----	----	------------

K.

KESAVA RAO, SRI V.C.—

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion	..	..	.. 311-314
--------------------	----	----	------------

KOTAYYA, SRI P.—

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

First reading 57-58

KRISHNA MURTHY, SRI K.—

Qn. re :

Molasses 160-164

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion 308-311

KRISHNAMURTHY NAIDU, SRI V.—

Point of information

Employees in Upper and Lower Sileru Projects .. 44-45

L.

LATCHANNA, SRI G.—

Calling attention re :

Difficulties experienced by the villagers of Kalinga-
patnam due to floods in the Vamasadhara .. 402-404

M.

MADHAV RAO, SRI A.—

Qn. re :

Death of China Obiah 1-4

District Education Councils 13

Kinnersani Project 38-39

Wakf Board for Nellore 39

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

First reading 60-62

Qn. re :

Kanakadurga Temple 81-182

Institute of Foreign Trade	..	..	.. 279-280
Vijnan Madirs	..	..	.. 355-356
Varadarajsagar Project	..	..	.. 373
Housing Board meeting	..	..	.. 373-374
Board of Trade for State	..	.	.. 374
Misappropriation of stores Materials in Sangareddy operation Division	..	.	.. 28

[AHANANDA, SRI R.—

Qn. re :

Enhancement of hire charges of tractors etc.	..	34-38
--	----	-------

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

First reading	..	..	.. 48-52, 68
---------------	----	----	--------------

Qn. re :

Pipelines in Mahbubabad	..	..	.. 107
Transfer of teachers	..	..	.. 108-109
Wages of Singareni Collieries Co,	..	..	.. 12, 8
Shortage in Agriculture Godowns of Kamareddy	..	..	.. 175-176
Andhra Pradesh Motor Spirit Taxation Act	..	..	.. 180-181
Singareni Collieries Hospital	..	..	.. 277
Agricultural Farm at Pulipadu	..	..	.. 354
High yielding paddy varieties	..	..	.. 356-357
Lands under Forest	..	..	.. 365
Maintenance charges of radio sets in Village Panchayats	..	..	.. 367-369
Houses to Scheduled Castes	..	..	.. 372
Allotment to Z.P.S. for restoration of Minor Irriga- tion Sources	..	..	.. 375-376

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion	..	..	.. 408-413
Sale of temple land at Telukapalli	..		. 276
Road from Kakinada to Seeleru	..		. 6-7
Construction of a Dam to Kirabugedda	..		. 131

Message from the Governor

Motion on Governor's address	..		.. 191
------------------------------	----	--	--------

MISTRY, SMT. ROADA—

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin	..		.. 198-199
---------------------------------	----	--	------------

MUNISWAMY, SRI K.—

Qn. re :

Red sanders plants	..	..	.. 279
Satyavedu Urban Bank	..	..	.. 350-351
Service homes	..	..	.. 384
Production of salt at Tada	..	..	.. 375

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion	..	..	.. 423-426
--------------------	----	----	------------

MURTHY, DR. T S.—

Question : re :

School for Tropical medicine	..		.. 277
------------------------------	----	--	--------

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin	..		.. 195-196
Anantha Lakshmi Ayurvedic College	..		.. 361-362

NAGAI AH, SRI M. CH.—

Question re :

Season tickets by R.T.C.	..		.. 268-269
--------------------------	----	--	------------

NAGAI AH, SRI CH.—

Calling attention re :

Need for free distribution of pesticides in Krishna Western Division and Guntur District	..		.. 281
---	----	--	--------

NAGAI AH, SRI M.CH.—

Question re .

Permanent localisation scheme in Krishna
Western delta 379

NAGESWARA, RAO SRI TULABANDULA—

Question re .

Aerodrome at Nidamaru 351-352

NAGI REDDY, SRI S. P —

Calling attention re :

Need for Releasing sufficient water into the K. C
Canal 396-397

NARAPA REDDY, SRI R.—

Calling attention re .

Difficulties experienced by the villagers of Kalinga-
patnam due to floods in the Vamsadhara .. 403-404

NARSIMHA SRI DHANENKULA

Question re :

Discontinuance of contribution system 39-40

Reserve fund of Electricity Board 127-128

Contour bunding 176-177

Development of wool production 274

Pulivendla Channel 371

Training to the members of Co-operatives .. 374

Colleges with M.A. and M.Sc. classes .. . 377

Cotton crop under T B. Project 378

Family Planning 382-383

Revenue through meter rents 383

NARASIMHA RAMAIAH, SRI R.—

Question re :

Pochampad Project 385-386

NARASIMHA REDDY, SRI B.

Condolence motion

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin .. . 194-195

NARASA REDDY, SRI P.—

Calling attention re :

Stabbing of death of Sri C. Sriramulu .. 45

NARASINGA RAO, SRI A.—

Question re :

Drought conditions in Chittoor District .. 120-126

NARASIMHA RAO, SRI J. V.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 .

General discussion . . . 407-408

NIRANJANA RAO, SRI B.—

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estate Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary village officers Laws
(Repeal) Bill, 1969 .. .. .

First reading . . . 59, 62 and
63, 69

NIRANJANA RAO, SRI B.

Calling attention re :

Alleged murder of two Boys Sri Nimmakur Krishna
District on 15-6-1969 . . . 400-401

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70.

General discussion . . . 437

NIZAMUDDIN, SRI KHAJA—

Condolence motion .

Demise of Shri Maqdoom Mohiuddin M.L.C 196-197

O.

OWAISI, SRI SULTAN SALAHUDDIN—

Annual Financial Statement (budget) for 1969-70

General discussion . . . 413-415

P.

PALAVALLI, SRI P.—

Question re :

Collapse of Bridge at K. Kothapadu Ayyannapalem
. road 170

PANDURANGA RAO, SRI CH.	PAGES
Annual Financial (Budget) for 1969-70	
General discussion	234-235
Papers laid on the Table :	
Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964	210
Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Rules, 1964	286
Amendments to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963	286
Amendment to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963	404-405
Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board Rules, 1969	406
Amendments to the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishad Rules	405
G.O.Ms. No. 100, Home (Endt. II) dated 24-1-1969	406
G.O. Ms. No. 186, Panchayat Raj (Samithi III) Dept. dated 12-4-1968.	209-210
G.O.Ms. No. 424, Home (Endt. III) dated 1-4-1969	210
G.O.Ms. No. 259, Home (Endt. III) dated 1-3-1969	210
G.O. Ms. No. 260, Home (Endts. III) dated 1-3-1969	210
G.O.Ms. No. 376, Home (Endt. III) dated 20-3-1969	210
G.O.Ms. No. 718, Home (Tr. II) dated 24-5-1969	210
Krishna and Godavari Delta Drainage Board and Cess Fund Rules, 1969	210-211
G.O.Ms. No. 199, Home (Endt. III) dated 14-2-1969	406
G.O.Ms. No. 612, Home (Endt. III) dated 3-5-1969	406
G.O.Ms. No. 515, Home (Endt. III) dated 12-4-1969	406
Notification issued under the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, G.O. Ms. 676, Home (Tr. II) Dept. dated 17-5-1969	405-406
Rules issued in G.O.Ms. No. 578, Home (Endt. III) Dept. dated 26-4-1969	287
The Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Rules, 1961	286
The Andhra Pradesh Premises (Eviction of Unauthorised Occupants) Rules, 1969	405

	PAGES
PAPI REDDI, SRI B.	
Question re .	
Ayacut under Ramanayyata Channel Scheme .	42
PARANKUSAM SRI M. B.	
Question re :	
Special levy on lands under Nagavalli Right canal .	101-103
PITCHAYYA, SRI P.	
Business of the House :	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (General Discussion)	334-335
Question re :	
Loans by land mortgage banks	345-350
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-1970	
General Discussion	407
PITTI SRI BADRI VISHAL :	
Question re :	
Diversion of drain and wastage into Musi River ..	126
Railings at road junctions	275-276
Audit of Khadi and village Industries Board ..	386-387
Point of Information :	
Employees in Upper and Lower Sileru Projects ..	44-45
Holding meetings of the Z.Ps during Assembly meetings	284
Report of the IV Finance Commission	207
PRATHAPA RUDRA RAJU, SRI P..	
Bill (Government):	
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969	
First reading	73-74

	PAGES
PRATAPARUDRA RAJU, SRI S.	
Qn. re :	
Forest in Kurupam Range .. .	189-190
Business of the House.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (General Discussion) . . .	325-326
PRABHAKARA RAO, SRI KUDUPUDI	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (General Discussion) .. .	421-423
PURSHOTHAMA RAO, SRI T.	
Qn. re :	
Machinery for Warangal Milk Factory .. .	16
Ajam Jahi Mills .. .	188
Narendraswamy Temple .. .	370-371
Q.	
Questions..	
Qn. re :	
Abhirama Cotton Mills workers .. .	278
Accountant of large sized Co-operative credit society .	247-248
Aerodrome at Nidamaru .. .	351-352
Agricultural Engineering Workshop .. .	279
Agricultural Farm at Pulipadu .. .	354
Airstrip at Cuddapah .. .	248-249
Ajam Jahi Mills .. .	188
Allotment to ZPS for restoration of minor irrigation sources .. .	375-376
Anantha Lakshmi Ayurvedic college .. .	361-362
Andhra Pradesh Motor spirit Taxation Act .. .	180-181
Appointment of I.T.I. candidates .. .	371
Area under turmeric .. .	274
Artificial insemination centres .. .	177-178

	PAGES
Artisan training centres .. .	364
Auction of toddy shops .. .	166
Audit of Khadi and village Industries Board ..	386-387
Automobile workshops .. .	98-99
Ayacut under Ramanayyapeta channel scheme .	42
Blacktopping of Yellareddy Kamareddy road ..	167
Board of trade for State .. .	374
Bridge over toofaram rivulet . . .	166-167
Building for Ayurveda Road .. .	184
Collapse of bridge at K. Kothapadu Ayyannapalem road .. .	170
Colleges with M.A. & MSc. classes .. .	377
Colonies for Government servants .. .	352
Construction of a Dam to Kirabugedda ..	131
Contour bunding .. .	176-177
Co-operative rice mills .. .	337-340
Cost of tobacco stocks .. .	377-378
Cotton crop under T.B. Project .. .	378
Dam across Domalavarigedda .. .	7-8
Death of China Obaiah .. .	1-6
Deforestation of Chattu Thanda .. .	129
Development of Wool Production .. .	274
Dis-continuance of contribution system ..	39-40
Dissolution of Panchayats .. .	250-252
Distribution of Power sprayers-cum-dusters ..	354-355
District Education councils .. .	13
District Marketing Society, Vizianagaram ..	341-345
Diversion of drain and wastage into Musi river ..	126
Drinking water to Gajapathinagaram Panchayat ..	12-13

	PAGES
Drinking water to Narasipuram village	252-254
Drinking water to Porumamilla .. .	11
Drought condition in Chittoor District . ..	120-126
Eighty five craft diamon	188
Electric charges from Agriculturists . ..	128
Electrification of villages in Narasaraopet taluk ..	383
Elichetla Dibba Pumping Scheme . .	190
Enhancement of hire charges of tractors etc. ..	34-38
Exploration of diamons	43-44
Export of Mica	132
Export of rose flowers	132-133
Export of hair . ..	32-34
Family Planning	382-383
Financial assistance to Madanapalli Tuberculosis Project	183-184
Firing at Cumbum	1
Fish storage units	44
Forest Denuded	384-385
Forest in Kurupam range . ..	189-190
Forged chalan in Regional Transport Authority ..	17-21
General Body Meeting of Co-operative Bank, Eluru	245-246
Grant for Family Planning . ..	381-382
Groundnut strain	273-274
Gunderu Anti-subersion Scheme	34
High yielding Paddy varieties	356-357
Houses to Scheduled Castes .. .	372
Housing Board meeting	373-374
Housing Co-operative Societies	387-388
Huts in Warangal Municipality .. ,	358-359

	PAGES
Illicit Distillation	164-165
Industrial Co-operative Banks	130
Information centre at Delhi	365-367
Inspection of hotels by health officers	39
Institute of Foreign Trade	279-280
I.T.I. at Palmaner	278
Kalyani Reservoir Scheme	179
Kanakadurga Temple	181-182
Kinnarsani Project	38-39
Kuppam K. G. F. route	178-179
Land for Airfield at Renigunta	100-101
Lands under Forest	365
Lift Irrigation under N.S. left canal	181-183
Loans by Land Mortgage Banks	345-350
Losses in Kakinada Municipality	269-271
Machinery for Warangal Milk factory	16-17
Machupuri-Bhimavaram road	6
Maintenance charges of radio sets in village panchayats	367-369
Marine Engineering Course	171-172
Master Plan for vizag	180
Metalling of Nellikuduru Kasamudram road	99-100
Milk Factories	112-118
Milk Project at Vijayawada	13-16
Milk Project in IV Plan	172-174
Minimum Wages to Agricultural Labour	184-187
Misappropriation of funds in Bapatia Land Mortgage Bank	245

	PAGES
Misappropriation of stores materials in Sangareddy Operation Division	28
Mobile Employment Exchanges	384
Mobile Units for Propagation of Agriculture methods	190
Molasses	160-164
Municipal Finance Corporation	180
Murders in Kurnool District	89-90
Nagayalanka Field Labour Co-operative Society	241-245
Narendraswamy Temple	370-371
Neera Shops at Srikakulam	165-166
Nellore Milk supply Scheme	109-112
New Paddy Starains	266-268
News Agencies	129-130
Occupation of Forest land	29-32
Old age pension in Godavari District	189
Permanent local Scheme in Krishna Western delta	379
Pilot Project for Gramdan villages	167-169
Pipelines in Mahbubabad	107
Pochampad Project	385-386
Production of Lemon Grass Oil	41-42
Production of salt at tada	375
Protected water supply scheme to Panchayat Samithis	103-107
Provident Fund of Mica Mine workers	40
Pulivendla Channel	371
Purchase of Telugu Typewriters by Municipality	359-360
Railings at road junctions	275-276
Red sanders plants	379
Reduction of tax by vizag Municipality	119-120
Religious advisory Board	378

	PAGES
Repairs to canals in Godavari Western Division ..	276-277
Repairs to Chouta Venkatamma tank . ..	131-132
Replacement of Andhra Employees ..	90-95
Reschedule of Repayment of Central loans ..	22-24
Reserve Fund of Electricity Board	127-128
Retrenchment in Wig Factory	278
Revenue through meter rents . ..	383
Road facility to Yarada village .. .	170-171
Road from Kakinada to Seeleru	6-7
Road from Nellikuduru to Mahbubabad ..	353-354
Sale of temple land at Telukapalli	276
Sale of Andhra Pradesh Magazine	41
Satyavedu Urban Bank	350-351
School for Tropical medicine	277
Search for the diamond by Crime Branch ..	362-363
Season tickets by R.T.C.	268-269
Seed farm at Anaparthi	259-266
Seizure of Rice stocks of millers at Warangal ..	385
Selection Grade Municipalities	275
Service Homes	384
Shortage in Agriculture Godown of Kamareddy ..	175-176
Show Cause Notice to Kesanakurru Panchayat ..	352-353
Singareni Collieries Hospital	277
Special Levy on Lands under Nagavali Right Canal ..	101-103
Special qualifying Test for L.D. Accountants ..	360-361
Stoppage of funds by E.S.L. Corporation ..	28-29
Strike in Krishna Jute Mills Eluru	271-273
Students passed M.B.B.S. course in Andhra Medical College, Visakhapatnam	367

Suspension of Patwari	8-11
Suspension of workers in Azam Jahi Mills ..	128-129
Taking over of Rajolibanda Head works by the Centre .. .	96
Taking over of Z P. roads	249-250
Tax appeals	21
Tax on local lorries	119
Temple at Alamuru	24-28
Timber cutting machine to goldsmiths of Ravivalsa ..	130-131
Training to the Members of Co-operatives ..	374
Training to Lecturers by Patel Chest Institute, New-Delhi	127
Transfer of Teachers	108-109
Transfer of Teachers	254-259
Transport charges on fertilisers	370
Transport facilities in Palakonda taluk	274-275
Transport facilities in Palakonda taluk	274-275
T. T. D. publicity officers	97-98
Tubectomy camps	379-381
Underground water survey	372-373
Varadarajsagar Project	373
Vijnan Mandirs	355-356
Wages of Singareni collieries company	128
Wakf Board for Nellore	39
Waste Cotton	363-364
Yellareddy Government Hospital	127

R

RAGHAVA REDDY, SRI N.—

Question re :

Inspection of hotels by Health Officers ..	39
--	----

Reduction of Tax by Vizag Municipality	.	119-120
Suspension of workers in Ajam Jahi Mills	..	128-129
Repairs to Chouta Venkatamma Tank Lift Irrigation under Nagarjunasagar Left Canal	. . .	131-132 182-183
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:		
General Discussion	.. .. .	232-234
Calling attention re :		
Need for free distribution of Pesticides in Krishna Western Division and Guntur District	..	283
Question re :		
Appointment of I.T.I. candidates	.. .. .	371

RAJAN, SRI T. C.—

Question re :		
Occupation of Forest Land	.. .. .	29-30
Provident Fund of Mica Mine Workers..	.	40
Sale of Andhra Pradesh Magazine	.. .. .	41
Ayacut under Ramanayyapeta Channel Scheme	..	42
Export of Mica	.. .. .	132
Pilot Project for Gramdan villages	.. .. .	167-169
Mobile Units for Propagation of Agriculture methods	. .. .	190
Dissolution of Panchayats	. .. .	250-252
I. T. I. at Palmaner	.. .. .	278
Loans by Land Mortgage Banks	.. .. .	345-350
Waste Cotton	.. .. .	363-364
Mobile Employment exchange	.. .. .	384

RAJA RAO, SRI M. B.—

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:

General discussion	.. .. .	305-308
--------------------	---------	---------

RAJAB ALI, SRI M.—

Condolence motion .

Demise of Shri Maqdoom Mohiuddin 204

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70;
General Discussion .. . 314-318

Question re .

Maintenance charges of Radio sets in village
Panchayats 367-369

RAJESWARA RAO, SRI CH.—

Condolence Motion :

Demise of Shri Maqdoom Mohiuddin 193-194

RAJU, SRI V. B.—

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969 :First Reading 79,80,82,83
84,87-88

RAMANAYYA, SRI B. V.—

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:
General discussion 330-334

RAMANADHAM, SRI K.—

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiudd n 196-197

RAMANATHAM, SRI K.—

Question re :

Nagayalanka field Labour Co-operative Society .. 241-246

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget, for 1969-70:
General discussion . . . 289-296

RAMANADHAM, SRI K.—

Annual Financial Statement (Budget, of 1969-70.
General discussion 422

RAMA RAO, SRI VOBILISETTY.—

Question re

Kinnerasani Project 38-39

Co-operative Rice Mills 337-340

RAMI REDDY, SRI K.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70.

General discussion .. . 419-421

RAMULU SRI N.—

Question re :

Illicit Distrillation 164-165

RANGAIAH CHETTY, SRI K. C.—

Question re :

Search for the diamon by Crime Branch .. 362-363

RAO, SRI C.V.K.—

Tax Appeals 21

Question re :

Export of hair 32-33

Calling attention re :

Grievances of workers of the Sarvaraya Taxtiles

Kakinada 45-47

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
 Estates Village Service and the Andhra Pradesh
 (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
 (Repeal) Bill, 1969

First Reading 63-66,71,
 78-85,87-88

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
 Estates Village Service and the Andhra Pradesh
 (Andhra Area) Hereditary Village Officers
 Laws (Repeal) Bill, 1969 :

Second reading 88-A

Question re :

85 Craft Diamon 188

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin .. . 202-203

Calling attention .

Deplorable condition of the Municipal Worker . 208

Question re :

Losses in Kakinada Municipality .. . 269-271

Repairs to canals in Godavari Western Division 276-277

Show Cause Notice to Kesanakurru Panchayat . 352-353

Information Centre at Delhi .. . 365-367

Tubectomy Camps . . . 379-381

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:

General discussion .. . 434,442-444

RATNASABHAPATHI, SRI B.—

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin .. 192-193

Point of Information :

Report of the IVth Finance Commission .. 207

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:

General Discussion .. . 211-223

S.

SANJEEVA REDDY, SRI G.—

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin .. . 200-201

Calling attention re :

Grievances of workers of the Sarvaraya Textile 45-47
Kakinada.

SANYASI RAO, SRI P.—

Calling attention re :

Non-sanction of loan by the Land Mortgage Bank
Srungavarapukota .. . 390-A
390-B.

SANTAYYA, SRI K.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:

General Discussion .. . 435-437

SATYANARAYANA, SRI C.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 :

General Discussion	..	..	.. 238-240
--------------------	----	----	------------

SATYANARAYANA, SRI CH.—

Transport facilities in Palakonda Taluk	..	..	.. 274-275
---	----	----	------------

SATYANARAYANA SRI D.—

Question re :

Bridge over Toofaram Rivulet	..	..	.. 166-167
------------------------------	----	----	------------

SATYANARAYANA RAO, SRI R. R.—

Question re :

Machipuri-Bhimavaram road	..	..	.. 6
---------------------------	----	----	------

SATYANARAYANA RAJU, SRI P. O.—

Question re :

Fish storage Units	..	..	.. 44
T.T.D. Publicity Officers	..	..	.. 97-98
Automobile workshops	..	..	.. 98-99
Industrial Co-operative Banks	..	..	.. 130
Export of rose flowers	..	..	.. 132-133
Milk Project in IVth Plan	..	..	.. 172-174
Municipal Finance Corporation	..	..	.. 180
New Paddy Strains	..	..	.. 266-268
Groundnut strain	..	..	.. 273-274
Area under Turmeric	..	..	.. 274
Selection Grade Municipalities	..	..	.. 275
Distribution of Power Sprayers-cum-dusters	..	..	.. 354-355
Tubectomy camps	..	..	.. 379-381
Grant for Family Planning	..	..	.. 381-382

SATYANARAYANA RAJU, SRI R.—

Road facility to Yarada village	..	..	.. 170-171
Old age pension in West Godavari district	..	..	.. 189
Accountant of large sized Co-operative Credit Society	..	..	.. 247-248

SATYANARAYANA RAO, SRI TEEGALA—

Qn re :

Metalling of Nellikuduru Kasamudram road	..	99-100
Protected Water Supply Scheme to Panchayat Samithis		103-107
Pipelines in Mahbubabad	.. ..	107
Road from Nellikuduru to Mahbubabad	..	353-354
Huts in Warangal Municipality	..	358-359
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70:		
General discussion	.. ..	417-419

SESHAVATARAM, SRI P.—

Qn. re :

Machipuri-Bhimavaram road	..	6
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 :		
General discussion	.. ..	437-439

SIDDIA REDDY, SRI S.—

Calling attention re :

Need for releasing sufficient water into the K.C. Canal	.. ..	397
---	-------	-----

SIVIAH, SRI G.—

Qn. re :

Reschedule of repayment of Central loans	..	22-23
--	----	-------

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates' Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969 :

First reading	.. ..	84, 85-86
---------------	-------	-----------

Qn. re ;

Milk factories	.. ..	112-118
Master Plan for Visakhapatnam	..	180
Financial Assistance to Madanapalli Tuberculosis Project	.. ..	183-184
\$5 Cart diamond	.. ..	185

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion	..	..	.. 301 to 305
--------------------	----	----	---------------

Qn. re :

Underground water survey	..	..	.. 372-373
--------------------------	----	----	------------

Board of Trade for State	..	..	.. 374
--------------------------	----	----	--------

Cost of Tobacco stocks	..	..	.. 377-378
------------------------	----	----	------------

Pochampad Project	..	..	.. 385-386
-------------------	----	----	------------

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General Discussion	..	..	.. 422
--------------------	----	----	--------

SOMESEKHARA RAO, SRI K.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

General discussion	..	..	.. ..
--------------------	----	----	-------

Qn. re :

Gunderu Anti-subversion scheme	..	..	.. 34
--------------------------------	----	----	-------

Elichetla Dibba Pumping Scheme	..	..	.. 190
--------------------------------	----	----	--------

SPEAKER, MR.—

Bill (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

First reading	..	..	.. 48, 78 to 88
---------------	----	----	-----------------

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates' Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

Second reading	..	..	.. 88-88 A
----------------	----	----	------------

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates' Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969

Third reading	..	..	.. 88A-88B
---------------	----	----	------------

Announcement :

Constitution of the Committee on Government assurances	133
Release of certain members from detention ..	190

Message from the Governor :

Motion on Governor's Address .	191
--------------------------------	-----

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin ..	191, 204 and 205
------------------------------------	------------------

Point of information .

Report of the IV Finance Commission ..	207
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
General discussion ..	243
Business of the House	280

Point of information :

Holding meetings of the Zilla Parishads during Assembly meetings	284-285
--	---------

Announcement :

Enhancement of pension to Government pensioners ..	287
--	-----

Business of the House .

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
General discussion	335

SUBBIAH, SRI P.

Firing at Cumbum	1
Stoppage of funds by E.S.I. Corporation ;	28-29

Bill (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates' Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969	
First reading	69-73, 86 & 87

Qn. re :

Murders in Kurnool District	89-90
-----------------------------------	-------

Taking over of Rajolibanda Head Works by the Centre	96
Suspension of workers in Ajam Jahi Mills	128-129
Deforestation of Chartu Thanda	129
Report of the IV Finance Commission	207
Search for the Diamond by Crime Branch	362-363
Maintenance charges of radio sets in Village Panchayats	369-369
Calling attention re :	
Need for releasing sufficient water into the K.C. canal	397
Boat tragedies on Godavari & Mahendranayaka	398-400
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General Discussion	422
Qn. re :	
Enhancement of hire charges of tractors etc., ...	34
SURYANARAYANA SRI G.	
Business of the House :	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General discussion	324-325
SURYANARAYANA RAO, SRI A.	
Qn. re :	
Lift Irrigation under N.S. Left canal	182-183
T.	
THEMMA REDDY, SRI P.	
Bills (Government)	
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates' Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969.	
First reading	48,78
Bills (Government)—	
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates' Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969.	
Third reading	88A-88B

V.

VASUDEVA RAO, SRI A.

Condolence motion :

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin	..	20, 202
---------------------------------	----	---------

VEERARAGHAVA RAO, SRI M.

Bills (Government)—

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary
Estates Village Service and the Andhra Pradesh
(Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws
(Repeal) Bill, 1969.

First reading	..	74-77
---------------	----	-------

VEMAYYA, SRI S.

Qn. re :

Drinking water to Porumamilla	..	11
-------------------------------	----	----

- Minimum wages to Agricultural Labour	..	184-187
--	----	---------

Annual Financial (Budget) for 1969-70 General Discussion	..	223-229
---	----	---------

Qn. re :

Nagayalanka Field Labour Co-operative Society	.	241-245
---	---	---------

Abhirama Cotton Mills workers	..	278
-------------------------------	----	-----

VENGALA RAO, SRI J.

Calling attention re :

Stabbing of death of Sri C. Sriramulu	.	45
---------------------------------------	---	----

Boat tragedies on Godavari and Mahendranaya		399-400
---	--	---------

Alleged murder of two boys Sri Kimmakur, Krishna District on 15-6-1969	..	401-402
---	----	---------

Annual Financial (Budget) for 1969-70 General Discussion	..	235-238
---	----	---------

VENKATA NARAYANA, SRI M.

Condolence motion.

Demise of Sri Maqdoom Mohiuddin	.	199-200
---------------------------------	---	---------

Qn. re :

Strike in Krishna Jute Mills, Eluru	..	271-273
-------------------------------------	----	---------

448—6

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
General Discussion	318-320

Qn. re :

Timber cutting machine to Goldsmiths of Ravivalasa..	130-131
Drinking water to Narasipuram village . .	252-254
Transport facilities in Palakonda taluk . .	274-275

VENKATA RAO, SRI Y.

Qn. re :

Season tickets by R.T.C.	268-269
----------------------------------	---------

Calling attention re :

Need for free distribution of pesticides in Krishna western Division at Guntur District	280-281
---	---------

Qn. re :

Permanent localisation scheme in Krishna Western delta	379
--	-----

VENKATARATNAM, SRI K.

Calling attention re :

Need for the free distribution of pesticides in Krishna Western Division and Guntur District . .	281-284
--	---------

Low rate paid to sugar cane by Sugar factories . .	392-396
--	---------

VENKATA REDDY, SRI G.

Bills (Government)

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969

First reading	66-69
-------------------------	-------

Qn. re :

Replacement of Andhra employees	90-95
---	-------

Misappropriation of funds in Bapatla Land Mortgage Bank	245
---	-----

VENKATA REDDY, SRI P.—**Qn. re :**

Enhancement of the hire charges of tractors etc., ..	34-36
Agricultural Farm at Pullipadu	354

VENKATESAM, SRI D.—**Qn re :**

Electric charges from agriculturists	128
Kuppam K.G.F. Route	178-179
Building for Ayurveda Board	184
Annual Financial (Budget) for 1969-70 General Discussion	240-243

Business of the House :

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General Discussion	288-289
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General Discussion	412

VENKATESAN, SRI P.—**Bills (Government)—**

The Andhra Pradesh (Andhra Area) Proprietary Estates Village Service and the Andhra Pradesh (Andhra Area) Hereditary Village Officers Laws (Repeal) Bill, 1969.

First reading	59-60
---------------------	-------

VJAYABHASKARA REDDY, SRI K.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General Discussion	136-157
--	---------

Point of Information :

Report of the IV Finance Commission	207
Annual Financial (Budget) for 1969-70 General Discussion	230

Calling attention re :

Non-sanction of loan by the Land Mortgage Bank, Srungavarupukota	390-A 390-B
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 General Discussion	429-437

VIMALA DEVI, Smt. B.—

Point of Information :

Holding meetings of the Z.Ps. during Assembly meeting	..	284
--	----	-----

VISHNUMURTHY, G.—

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70			
General Discussion	..	..	.. 433-435

